

Ustava in delovni človek

Več kot razumljivo je, da bodo naši delovni ljudje pokazali največ zanimanja za lista poglavja v predosnutku nove ustave, ki govorijo o njihovih pravicah in dolžnostih in ki se nanašajo na konkretno organizacijo naše družbe in njenega mehanizma. Zato so umestna prizadevanja vseh političnih organizacij, da pripravijo temeljite razprave in razgovore zlasti o teh delih predosnutka nove ustave.

Cetudi ne kaže podcenjevati organizacijska vprašanja razprav o osnutku nove ustave, pa bi vendarle morala biti na prvem mestu skrb, da se kar največje število naših ljudi spozna z novo ustavo, kot pomembnim dokumentom razvoja marksistične znanosti. Naša ustava, kot je bilo povedano, temelji na programu Zveze komunistov Jugoslavije ter se naslanja na tiste pravne in družbene norme, ki vodijo k stalnemu napredku in neahnemu razvoju naše skupnosti.

Predosnutek nove ustave izhaja iz zgodovinskega dejstva, da je v Jugoslaviji po zaslugi revolucije in socialistične graditve ukinjen tisti družbeni sistem, ki je temeljil na izkoriščanju, na politični in narodnostni neenakopravnosti ter da so postavljeni takšni cilji graditve družbenega sistema, v katerem bosta človek in njegovo delo na prvem mestu in rešena vsakršnega izkoriščanja ter samovolje katerikoli vrste.

Tej osnovni misli je v ustavi podrejeno vse; ustava zasleduje cilj, kako bi delo postalo edino merilo vrednosti in kako bi človek, ki dela, postal resnični gospodar svojega dela in plodov tega dela. Ustava teži, da v skladu z materialno osnovo naše družbe, zagotovi takšen položaj delovnega človeka in takšne družbene odnose, za katere se je delavski razred tudi boril v obdobju svoje revolucionarne preteklosti. Zato ni naključje, da so v temeljnih načelih predosnutka nove ustave te besede: Družbeno politični sistem Jugoslavije izhaja iz takega položaja delovnega človeka, ki služi le njemu. V skladu s tem je individualnim in splošnim interesom delovnega človeka nasproti vsaka oblika upravljanja produkcije, delitve in drugih družbenih dejavnosti, ki bi sprevažala socialistične družbeno ekonomske in politične odnose, bodisi v obliki birokratske samovolje ali na monopolen položaj oprtih privilegijev, bodisi v obliki sebičnega individualizma in partikularizma.

Na tej podlagi ustava regulira organizacijo države, državnih organov in celotnega mehanizma, ki mora ohraniti enotnost sistema, hkrati pa zagotoviti vse pogoje za uresničitev takšnih družbenih odnosov. Toda, kot cilj naše družbe ni samo izgradnja države zaradi države, ali države zaradi trajne zaščite nekih razrednih interesov, tako tudi naša ustava ni samo ustava države. Ona je istočasno kodeks vseh pravil demokratskih načel v pogojih družbenega samoupravljanja. V tem smislu je ustava tudi neke vrste družbeni dogovor o načinu življenja v naši skupnosti. In prav zaradi tega je izredno pomembno, da jo naši ljudje sprejmejo z globokim razumevanjem.

Predosnutek ustave odpira velike možnosti za nadaljnjo ustavodajno dejavnost v republikah, komunah in delovnih kolektivih. In v tem je poročstvo, da bodo naši delovni ljudje s svojo zavestno akcijo vplivali in krojili sebi bodočnost.

Nova ustava ničesar ne obljublja in ne slika v lepih barvah neko okvirjeno, statično sliko lepše prihodnosti, temveč odpira našemu delovnemu človeku možnost, da osvaja posamezne dele in etape tistega življenja, katerega hoče doseči.

Pikula - 15,61 m v metu krogle

Na tradicionalnem mednarodnem atletskem mitingu v italijanskem mestu Meranu je v družbi 150 atletov iz šestih evropskih držav nastopilo tudi nekaj članov celjskega Klavdivarja. Med njimi je največji uspeh dosegel Pikula, ki je z rezultatom 15,61 m v metu krogle ustvaril nov slovenski rekord. Medtem ko je Čedetova s časom 12,9 sekunde v teku na 100 metrov izpadla, pa se je v teku na 200 metrov z rezultatom 26,8 sekunde uveljavila na tretje mesto. Od nadaljnje tekmovalne je bil izločen tudi Važič, ki je 800-metrsko progo premagal v času 1:57,0.

Močilnik

ENAKA MERILA ZA VSE

Oni dan sem govoril z ljudskim poslancem, ki je obiskal svoje volivce v neki vasi blizu Celja. Pogovor je nanesel tudi na predosnutek nove ustave.

Po pravici nam povej, ali ne pomeni nova ustava likvidacijo zasebnega kmeta, so ga spraševali vaščani.

Ko jim je pojasnil nesmisel takšnih domnev, so silili vanj z novimi vprašanji:

Zakaj pa ni v predosnutku nove ustave določena največja površina, na kateri smejo imeti kmetje lastninsko pravico, itd.

Taka in podobna vprašanja dajo slutiti, da nekaterim kmetovalcem ni povsem jasna naša smer v kmetijstvu. To potrjujejo tudi razne pripombe, ki jih je tu in tam čuti prav v času, ko si naša družba prizadeva, da bi tudi v kmetijstvu dosegli čim večje proizvodne uspehe.

Skoraj v vseh občinah celjskega okraja so že sprejeli odloke o izvajanju agrotehničnega minimuma, ki jih bodo morali kmetovalci dosledno izpolnjevati. Razen tega so občine predpisale občinske doklade, da bi z njimi vzkladile dajatve od kmetijske proizvodnje z dohodkom iz kmetijstva, ki je v zadnjih letih dokaj narasel. Seveda veliko bolj v nižinskih, rodovitnih predelih in okoli mest ter industrijskih središč kot v hribovitih legah. Namen občinskih doklad je v tem, da se dajatve od kmetijstva pravično razdeli na vse kmetovalce, saj so dolžni prav tako kot delavci v industriji prispevati svoj delež za skupne potrebe družbe. Namen odlokov o agrotehničnem minimumu pa je, da družba zagotovi čim bolj rentabilno proizvodnjo in produktivnost v kmetijstvu, seveda tam, kjer so dani pogoji za to.

Nekateri kmetovalci pa še vedno menijo, da so ta prizadevanja uperjena proti njim, kot lastnikom zasebne zemlje, z namenom, da bi jim družba na ta ali oni način zemljo odvzela. To pa je popoln nesmisel, saj ni nikjer osnove za to, niti v predosnutku nove ustave niti v doslej spreje-

tih zakonskih določilih, saj je zakon o 10-hektarskem maksimumu dovoljno zagotovilo, ki negira take domneve.

Gre torej za nič drugega kot da zagotovimo, kjer so tudi zagotovljeni agrotehnični pogoji, čim večje hektarske donose, saj premajhna kmetijska proizvodnja je občutno zavira naše napore v gospodarstvu sploh. Ukrepi, ki jih sprovajamo, niso nič novega. So le odločen imperativ današnjega časa, če hočemo tudi kmetijsko proizvodnjo uskladiti z uspehi, ki jih dosegamo na drugih področjih. Mimogrede še to, da so podobne ukrepe začeli že zdavnaj izvajati v nekaterih drugih naprednih državah kot n. pr. v Italiji, Franciji in Nemčiji.

Razumljivo je, da je družba zainteresirana, da so zemljišča kot dobrina splošno družbenega pomena obdelana v skladu z našimi možnostmi in potrebami. Kdor tega iz kakršnega koli razloga ne more (pomanjkanje delovne sile, delovnih sredstev, itd.), se lahko vključi v pogodbeno sodelovanje z zadrugo ali pa se lahko odloči za odkup ali zakup zemlje.

Napreden kmetovalec, ki obdeluje zemljo po principih sodobne agrotehniko, bo tudi brez težav plačal dajatve družbi. Zanj to ne bo problem, saj je znano, da so dohodki zasebnih kmetovalcev v zadnjih petih letih narasli za 73%, kljub ne preveč dobrim letinam, davki pa so se povišali le za 60%. Pomeni, da je dohodek kmetovalcev še vedno za 13% večji kot je bil pred petimi leti. Letos n. pr. so cene kmetijskim pridelkom poskočile za 15%, davki pa v povprečju le za 6%. Če pa primerjamo dajatve delavcev s kmeti, ugotovimo, da proračunski prispevek znaša 15% od dohodkov delavcev, medtem ko so obdavčeni dohodki iz kmetijstva povprečno le za 10,5%.

Ti podatki kažejo, da skušajo občine z občinskimi dokladi zagotoviti le načelo pravičnosti, ki bi naj bilo za vse proizvajalce enako. Nikakor pa niso davki administrativna mera, da bi z njimi

pospešili odkup ali zakup zemlje. Teh zahtev, ki jih terjata današnji čas, pa ne bo mogel izpolniti kmetovalec, ki mu je obdelava zemlje deveta briga. V laški občini n. pr. sta dve večji kmetiji, katerih eden lastnik živi v Nemčiji, drugi pa je zaposlen v Zagrebu. Ta dva lastnika prav gotovo ne bosta mogla obdelati zemlje, tako kot zahteva odlok o agrotehničnem minimumu, in tudi ne plačati davkov. V takih primerih bo družba morala poseči vmes z administrativnimi ukrepi, da bo zagotovila sodobno obdelavo in izkoriščanje zemlje.

Kmetovalci, ki gospodarijo po sodobnih načelih, prav gotovo nimajo nobenih pomislekov glede lastninske pravice zemlje, saj 22. člen predosnutka zvezne ustave jasno pove sledeče:

»Kmetje smejo imeti lastninsko pravico na obdelovalnem in gozdnem zemljišču, katerega največja površina se določa z zveznim zakonom, ter lastninsko pravico na delovnih sredstvih v mejah in ob pogojih, ki jih določa zakon.

Zakon določa, v katerih mejah in ob katerih pogojih smejo imeti občani lastninsko pravico na zemljišču ter na delovnih sredstvih v obrtnih in drugih podobnih dejavnostih.

Zemljišče kot dobrino splošnega družbenega pomena je treba izkoriščati v skladu s splošnimi, z zakonom določenimi interesi.

Torej še enkrat: Ne gre za odvzem zemlje, temveč za pravičnost, večje hektarske donose in enaka merila za vse.

—ma—

Pred tednom splasne varnosti

Ko smo v lanskem letu uspešno zaključili teden varnosti, smo sklenili, da ne bo ostalo samo pri enem tednu, temveč da bomo teden spremenili v leto, v trajno skrb za varnost naših delovnih ljudi.

Težko bi rekli, da smo se držali našega sklepa. Poškodbe pri delu in izven dela, številna obolenja ter s tem izpadli delovni dnevi in ogromni povečani izdatki socialnega zavarovanja nam povedo, da smo v veliki večini samo sklenili, nismo pa držali besede in tudi nismo ostali pri dejavnih, ki smo jih tako lepo izvajali v lanskoletnem tednu varnosti.

Novi smrtni primeri pri delu, izven dela in v prometu, doma in drugod ter številne lažje in težje poškodbe, novi invalidi, novi in novi iz dneva v dan težko prizadeti delavci in drugi državljani nas obtožujejo in zahtevajo od nas, da se držimo sprejetih sklepov in da jih izvedemo.

Zopet smo v mesecu oktobru — letos v mesecu, ki je poseben posvečen varnosti prometa, v tem mesecu navadno začnemo in tudi izvedemo teden varnosti — teden splošne varnosti.

Pravijo, da je od priprav za neko akcijo, za kakršnokoli delo odvisna tudi izvedba in njeni uspehi.

Prilagodimo se torej — v podjetjih, na vseh delovnih mestih preglejmo vse pomanjkljivosti in jih odpravimo, isto storimo na cestah, doma v gospodinjstvu, pri športu, v šolah, pri vsakem delu prej premislimo o vsem, da ne bomo zaradi ne previdnosti, prenegljenosti, zaradi nezavarovanosti stroja, orodja ali naprave in zaradi nestrokovnosti in neusposobljenosti postali nesrečni sami in poleg nas še drugi.

Prilagodimo program za delo v tednu splošne varnosti — program, ki bo odraz potreb varnosti na vseh mestih, kjer opravljamo naše delo.

V zadnjih tednih smo imeli na področju našega okraja nekaj smrtnih, da ne govorimo o številnih drugih poškodbah samo pri delu v tovarnah in drugih organizacijah. Kdo nas bo in pred kom opravičil za take napake in posledice?

Zivimo v miru in vendar imamo toliko novih invalidov vsako leto. Ne smemo delati več tako, saj smo vendar država, v kateri je nosilec vsega življenja in ustvarjanja človek — živ, nepoškodovan in zdrav človek.

Takega človeka moramo ohraniti, ker je naš in ker od nas to zahteva naša družba, naše skupne težnje in naši zakoni.

Prilagodimo se za teden splošne varnosti — zaradi našega človeka — našega državljanca!

F.

300 milijonov več vlog kot kreditov

Ceprav so v komunalni banki v Celju z rahlim nezaupanjem mislili, da bodo zaradi težav v gospodarstvu upadle hranilne vloge v letošnjem letu, je vendarle prikaz osmih mesecev povsem dru-

gačen. V osmih mesecih se je število vlagateljev v celjskem okraju (brez šoštanjске občine) dvignilo za 1164 in doseglo skupno število 34.600. Le-ti imajo skupnih vlog v višini 1 milijardo 732 milijonov. In samo v letošnjem letu so vloge do konca avgusta porasle za 66 milijonov. To so čiste vloge posameznikov, kajti z novimi navodili o uvedbi žiro računov so od vlog odpadle vse organizacije in društva.

Pri vsem tem je izredno zanimiva primerjava s krediti, ki jih imajo potrošniki, saj so za celih 300 milijonov manjši od vlog. Ugotovili so, da je tudi pri kreditih bil opazen porast, vendar dokaj manjši v primerjavi z lanskim istim obdobjem.

Zanimiva je statistika, ki kaže, da je aktivni odnos med vlogami in krediti že v zaporedju let doma le v Sloveniji in v zadnjih letih tudi v Makedoniji, dočim v ostalih republikah krediti zdaleka presegajo vsoto vlog. Ob tem je vsekakor važno pripomniti, da je hranilništvo že desetletja udomačeno pri Slovincih in je postalo že prava tradicija. Važno vlogo pa odigrajo komunalne banke z izredno živahno propagandno dejavnostjo za varčevanje, kar je v

korist ne le starejšim, temveč tudi vzgojno vpliva na mladino. Znano je kolikšne uspehe dosega mladinsko šolsko varčevanje in v kolikšni meri razbremenjuje starše ob raznih šolskih izletih, nakupu knjig ipd.

Pa ne le to. Vloge niso nekaj statističnega, stalno se obračajo in služijo z določenimi odstotki za dolgoročno posojila v negospodarske objekte — to je za šole ali druge komunalne pridobitve.

Vloge torej niso le v korist posameznika, kateremu se večja vloga zaradi obresti, temveč služijo tudi družbenim prizadevanjem.

—ik

Razprava o prednačrtu nove ustave

Uslužbenci občinskega ljudskega odbora Mozirje so prvi v občini, ki so že začeli s splošno javno razpravo o prednačrtu nove ustave. Z razpravo so pohiteli zaradi tega, ker se že danes pojavljajo različna vprašanja občanov, ki so često naslovljena tudi na uslužbence javne uprave. Zato menijo, da morajo uslužbenci ljudskega odbora nadrobno proučiti osnutek ustave, da bodo v tej akciji lahko odigrali vlogo, ki se od njih zahteva.

Na začetku razprave so posvetili posebno skrb temeljiti razlagi in študiju temeljnih načel. Se posebej so se dotaknili določb, ki govorijo o vlogi javne uprave, ki je samostojna pri svojem delu in odgovorna predstavniškemu telesu. Podčrtali so osebno odgovornost vseh nosilcev javnih pooblastil in pa spoštovanje zakonitosti dela organov in uslužbencev. Z javno razpravo bodo končali okoli 20. oktobra. Po tej razpravi bodo začeli razpravljati o osnutku občinskega statuta, ki je že izdelan.

—er

Veliko slavje v Zavodnji

V nedeljo je bila osrednja proslava občinskega pravnika občine Šoštanj v partizanski vasič Zvodnji nad Šoštanjem. Poleg številnih obiskovalcev in odbornikov občinskega ljudskega odbora so se proslave udeležili organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje tovariš Jože Marolt, predsednik okrajnega odbora Zveze borcev tovariš Ivan Kovačič-Efenka, predsednik okrajnega sindikalnega sveta tovariš Vlado Črnsnik, organizacijski sekretar okrajnega odbora SZDZL tovariš Janko Zevart in drugi.

Na svečani seji občinskega ljudskega odbora in predstavnikov političnih in družbenih organizacij so sklenili, da bodo v letošnjem letu ustanovili Kajuhov sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti v občini. Določili pa so tudi kraj osrednje proslave za prihodnje leto, in sicer Velenje, kjer bodo slavili 10. obletnico gradnje novega jaška. Po seji so se vsi udeležili otvoritve kulturnega doma in odkritja spominske plošče padlim borcem.

V imenu krajevnega odbora Socialistične zveze je govoril najzaslužnejši vaščan tovariš Vinko Medved, ki je med drugim nakazal, s kakšnimi težavami so se borili pri gradnji za Zavodnjo tako pomembnega objekta. V imenu vseh vaščanov, ki so presrečni ob tej pridobitvi, se je zahvalil vsem kolektivom, ki so pomagali pri gradnji, posebej pa kolektivu Komunalne banke iz Šoštanja, ki je daroval okrog dva milijona. Poudaril in pohvalil je veliko pripravljenost tistih vašča-

nov, ki so s prostovoljnimi delom in darovanjem lesa prispevali skupno okrog 2,5 milijona, kar navsezadnje ni tako majhen prispevek, če vemo, da je v Zavodnji 160 članov Socialistične zveze.

V nadaljevanju je tovariš Tone Močilnik, podpredsednik šoštanjске občine orisal razvoj občine v povojnih letih in nakazal njeno pot v prihodnje. Solski pionirski pevski zbor pa je kljub malemu številu lepo in pristrno izpeljal celotni kulturni program. Po odkritju spomenika so predstavniki družbenopolitičnih organizacij položili vence, zatem pa je podpredsednik Močilnik slavnostno otvoril kulturni dom.

—ik

NADALJNA DECENTRALIZACIJA

SKUPNI PLENUM SZDL IN SINDIKALNEGA SVETA
V ŠOŠTANJU

Prihodnji teden bodo v šoštanj-ski občini na skupnem plenumu Socialistične zveze in sindikata obravnavali vprašanja gibanja gospodarstva v osmih mesecih letošnjega leta ter vzporedno s tem vprašanjem nadjnje decentralizacije delavskega samoupravljanja. Občinski sindikalni svet je s pomočjo komisije za ta vprašanja temeljito analiziral dejanska stanja delavskega samoupravljanja po posameznih kolektivih ter bo na plenumu iznesel ta vprašanja z namenom, da se dokončno odstranijo razne napake.

Komisija, ki je napravila analizo, je mnenja, da so uspehi določenih podjetij znak dobrega upravljanja — gospodarjenja, da pa še to nikakor ni znak, da so

proizvajalni odnosi takšni, kot bi na osnovi stanja razvoja proizvajalnih sil in orientacije subjektivnih činiteljev lahko bili. Prav zato želi tako Socialistična zveza kot sindikalni svet, da se z odkritim razgovorom vse napake odstranijo. Plenum pa bo proučil tudi vprašanje delitve čistega dohodka za prvo polletje.

—ik

VREME

za čas od 11. do 21. oktobra

Okoli 13., 17 in zlasti 21. je pričakovati padavine, drugače pa bo lepo in suho vreme.

Dr. V. M.

Medtem ko zaseda generalna skupščina OZN in se na vrsti sej pletejo akademsko hladne razprave o miru, vojni, sodelovanju, človeških pravicah in krivicah, se koplji pisana šara dogodkov iz razvoja, ki gre svojo usodno pot, kakor da bi človek s svojo pametjo ne imel v rokah mogočne zavore pred prepadom, ki grozi. Čas hiti, kar se je nekaj zgodilo v stoletju, se zdaj v dveh desetletjih, je dejal znani Brazilec Lucio Costa. Eno nekaj najbolj očitnih tveri časa:

Vietkong, gibanje nacionalne fronte za osvoboditev južnega Vietnama, že nastopa na mednarodnem področju. Predsednik Indonezije je njenega predstavnika prof. Van Hleua sprejel z vsemi častmi kljub protestu južnovietnamskega ambasadorja. Sukarno je pri tem izjavil, da vsaka pravična in poštna borba naroda za svobodo mora na koncu prinesiti uspeh. Tako nekako je že l. 1938 zapisal naš Kardelj in tako govori napredna modrost, podprta z zgodovinsko izkušnjo že dokaj desetletij. Poročila govore, da ameriška akcija v Južnem Vietnamu slabo uspeva, čeprav gre 85% vseh sredstev v Juž. Vietnamu za operacije proti Vietkongu. Ni dvoma o tem: Ameriki sami škodujejo taka prizadevanja. Da je to res, spoznavajo celo nekatere konservativni njihovi politiki, na priliko, senator Morse, ki je intervencijo proti Kubi imenoval pravo norost. Enako Kennedy, ki se sicer ne more pomiriti s stanjem na Kubi, vendar ne vidi razlogov za vojaško intervencijo.

Isto spričuje tudi naš primer od l. 1941 do 1945 pa tudi po l. 1948. Kdo bi si takrat mislil, da bo iz nekdanje šibke obrobne balkanske države Jugoslavije nastala samostojna država, katere vpliv je daleko večji kot naš areal in gospodarska moč. Privlačnost Jugoslavije za Azijo in Afriko priznava in upošteva danes Vzhod in Zahod. Dokaze za to ni treba daleč iskati, treba je imeti le oči za razmerja v današnjem svetu. Naša politična analiza slej ko prej je bila prava in ni čuda, če se je resnici pridružila še pravica.

V zadnjem času je prišlo do velike spremembe v najbolj zastali arabski državi Jemenu. Feudalno teokratsko vladavino so pomendrali revolucionarji in nevednemu ljudstvu objubljajo socialno pravičnost. S tem se je v tem koncu Arabije, o katerem se je le redko kdaj čulo, zgodilo nekaj, kar se končno mora zgoditi povsod na svetu, kjer bakla svobode še ne gori. Pot do nje ni lahka in premagati je treba hude težave in stvare in v ljudeh. Toda pot je neizogibna in jo vidimo nakazano v celi vrsti malih držav, ki so do nedavna čemele v polkolonialnem mraku zgodovine.

Ob teh se gnetejo nasprotstva svetovnih dimenzij. Kaj bo z angleškim pristopom k EGS? Ze nekaj let se pripravljali in šele zadnji čas se kaže, kakor da je angleški korak k Evropi neizogiben in neizbežen. Minister Heath potuje od Bruslja do Bonna in Rima ter mimo vseh laburističnih protestov, da je EGS grob nacionalne Britanije, razpravlja z EGS o štirih zadevah: Kako k EGS spraviti afriški Commonwealth vsaj pod takimi pogoji, kot se je to naredilo s francosko afriško skupnostjo, kako povezati z EGS Indijo, Pakistan in Ceylon, kako "beli" Commonwealth (Kanado, Avstralijo in Novo Zelandijo) in končno, kako vključiti angleško agrarno produkcijo. Zadnja novost je tu menda v tem, da se je med Francijo in Nemčijo nekaj razdrlo, češ da bo do utrjevanja nemško-francoske osi prišlo šele po pristopu Anglije. De Gaulle si to predstavlja drugače in jadrno tira Francijo iz viharja demokratske anarhije v zatohlo brezvetrno oligarhično vladavino, v kateri bi bil državni poglavar obenem vodja Francije. Tiste Francije, za katero trdi de Gaulle, da ji je prav on vrnil ugled in mednarodni vpliv. Zato terja zdaj od Francozov zaupanje, ne samo zase, celo za svojega naslednika, ki še ni znan.

In še cela vrsta drugih nasprotij. Kdo bi jim segel do kraja, kdo bi odgrnil vsemu tancico skrivnosti!

Konference organizacij SZDL

spodbuda k večji aktivnosti članov

V torek dopoldne je bil pod vodstvom predsednika okrajnega odbora SZDL Celje inž. ANDREJA MARINCA sestanek predsednikov občinskih odborov SZDL z območja celjskega okraja. Posvetovanja se je udeležil tudi predsednik glavnega odbora SZDL Slovenije ALBIN JAKOPIC-KAJTIMIR. Medtem ko so v prvi točki dnevnega reda po uvodnih besedah predsednice okrajne komisije za družbeno aktivnost žensk, MILE STAMEJČICEVE razpravljali o uveljavljanju žensk v družbenem življenju, o njihovem zaposlovanju, strokovnem usposabljanju in zlasti še o določenih problemih varstva otrok, je v nadaljevanju zasedanja posredoval nekaj misli o bližnjih konferencah krajevnih in občinskih organizacij SZDL sekretar okrajnega odbora SZDL, JANKO ZEVART.

Bližnje konference krajevnih, pa tudi občinskih organizacij SZDL na območju celjskega okraja ne moremo jemati kot formalno dejanje, na katerem je treba izvoliti nova vodstva. Tudi v tem primeru gre za konference, ki naj pripomorejo k večji aktivizaciji članov pri obravnavanju in reševanju vseh nalog in problemov, ki se pojavljajo zlasti v tem obdobju; teh pa ni malo. Naj spomnimo samo na izpolnjevanje gospodarskih nalog, na naloge, ki so jih prinesli odloki o minimalnih agrotehničnih ukrepih, na razprave o osnutku nove ustave in podobno. Razumljivo pa je še to, da morajo dati konference temeljit obracun dosežanj dela krajevnih in občinskih organizacij, obracun vseh tistih prizadevanj, ki so jih člani SZDL pokazali pri prostovoljnih delovnih akcijah, nadalje pri reševanju organizacijskih vprašanj, pri izobraževalnem delu itd. Bližnje konference, zlasti še krajevnih organizacij, pa bi morale dati največje spodbude za izredno živahno politično obdobje, ki je pred nami.

Po sklepu okrajnega odbora SZDL morajo biti konference krajevnih organizacij SZDL v celjskem okraju opravljene do 20. novembra. Konference občinskih odborov SZDL bodo v decembru. V zvezi s temi obracuni dela se pojavljajo nekatere naloge organizacijskega, kadrovskega in vsebinskega značaja. Skoraj odveč je pripomba, da morajo vse organizacije do svojih občnih zborov urediti evidenco članov, pobrati vso članarino in opraviti še druge posle tehničnega ali finančnega značaja.

Izredno zahtevne bodo kadrovske priprave na občne zборе. Bolj kot kdajkoli prej se prav letos pojavlja zahteva po nekaterih kadrovskih spremembah. V vodstvu krajevnih in občinskih organizacij SZDL bo treba zajeti nove, pa tudi mlade ljudi; vsekakor pa takšne, ki so si z dosedanjim delom že pridobili zaupanje in ugled. To pa ne pomeni, da bi

morali iz odborov izpasti vsi dosedanji odborniki. Če bi ravnali tako, bi delali krivico tistim, ki so si dolga leta prizadevali, da so te politične organizacije delale na svojih območjih. Nekaj od teh izkušenih in poštvalnih delavcev mora še v naprej ostati v vodstvih enih in drugih organizacij; med drugim tudi zavoljo tega, da bodo s svojimi izkušnjami pomagali novim odbornikom. Ko bodo sedanja vodstva krajevnih in občinskih organizacij SZDL obravnavala kadrovska vprašanja, bo prav, če se bodo z vsemi predvidenimi kandidati pogovorila o njihovih bodočih nalogah in funkcijah. Ti razgovori morajo biti opravljeni še pred občnimi zbori, ne pa šele na njih.

V pripravah na občne zборе se bo treba še zediniti glede števila članov v odborih krajevnih in seveda tudi občinskih organizacij SZDL. Pri obravnavanju tega problema naj velja načelo, da morajo biti bodoči odbori delavni, zato ne preštevilčni. Na konferenci so osvojili predlog, da naj bi odbori krajevnih organizacij SZDL šteli od sedem do sedemnajst članov.

V vsebinskem pogledu naj obč-

ni zbori izzvenijo v zelo konkretni obravnavi krajevnih problemov in nalog v luči komunalnega gospodarskega in družbeno političnega življenja. Zelo važna bo ocena, kako je krajevnim organizacijam SZDL uspelo zainteresirati in aktivirati svoje člane pri reševanju vseh problemov, ki so se pojavili. Pri vsem tem ne sme ostati ocena politično izobraževalnega dela, za katerega so odgovorne edinole organizacije SZDL. Konference morajo analizirati, kako je vodstvom posameznih organizacij SZDL uspelo koordinirati in zlasti še spodbujati celotno družbeno politično življenje. Pri tem pa seveda ne gre za to, da bi na občnih zboriht podrobno govorili o delu vseh družbenih organizacij na tistem območju; četudi problematika te dejavnosti ne sme ostati.

Na torkovi konferenci predsednikov občinskih odborov SZDL pa so med drugim še priporočili, da naj krajevne organizacije, ki imajo v svojem sklopu podružnice, pripravijo najprej občne zборе v teh organizacijskih enotah in šele potem, po delegatskem sistemu zbere krajevnih odborov SZDL.

M. B.

Uspeh je v znanju in delu

Vse šmarske osnovne organizacije Zveze komunistov so imele v teh dneh svoje letne konference. Povsod so se poglobljali v proučevanje krajevnih in občinskih pogojev, ki so podani v trenutni stopnji družbenega razvoja. Komunisti se zavedajo, da je edino v delu in poznavanju teh pogojev mogoče uspevati. Prav posebej podrobno so razpravljali o kmetijstvu in turizmu ter medsebojnih odnosih. Tu in tam so ugotovili nekatere pomanjkljivosti.

Posamezni komunisti se vse premalo angažirajo pri reševanju svojstvenih krajevnih problemov, ki bi jih vsaj ponekod lahko z nekoliko večjo aktivizacijo občanov reševali. Prav komunisti pa so tisti, ki bi naj bili nosilci najnaprednejših idej v kraju. Letos je bilo sprejetih nekoliko manj novih članov, ker želijo, da bi v vrste komunistov vstopali le tisti, ki se s svojim delom in prizadevanjem lahko razvijajo v dobre komuniste. Ne gre za številke, temveč za ljudi. Mnogo članov je še, ki se vse premalo zavedajo svoje odgovornosti: ti se bodo še prav posebej morali izobraževati in si prizadevati. Za vse mlade komuniste pripravljajo posebne seminarje, kjer se bodo podrobneje spoznali z osnovnimi prvina našega družbenega življenja in programom ZKS.

Bežna anketa o družbeni informiranosti med prosvetnimi delavci — komunisti je pokazala, da se tudi ti premalo poglobljajo v družbeno problematiko. Povsod so sprejeli sklep, da se bodo teme-

ljito pogloblili v novo ustavno gradivo, da bodo med ljudmi prav oni vselej lahko ob konkretnih vprašanjih dobri pojasnjevalci. Občinski komite ZKS je vsem organizacijam predložili v obravnavo tudi predlog za novi občinski komite. Komunisti v osnovnih organizacijah so o tem živahno razpravljali in podajali ustrezne kritične pripombe, tako da bodo na kandidatsko listo sprejeli resnično najprimernejše. Enkrat konec oktobra se bodo zbrali pravkar izvoljeni delegati na občinski konferenci, na kateri bodo sprejeli občinski program dela in nazkazali uspele in slabosti, ki so se pojavljale med živahnim delom v preteklem letu.

Druaa številka biltena HORTIKULTURNEGA DRUŠTVA V ZALCU

Uspeh prve številke je dal pravzaprav pobudo, da se je prizadevno hortikulturno društvo v Zalcu odločilo za redno izdajavo svojega biltena. Tako je pred kratkim izšla že druga številka, ki govori ne samo o hortikulturnih ureditvah v Zalcu, marveč daje tudi nekaj koristnih in tudi praktičnih nasvetov za gojitev cvetic in podobno. Drugi številki pa so priložili tudi skico ureditve otroškega igrišča v Zalcu ter načrt za ureditev (ozelenitev) parkirnega prostora pri Hmezadu.

delujejo v razpravi in to zelo resno in avtoritativno. To delajo pač zato, ker »morajo« govoriti. Navadno pa to počenja tako, da se v svojih dolgovoznih in prav nič koristnih debatah sklicujejo na svojega predgovornika: kot je dejal moj predgovornik... itd., in zatem ponavljajo njegove misli in besede, torej tiste, ki so že bile izrečene. Tako lahko na enem in istem sestanku čujete tudi po večkrat eno in isto misel, celo z istimi besedami.

Takšni sestanki so dolgovozni in mučni, zlasti še za tiste, ki so se nanje dobro pripravili. Lahko bi celo rekli, da se lahko takšni sestanki izrodijo v nekoristno izgubljanje časa.

Sestanki so nujni, da se na njih obravnavajo sporni problemi, da se analizira situacija ali določeni problem, da nek forum ali organizacija zavzame stališče do nekega pojavn, da bi našli najboljše načine reševanja vprašanj, da bi se pogovorili o smernicah prihodnjega dela in podobno. Takšni sestanki so nujni in potrebni. To zahteva tudi naš družbeni razvoj, da bi zlasti na njih kar največ ljudi sodelovalo pri upravljanju ali odločanju o posameznih problemih in nalogah.

Nekaj pa je nujno, da se vsak sestanek dobro pripravi in da tudi vsi udeleženci pridejo nanj dobro pripravljeno. V teh primerih bo manj sestankov, razen tega bodo krajši in uspešnejši,

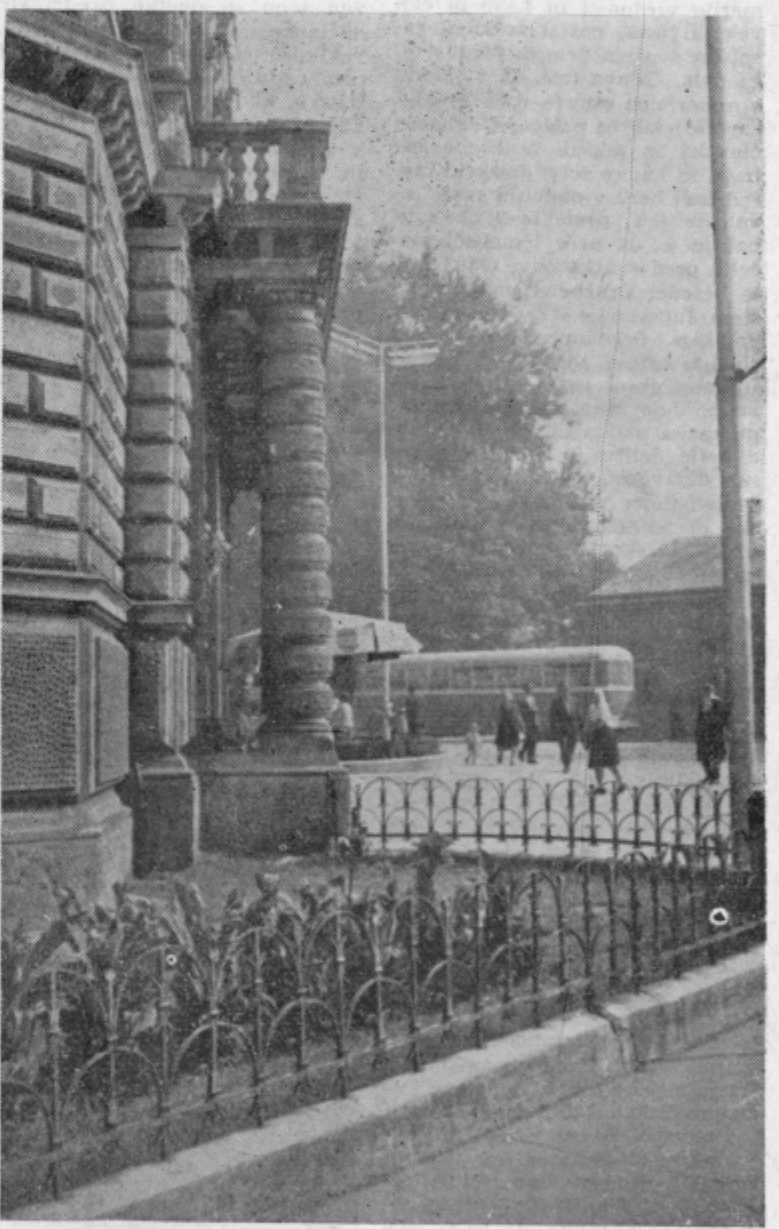
Socialistična zveza - najširša oblika samoupravljanja

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije, ki je nastala v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji kot prostovoljna demokratična zveza občanov, je najširša politična opora in oblika samoupravljanja delavnih ljudi.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije občani: — načenjajo in obravnavajo gospodarska, družbeno-politična, zunanje-politična in druga splošna vprašanja z raznih področij družbenega življenja; vsklajuje razna ali različna mnenja, da se najdejo rešitve, ki pomagajo h krepitvi samouprave, uveljavljanju pravic in interesov človeka in občana in k napredku socialističnih in demokratičnih odnosov; — uresničujejo pravico prostega izpovedovanja svojih stališč in mnenj ter pravico kritike dela volilnih organov in upravnih organov; — uresničujejo družbeno kontrolo nad delom organov, organizacij in posameznikov, ki opravljajo družbene funkcije, posebno glede zagotovitve javnosti in odgovornosti v njihovem delu; — dajejo politično iniciativo na vseh področjih družbenega življenja; zagotavljajo čim popolnejše uresničevanje svojih volilnih in drugih pravic in volilnih aktivnosti; — se borijo za bolj humane odnose med ljudmi, za ustvarjenje in razvijanje pravic socialistične morale ter za odpravo zaostalosti, birokratizma, zlorab, samovolje, drobnolastniške sebičnosti in anarhičnosti ter drugih škodljivih pojavov v družbenem življenju.

Zveza komunistov Jugoslavije, pobudnik in organizator narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije, je postala po nujnosti zgodovinskega razvoja organizirana vodilna sila delavskega razreda in delovnega ljudstva pri graditvi socializma in pri razvijanju bratstva in enotnosti narodov ter solidarnosti delavnih ljudi. V socialistični demokraciji in družbeni samoupravi je Zveza komunistov s svojim usmerjajočim idejnim in političnim delom glavni pobudnik politične aktivnosti za varstvo in nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

(Iz temeljnih načel predosnutka nove ustave)

Celjska slika

KRITIKE PROBLEMI...

Kot je rekel moj predgovornik...

V mesto je prišel človek s podeželja in skušal najti vsaj enega od približno dvajsetih funkcionarjev. Vse dopoldne je taval naokrog, trkal na vrata in spraševal, toda povsod je naletel na ene in iste odgovore: je na sestanku, ima konferenco, je na izredno važnem posvetovanju itd. Skratka, vsi so bili na najrazličnejših sestankih.

Tako je dobil vtis, da je sleherni, ki je ta dopoldne prišel v mesto, da opravi kateri koli službeni opravke, prišel zastoj. Seveda, pa to ni značilno samo za to mesto, na katerega se nanaša primer. Več ali manj se to ponavlja v vseh večjih in manjših krajih.

Zdi se, da smo znova prišli v obdobje sestankov, konferenc in raznih zasedanj. Le-ti so takrat, ko je za to posebna potreba, pa tudi takrat, kadar ni potrebe. Se je in sestanki so v rednem delovnem času, pa tudi izven njega. Toda, eno je gotovo, več jih je med rednim delovnim časom, kot

pa v popoldanskih urah. Pa še nekaj, vse te konference navadno trajajo zelo dolgo, včasih so daljše kot bi lahko bile. Navadno je že tako, da se zavlečejo tista posvetovanja, ki so slabo pripravljena.

Znani so primeri, da se je organizator tega ali drugega sestanka močno zavzel, da je v redu pripravil posvetovanje. Na razpolago je dal temeljite analize, zbral je celo vrsto argumentov, ki osvetljujejo določeni problem, ves ta material je razmnožil in ga pravočasno poslal vsem udeležencem predvidenega sestanka. Toda, navzlic temu se je pripetilo, da se je takšen sestanek zavlekel v nedogled. Mnogi udeleženci posvetovanja namreč niso niti odprli gradiva, ki so ga prejeli za zasedanje, kaj šele, da bi ga proučili in prišli pripravljeni na posvet. Tako niti ne vedo, kaj to gradivo sploh vsebuje in kakšni argumenti in podatki so na razpolago. Pa ne samo to. Obstoji namreč neko nenapisano pravilo, da zlasti tisti udeleženci sestanka, ki se nanj sploh niso pripravili, ki niso proučili dostavljenega gradiva, so

Vabimo k sodelovanju IN JAVNI RAZPRAVI

Razprava o predosnutku nove ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije zajema po skupnem zasedanju zvezne ljudske skupščine in zveznega odbora SZDL Jugoslavije vse širši krog naše javnosti. Upravni odbor Društva novinarjev Slovenije je sklenil povabiti svoje člane in vse državljane, posebej pa še strokovna društva, da se aktivno in tvorno vključijo v javno razpravo o novi ustavi preko tiska, radia in televizije.

radiu — obogatil vsebino razprave v komunah in v delovnih organizacijah. Zbrana celota bo tako nudila vsestransko, konkretno gradivo za razpravo o dokončni formulaciji ustavnih načel.

V skladu s tem pozivom vabita tudi uredništvi Celjskega tednika in Radia Celje vse prebivalce celjskega okraja, vse javne in politične delavce, člane delovnih kolektivov, strokovnih in političnih organizacij in prav tako ljudske mladine Slovenije, da s svojimi prispevki izpolnijo to veliko razpravo.

Uredništvi Celjskega tednika in Radia Celje — objavljen v našem tisku in

NOVE CENE MOKE IN KRUHA

Zaradi izvajanja novih ukrepov v kmetijstvu in da bi ustvarili čim ugodnejše materialne pogoje za povečanje kmetijske proizvodnje, so se julija letos povečale odkupne cene za pšenico, rž, koruzo, sladkorno peso, bombaž, klavno živino itd. Nove cene kmetijskih proizvodov so zagotovljene proizvajalcem za letošnje letino, pa tudi za letine v 1963. in 1964. letu.

Nove odkupne cene za osnovne kmetijske proizvode so v primerjavi s cenami lanskega leta večje za približno 17%. S tem bodo kmetijska gospodarstva, zadruga in drugi proizvajalci dobili sredstva, s katerimi jim bo omogočeno rentabilnejše in racionalnejše poslovanje. Tako zvišanje cen osnovnim kmetijskim proizvodom bo ugodno vplivalo na povečanje proizvodnje, boljše preskrbo trga in zmanjšanje uvoza. Zvišanje odkupne cene za pšenico in rž, pa terja, da se tudi maloprodajna cena moke in kruha prilagodi novi ravni kmetijskih proizvodov.

Ko je zvezni izvršni svet izdal ustrezne predpise, je hkrati dovolil, da se lahko cena kruha v povprečju za vse tri vrste, to je za črni, za pol beli in beli kruh, zviša do največ 15 dinarjev. Nikomur ni odobreno višje povprečje. Po podatkih, ki so na razpolago, je očitno, da se cene za kilogram belega kruha gibljejo v državi od 90 do 100 dinarjev.

Dosedanje cene moke in kruha niso bile v pravih ekonomskih odnosih s cenami za pšenico in cenami drugih kmetijskih živilskih artiklov, marveč so bile umetno obdržane s pomočjo subvencij iz zveznega proračuna. Takšne cene so čestokrat povzročale neracionalno potrošnjo moke in kruha zlasti še povečan uvoz. To je povzročalo težave pri preskrbi mestnega prebivalstva s pšenico, razen tega pa je negativno vplivalo na proizvodna prizadevanja kmetijskih proizvajalcev.

Nova uredba o mletju pšenice določa, da morajo mlinci iz 100 kilogramov pšenice namleti 80 kg moke, od teh mora 55 kg ustrezati tipu črnega kruha, ostanek pa tipu polbelega oziroma belega. Pristojni organi, predvsem pa ljudski odbori, morajo skrbeti, da se bo uredba pravilno izvajala. Zato bodo tržne inšpekcije nadzirale mletje pšenice in kaznovala peke, ki bi mešali razne vrste moke, kar tudi doslej ni bilo dovoljeno.

Da bi se zaradi višjih cen kruha ne zmanjšali realni dohodki

delavcev, uslužbencev, upokojenec in invalidov, je zvezni izvršni svet sprejel posebne predpise, s katerimi se zvišajo njihovi osebni dohodki za 400 dinarjev na mesec, pričeni s 1. oktobrom. Razen tega se bodo zvišale otroške doklade za 210 dinarjev za otroka in sorazmerno s tem tudi za ostalo število otrok. Tako znaša nova otroška doklada za enega otroka 3450 din (prej 3240), za dva otroka 6710 (prej 6310), za tri otroke 9530 (prej 8960), za štiri otroke 11.910 (prej 11.190), za 5 otrok 13.770 (prej 12.920) in za vsakega nadaljnega otroka 1890 dinarjev (doslej 1730 dinarjev). Zvišane postavke otroških dodatkov se uporabljajo od 1. oktobra. Nadomestila delavcem in usluž-

bencem morajo omogočiti gospodarske organizacije in ustanove, ki opravljajo delitev dohodkov iz čistega dohodka oziroma iz svojih dohodkov; nadomestilo uslužbencem, upokojenecem in invalidom, kot tudi nadomestila za večje otroške dodatke pa morajo omogočiti ustrezni organi iz svojih proračunov in drugih sredstev.

Da bi v proračunih in družbenih skladih zagotovili sredstva za predvidena nadomestila, bo treba varčevati pri drugih izdatkih. V gospodarskih organizacijah pa je treba sredstva za nadomestilo zagotoviti predvsem z večjo delovno produktivnostjo in znižanjem poslovnih stroškov, da bi se tako čim manj zmanjšali skladi podjetja.

Takoj zaposlimo mlajšo tovarišico, stanujočo na ožjem mestnem področju, na delovnem mestu

Snažilke

V pošteve pridejo samo tovarišice, ki so prijavljene kot nezaposlene na Zavodu za zaposlovanje delavcev.

Ponudbe prinesite osebno v kadroviski sektor Časopisnega podjetja »Celjski tisk«.

Kmetijska zadruga Celje razpisuje javno licitacijo za prodajo 34 kom. krav molznic, sivorjave pasme z rodovnikom Iskljena cena bo določena po knjižni vrednosti.

Licitacija bo dne 15. oktobra 1962 v hlevih zadrugne ekonomije v Dobrni, in sicer za interese družbenega sektorja ob 9. uri dopoldne, za interese privatnega sektorja pa ob 12. uri istega dne.

Interesenti si lahko živino ogledajo vsak dan od 9. do 11. ure dopoldne.

V kolikor licitacija na določeni dan ne uspe, bo ponovna licitacija za oba sektorja v soboto, dne 20. oktobra 1962 ob 9. uri.

PRVO AVTOBUSNO POSTAJALIŠČE

Pred dnevi so v Sempetru v Savinjski dolini končali dela pri gradnji prvega avtobusnega postajališča v celjskem okraju sploh (pri tem seveda izvajamo celjsko postajališče). Kolikor je ta vest nadvse razveseljiva, pa hkrati kaže, da smo na tem področju v silnem zaostanku in da bi se morali z večjo zavzetostjo lotiti gradnje še ostalih, prav tako prepotrebni postajališč. Pri tem ne gre samo za to, da dobijo potniki primerno čakalnico ob slabem

vremenu, marveč tudi, da z ureditvijo takih postajališč zmanjšamo možnost prometnih nesreč zlasti na cestah prvega reda, ki so najbolj prometne. Zato bi bilo prav, če bi šempetrski primer dobil čim več posnemalcev.

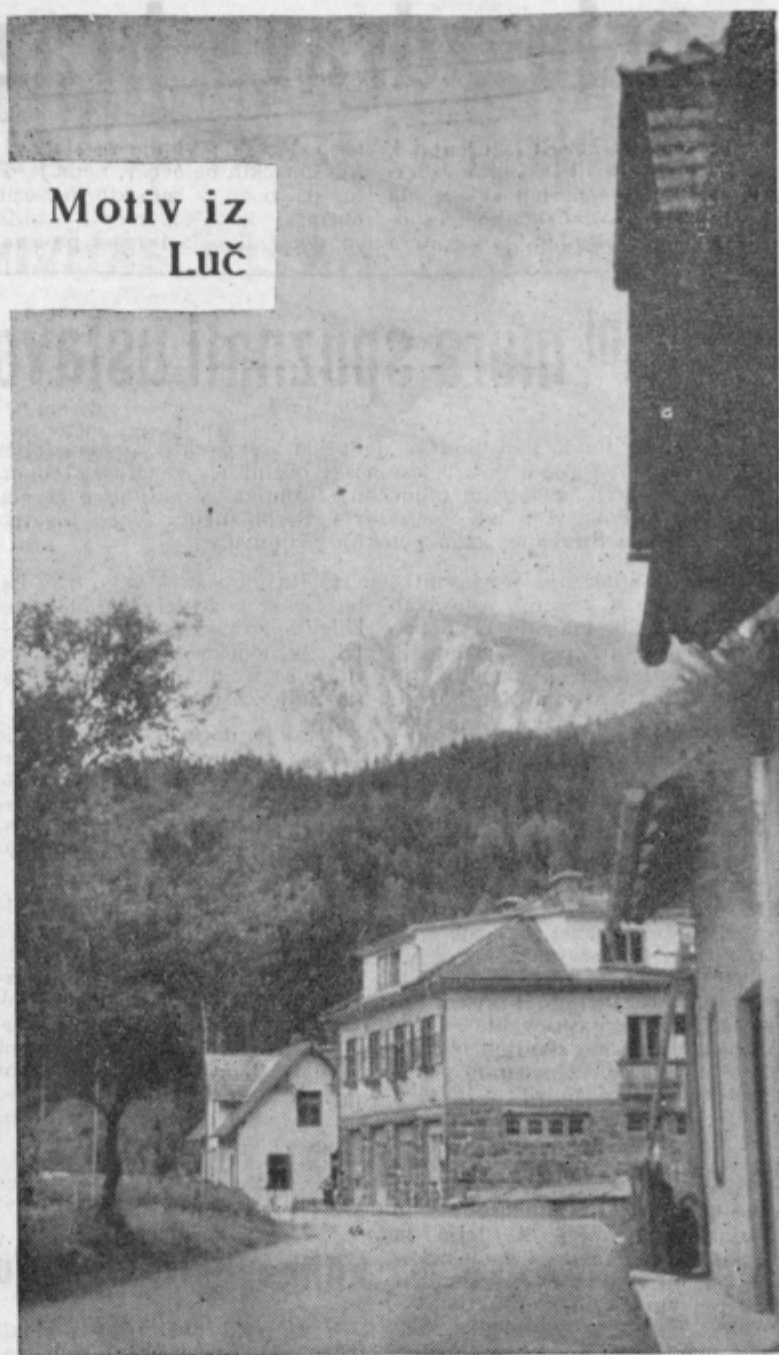
Stolpnica v Zrečah

V Zrečah bodo zgradili stolpnico, v kateri bo predvidoma 32 stanovanj za delavce, ki so zaposleni v tamkajšnji tovarni kovanega orodja. Slednja se bo v prihodnjih letih še razvijala ter bo zaposlila več novih delavcev, za katere bodo stanovanja več kot potrebna.

Nova trgovina

Potrošniki iz Slovenskih Konjic so pred kratkim dobili še en dokaj urejen trgovski lokal, v katerem podjetje Dravinjski dom prodaja različne industrijske izdelke.

V lokalno so pridobili dva nova prostora, kar je omogočilo tudi boljši razpored za prodajo namenjenega blaga.

Motiv iz Luč

POMEMBNA PRIPOROČILA

Zadnja seja obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah ni bila zanimiva samo zaradi tega, ker je bila prva po tako imenovanem poletniškem obdobju in so zavoljo tega prišla na dnevni red poročila kar sedmih svetov, marveč tudi zaradi nekaterih predlogov in priporočil, pa tudi sklepov, ki so jih odborniki sprejeli. Ne glede na to pozitivno stran, pa je vendarle treba grajati precejšen izostanek članov zbora proizvajalcev, saj jih je bilo od 21 članov navzočih komaj deset; sedem pa celo neopravičeno odsotnih.

Ni naključje, da se je najbolj živahna razprava vodila o sprejemu odloka o občinski dokladi na dohodke od kmetijstva. Novi odlok je postavil mejo med višinskimi, srednjevišinskimi in nižinskimi predeli, oziroma v večji meri določil ločnico med višinskimi in nižinskimi predeli. V povprečju pomeni novi odlok povišanje občinske doklade za 24,5%; razumljivo pa je, da v večji meri bremeni nižinske predele, kot pa višinske. Zanimivo je, da bo novi odlok prizadel tudi okoli 150 takih kmečkih posestnikov, ki so z eno nogo na posestvu, z drugo pa v tovarni.

Ko so odborniki razpravljali o poročitvah, so z razumevanjem sprejeli predlog, da zagotovijo Lesno industrijskemu podjetju v Slovenskih Konjicah v prihodnjem letu deset milijonov dinarjev kot prispevek za rekonstrukcijo podjetja. Prav tako so sprejeli načelni sklep, da naj ljudski odbor napne vse sile, da bi bila rekonstrukcija izvršena v Kostroju. Gre namreč za podjetje, ki je trenutno v velikih težavah, kateremu pa je treba pomagati, da bo končal svoj program rekonstrukcije; Razen tega pa zlasti prihodnje mesece izkoristil za temeljito analizo bodočega proizvodnega procesa.

Medtem ko je ljudski odbor konjiške občine potrdil sklep prizadetih delavskih svetov o pripojitvi konjiške tovarne usnja v Lenartu v Slovenskih Goricah h Konusu, pa so odborniki istočasno še priporočili, da naj se pripravi ekonomska dokumentacija o združitvi tovarne usnjene konfekcije Ko-Ko h Konusu in nadalje o združitvi celotne kovinske industrije na območju konjiške občine. Oba primera, zlasti pa slednji kaže, da se ljudski odbor močno zaveda pomembnosti integracije v gospodarstvo. -mb

LICITACIJA

o prodaji osnovnih sredstev Režijskega odbora za gradnjo ceste Store-Svetina-Celjska koča

Proda se:

1. Diesl motor ARAN 6 KS;
2. v grobem dograjena stavba 26,70 x 5,40 m v neposredni bližini koče na Svetini. Zelo prikladno za poštinski dom, ima 5 spalnic, dnevno sobo, kuhinjo in lepo teraso;
3. večje število dobrih odevi;
4. razna orodja za cestogradnjo.

Informacije se dobe pri tehničnem vodstvu Režijskega odbora v Starih pri Celju, dnevno ob 14. uri. Vprašati pri vratarju Železarne Store.

Licitacija bi bila dne 15. oktobra 1962 ob 16. uri v domu na Svetini.

OBRTNO PODJETJE »STEKLAR« CELJE

obvešča cenjene stranke Saleške doline, da je odprlo svojo poslovalnico v Velenju začasno v prostorih steklarskega mojstra Ščurek Jožeta, do ureditve prostorov z Zadrugnim domu.

Strankam nudimo usluge steklarske obrti in to: stavbeno steklarstvo, izdelava in brušenje ogledal, brušenje in graviranje pomičnega stekla, okvirjenje slik ter vsa k tej stroki pripadajoča dela.

Poslovalnica posluje od 8. do 16. ure vsak dan in ob sobotah od 8. do 12. ure.

Vsa dela izvršujemo hitro in solidno po zmernih cenah. Za usluge se priporočamo!

Načrti za nove obratne prostore

V podjetju za izdelovanje umetnih brusov »Comet« v Zrečah pri Slovenskih Konjicah pripravljajo načrte za gradnjo novih obratnih prostorov. V podjetju je sedaj zaposlenih že okoli trideset delavcev. S postavitvijo še ene večje proizvodne hale, pa bi število zaposlenih lahko povečali. Predvidava, da bodo gradbena dela stala okoli 20 milijonov dinarjev. V. L.

Kakšne so cene v celjskem okraju

Po informacijah, ki nam jih je posredovalo celjsko podjetje »Veležitar« znašajo maloprodajne cene moke v Celju: črna, tipa 1000 — 71 dinarjev za kilogram, polbela, tipa 600 — 85 dinarjev, bela, tipa 400 — 90 dinarjev, pšenični zdrob — 92 dinarjev, ržena moka — 76 dinarjev za kilogram.

Cene kruha pa so: črni: 76 dinarjev za kilogram, polbeli: 90 dinarjev (to je v glavnem kalkulajska cena, medtem ko tega kruha v glavnem ni pri nas v prodaji), beli: 96 dinarjev, rženi: 82 dinarjev za kilogram. Ena žemlja stane 10 dinarjev. Medtem ko te cene veljajo za Celje, pa so lahko v drugih krajih za nekaj višje, predvsem zaradi prevoznih stroškov.

Izlivka cevne drenaže in kemično uničevanje plevelov v odvodniku

MELIORACIJSKI SISTEMI

GRADBENI STROŠKI IN KMETIJSKA PROIZVODNJA

V gradnjo hidromelioracijskih sistemov v Savinjski dolini in vzhodno od Celja je bilo doslej vloženi več kot 700.000 milijonov dinarjev. Skupno je zgrajenih sistemov na 1542 ha kmetijskih zemljišč. Od navedenega števila je bilo 80 ha delno zgrajenih do 1945. leta in 1462 po tem letu. Hidrosistem Bolska je v izgradnji; skupno s tem bi znašale površine pod melioracijskimi sistemi okrog 1800 ha.

Največje hidromelioracijsko področje je v Spodnji Savinjski dolini. To je hidrosistem Loznica; drugi po velikosti pa je hidrosistem Bolska. V Zgornji Savinjski dolini in obrobju so manjši hidrosistemi.

V povprečju so znašili stroški izgradnje od 300.000 do 400.000 dinarjev za hektar, ker se je gradilo po sistemu kombinirane cevnine in kritične drenaže. Če bi gradili po sistemu klasične drenaže, kjer so drenažne cevi vgrajene

gosto, bi stroški za en hektar znašali skoraj enkrat več. V gradnjo hidrosistemov je vložen družbeni denar, ki se na večini hidrosistemov začne vračati v letošnjem 1 tu. Na osnovi zveznega in republiškega zakona so ljudski odbori Mozirje, Soštanj in med prvimi Žalec sprejeli odloke o hidromelioracijskih sistemih na svojih območjih. Investitorji pa sestavljajo osnovne načrte za izkoriščanje kmetijskih zemljišč, iz katerih je razvidno, kako naj se razvija proizvodnja na zemljiščih hidrosistema, da bo dosežena maksimalna proizvodnost. Tam so tudi predvideni agromelioracijski ukrepi, ki zagotavljajo visoko proizvodnost in s tem možnost odplačevanja odškodnine za hidrosistem. Po teh načrtih se ravna predvsem družbeno gospodarstva, ki spreminjajo travniško proizvodnjo v njivsko proizvodnjo krmskih rastlin. Zasebni proizvajalci pa so v glavnem zadržali

travniško proizvodnjo na hidrosistemih.

V proizvodnji je nastala razlika med družbenim in zasebnim koristnikom melioriranih zemljišč. Tako je na primer obrat kmetijskega kombinata v Sempetru pridelal 1961. leta s pomočjo primernih agromelioracij od 700 do 845 metrskih stotov silazne koruze na 1 ha zemljišču, ki je pred melioracijo dajal od 12 do 30 metrskih stotov slabega sena. Letos je isti obrat na isti površini dosegel na najboljših mestih 42,7 metrskih stotov pšenice.

Od vseh zemljišč na področju hidrosistemov izkorišča družbeni sektor 565,2 ha, zasebni lastniki pa 976,8 ha. Lastništvo in način izkoriščanja zemljišč na področju hidrosistemov se spreminjata. Zlasti letos je precej zemljišč prešlo s prodajo, zamenjavo ali najemom v izkoriščanje družbenih obratov. Vzhodni del ložniškega

hidrosistema je skoraj ves v družbeni lasti. Tam deluje obrat Arja vas kmetijskega kombinata Žalec. Površine, kjer so bili vse doslej slabi travniki, so preorali in obsejali s silazno koruzo. Okrog 75 odstotkov zemljišč na ložniškem hidrosistemu je še vedno pod prirodnimi travniki, katerih proizvodnja zaradi nezadostnih agromelioracijskih ukrepov, ne bo zlahka vrnila potreben letni znesek kot odškodnino za izkoriščanje hidromelioracijskih objektov. Zato se je kmetijska zadruga »Savinjska dolina« odločila, da omogoči zasebnim proizvajalcem odplačevanje tudi na drug način. Predložila je, da prevzame vse finančne obveznosti zasebnega koristnika za odplačilo investicij, zasebni koristnik pa odstopi zadrugi s posebno pogodbo določeni del svojega melioracijskega zemljišča. Kakšni bodo rezultati tega predloga še ni znano. Ugodno pa je to, da ima zasebni proizvajalec možnost izogniti se neposrednim denarnim dajatvam za investicije; razen tega pa je ugodno in pomembno to, da se bodo meliorirana zemljišča obdelovala po sodobnih načelih agrotehnike in agromelioracij. D. H.

Mladina orje zdrave brazde . . .

Najtežji je problem mladine na vasi in le redkokdaj podrobneje osvetlimo to stanje. Nedvomno je velika razlika med mladino v industrijskih središčih in na vasi, še posebej pa je prizadeta, kot kaže tista kmečka mladina, ki dela na socialističnih kmetijskih gospodarstvih.

O teh problemih in o vprašanju političnega ter družbeno ekonomskega izobraževanja ter vloge mladih kmečkih proizvajalcev, o nalogah uvajanja sodobne družbene proizvodnje, je pred dnevi bilo v Zalcu važno posvetovanje mladine in kmetijskih strokovnjakov. Do posvetovanja je prišlo na pobudo okrajnega komiteja ljudske mladine v Celju. O okvirnih nalogah našega kmetijstva je govoril tovariš KNEZ, član okrajnega komiteja LMS iz Celja, med gosti pa je bil navzoč tudi član CK LMS tovariš FRANC HUDEJ.

Zivahna razprava je razkrila marsikaj in obenem mnogo prispevala h konkretnim zadolžitvam, sprejemljivim za našo kmečko mladino. Iz razprave je bilo razvidno, da marsikateri mladi proizvajalec kmetijskih posestev nima primernih stanovanj in išče rešitve na senikih, prav tako pa se je močno odražala pomanjkljiva izobrazba kmečke mladine, ki se ji je v zadnjem času posvečalo pač premalo pozornosti. Veliko govora o klubih mladih kmečkih proizvajalcev je bilo bolj papirnato delo, kajti tudi kjer so za res obstajali, niso našli prave vsebine dela in je vse skupaj obviselo pač zgolj pri obliki, ki je za doščevala.

Najboljši dokaz nedejavnosti teh klubov je dejstvo, da ne srečujemo v kmetijskih samoupravnih organih mladine. To kaže na tradicionalno nezaupanje do mladine, da bi sodoločala, kajti, češ,

le-ta še nima dovolj izkušenj. Da bi odpravili takšna nevezdrna stanja, so sprejeli sklepe, da predlagajo socialističnim gospodarstvom, naj prenovijo nekatera

gospodarska poslopja za stanovanje kmečkih delavcev, nadalje pa to, da bodo v zimskih mesecih občinski komiteji morali storiti za dopolnilno izobrazbo proizva-

jalcev v kmetijstvu mnogo več kot doslej, kajti le politično in strokovno zrel mladinec bo kos vsem ogromnim in odgovornim nalogam v kmetijstvu in kot takšen bo tudi spoznal, da je njegova perspektiva prav tako v kmetijstvu kot v industriji. In šele izobražen kmečki mladinec bo lahko dajal vsebino klubom mladih proizvajalcev.

Na posvetovanju je mladina sestavila program dela na obsežnem področju socializacije vasi in dvigu družbene proizvodnje. Njihova naloga bo predvsem tesno sodelovanje z zasebnimi kmetovalci, skrbeli pa bodo predvsem za čim hitrejšo povečanje površin družbenega sektorja. -ik

Sleherni mora spoznati ustavo občan

V torek popoldne se je prvič sestal aktiv predavateljev za tolmačenje ustave v šoštanjski občini ter razpravljali o organizaciji ter načinu tolmačenja osnutka. V aktivu je 32 članov. Povprašali smo sekretarja Socialistične zveze tovariša Milana Šterbana, kako potekajo priprave.

● Pri tolmačenju predosnutka ustave smo si v samih pripravah delo razdelili, tako da bodo priprave potekale po gospodarskih organizacijah ter komunalnih in stanovanjskih skupnostih. Pri krajevnih odborih Socialistične zveze in stanovanjskih skupnostih v Šoštanju in Velenju smo že ustanovili aktivne, ki so prevzeli organizacijsko skrb. To je vsekakor nujno potrebno, kajti aktiv predavateljev bo imel dovolj dela zgolj s tolmačenjem, to je z razgovori z občani.

● In kakšne metode boste uporabili pri tolmačenju?

● Celotna akcija mora biti sproščena razgovor o pravicah in dolžnostih, pojasnjevanje vprašanj, ki jih bodo stavliali občani, vse to vsekakor z uvodnim podajanjem bistva nove ustave z družbeno političnega vidika. Da pa bodo člani aktiva sposobni odgovarjati na vprašanja, je potrebno, da poprej temeljito skupno predelajo celotni predosnutek in pojasnila tovariša Kardelja in ostalih, prav tako pa bodo nekateri člani aktiva šli na seminar po teh vprašanjih v Ljubljano.

● Na vprašanje, kako in v katero smer bodo te razprave potekale v gospodarskih organizacijah, je odgovoril predsednik občinskega sindikalnega sveta tovariš Rafko Zagar.

Dejal je, da te dni pripravljajo aktivne v posameznih gospodarskih organizacijah; v le-teh bodo razpravljali vseskozi s poudarkom o nadaljnjem razvoju decentralizacije delavskega samoupravljanja.

Nadalje je dejal, da študij predosnutka nove ustave nalaga veliko osveščanja neposrednega proizvajalca, kajti uresničitev naših ustanovnih načel zavisi od nas samih, od stopnje naše družbene zavesti. Naša naloga je, da sleherni delavec sodeluje v tem najširšem razpravljanju in da ne bo občana v naši sredi, ki ne bi bil spoznan s temi načeli.

Podružnica knjigovodij v Šmarju

V šmarski občini so pretekli teden imeli prvi občni zbor podružnice društva knjigovodij. V občini je 135 takih uslužbencev, na zboru jih je bilo 65. Vsekakor je poklic knjigovodje v našem gospodarstvu zelo pomemben: od njegove aktivnosti je dostikrat odvisno, kako se razvija podjetje. To je najobčutljivejši merilec za ugotavljanje ekonomskega utripa vsake gospodarske organizacije. O pomenu in nalogah društva knjigovodij sta spregovorila predsednik društva Bele in tajnik Videnšek iz Celja. Predsednik šmarske občine Joško Lojen pa je čestital k uspešnemu zborovanju in želel, da bi društvo knjigovodij v šmarski občini delovalo uspešno ter pomagalo pri reševanju večkrat gospodarskih problemov.

Na zborovanju so izvolili devetčlanski upravni odbor, ki mu predseduje Nežika Golčman. Za podpredsednika so izbrali tovariša Pelka, za tajnico Marico Gobjanovo, za predsednika nadzornega odbora pa Antona Tepeža. To je zdaj že šesta podružnica društva knjigovodij.

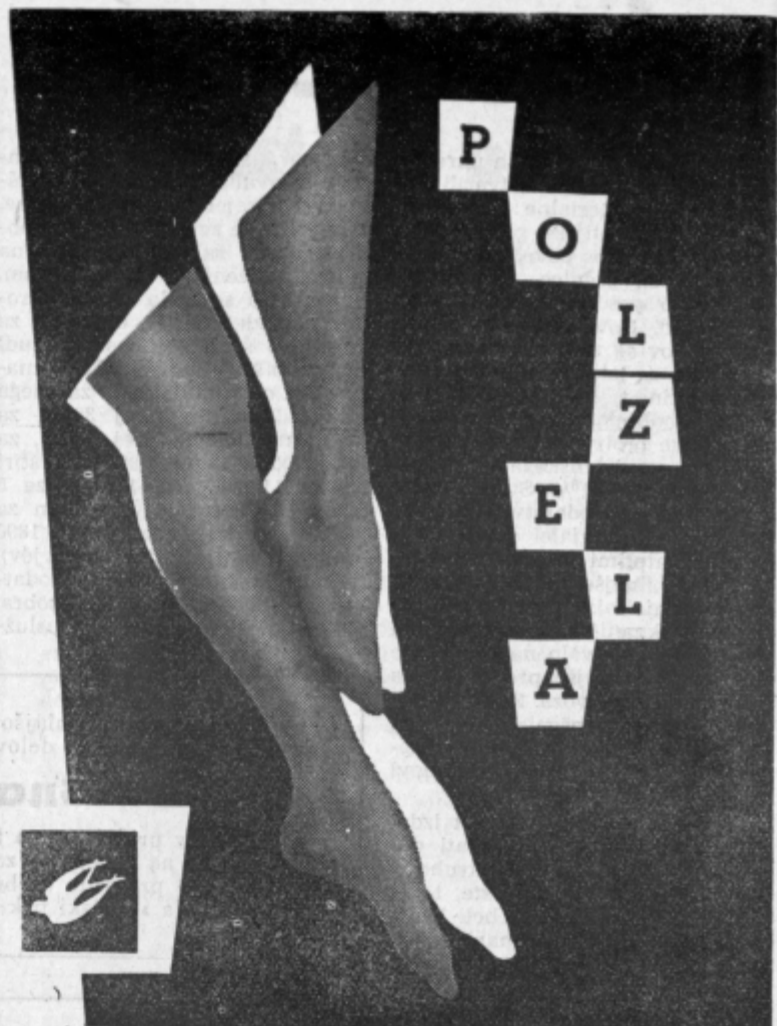
Kaka češiti la vprašanje

Ne le v šoštanjski občini tudi drugod imajo težave z zaposlovanjem žena. To vprašanje postaja vse bolj otipljivo in nikakor ne smemo prezreti število 350 nezaposlenih. Res je, da je zavod za zaposlovanje uspel, da je dokajšnje število le-teh zaposlil pri kmetijskem posestvu Salek, kmetijski za drugi v Šoštanju, gozdno gospodarstvu v Nazarju in gostinskem podjetju hotel »Paka« v Velenju in v zadnjem času tudi pri tovarni gospodinjinske opreme »Gorenje«. Problem pa še ni rešen in kljub ogromnim nalogam, ki stojijo pred vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, nikakor ne smemo pozabiti nanj.

Zavod je v letošnjem letu uspel, saj je v marsikateri gospodarski organizaciji s tesnim sodelovanjem odpravil dokaj razširjen sistem zaposlovanja po poznavstvu, ki je preko vseh predpisov obšlo prijavo na zavod. Marsikje so to samovoljno utemeljevali s pravicami samoupravljanja, vendar pa menimo, da takšno odločanje ni nikakršen dokaz samoupravljanja, še manj pa upoštevanja zakonitih predpisov.

Hote ali nehoti so delale ali morda še delajo gospodarske organizacije s takšnim načinom ne le krivico socialno šibkim, ki bi nedvomno v delo vložili ves svoj interes, temveč tudi nepravilno selekcijo med dela in za služka potrebnimi. Vprašanje še vedno ostaja in se poglablja po svoji družbeni in sociološki pomembnosti in je premalo, če ugotovljamo, da nimamo dovolj delovnih mest za te ljudi. Neka rešitev se mora najti, kajti vsako odlašanje, posebno še pri ženski mladini po končani osemletki, je več kot škodljivo.

Ali vemo, kje bomo prihodnje leto zaposlili okrog 300 mladink? Za zavod je to preresen problem, ki ga brez pomoči komune pač ne bo v stanju rešiti. Se to: večina te mladine je delavska, to so otroci neposrednih proizvajalcev, ki bi radi sami postali koristni in potrebni člani družbe! -ik

Stanovanja za borce

V šoštanjski občini še vedno ni v celoti rešeno stanovanjsko vprašanje borcev narodnoosvobodilne vojne in vojaških vojni invalidov. Vendar pa je zavzemanje družbenopolitičnih organizacij in ostalih za rešitev tega vprašanja dokajšnje in je tudi rodilo sadove. Tako je občinski ljudski odbor na svoji zadnji seji sklenil na pobudo komisije za borce in sveta za finance občine Šoštanj, da še v letošnjem letu kupi 17-stanovanjski blok v Velenju in stanovanja dodeli nezaposlenim borcem

ter nekaterim javnim uslužbenecem. Del sredstev za nakup teh stanovanj bo prispeval republiški svet za socialno varstvo. Ta humana odločitev je bila nujna, kajti nekaj teh zaslužnih borcev je živel v prav skromnih stanovanjih. Res je, da je s tem nakupom rešeno le nekaj najnujnejših stanovanjskih problemov bivših borcev, vendar pa kaže, da ta nakup ni poslednji in da v šoštanjski občini resno in prizadevno rešujejo te probleme. -ik

Vaše vestice

Še enkrat

„čut do človeka“

Tovariš urednik!
Zelimo odgovoriti na članek tov. Franca Cveta, ki je bil objavljen v vašem listu št. 38 z dne 28. 9. 1962.

Kot prvo naj povemo, da v dobi, ko se vsi z vsemi silami borimo za zmanjšanje ogromnih izgub na področju socialnega zavarovanja tako v okraju kot v občini Šoštanj pišev naslov »Čut do človeka« ni utemeljen, saj iz samega dopisa izhaja, da je pisec povzročil socialnemu zavarovanju nepotrebne in precejšnje izdatke. Vprašamo se samo, kaj bi se zgodilo v primeru, če bi se na telefonski poziv ne oglasila niti rešilna postaja Celje, kar bi bilo možno. Verjetno bi tovariš klical Ljubljano, namesto da bi se podvizal in šel na rešilno postajo, kjer bo lahko izvedel, da je dežurni sofer na vožnji, da pa lahko obvesti o nujnosti drugega soferja. Klicati drugo postajo sploh ni bilo potrebno. Piščeva žena je že precej časa prej dobila od zdravniškega napotnico za bolnišnico, (seveda, če se je sploh pri njem oglašila). Seveda bi se mož, kot skrben mož noseče žene, ki je pred porodom, moral pozanimati, kako je pri rešilni postaji, kje je recimo iskati drugega soferja, če je prvi na vožnji. Vsega tega pa pisec članka ni storil, temveč je po vsemu sodeč kar brezskrbno čakal. Ko pa se je žena zvijala v porodnih krčih, je pohitel na L.M. Res pa sta si oba, tako mož kot žena, izbrala najbolj skrajni rok za klicanje rešilne postaje; čeprav bi lahko mož že prej sporočil rešilni postaji to dejstvo in bi bil sofer ne samo pripravljen, temveč bi prišel že z rešilnim avtomobilom na dom. Razumljivo pa je, da mora tudi zavarovanec kaj storiti in če ni drugače tudi št. osebo poslati soferja, ki sicer ni dežuren, a je vsak čas pripravljen iti na vožnjo, zlasti če je dežurni sofer že na vožnji. Vsega tega pa člankar ni storil, saj sam izpričuje svojo »komodnost«, ko pravi, da mu ni bilo, da

bi šel »na skoraj pol ure oddaljeno rešilno postajo«, in to niti ne za lastno ženo, ki se je zvijala v porodnih krčih.

Mimogrede bodi rečeno, da je babica bja pri ženi in je celo po pregledu svetovala piscu naj gre na rešilno postajo. Ona mu je celo ponudila svoje kolo, da se z njim odpelje na rešilno postajo. Glede nujnosti prevoza ob kritični uri pa naj omenimo samo to, da je žena pisca rodila šele po 6 urah. Vse torej kaže, da je pisec članka ravnal povsem po svoje in pri tem računal tako kot tudi drugi zavarovanci — »saj vse plača socialno zavarovanje«.

Tovariš urednik, mislimo, da smo si edini v tem, da si nekateri naši državljani, kot je primer tovariša Franca Cveta, vse premalo zavedajo, da so tudi sami dolžni storiti vse, da bi bili stroški našega zdravstvenega zavarovanja čim manjši ne pa, da zgolj iz svoje »komodnosti« ali celo razvade ravnajo tako, kot je v konkretnem primeru storil pisec. Zato smo smenja, da pišev apel na čut človeka ni utemeljen, ker bi se dejansko on moral zavedati, da njegove nepotrebne stroške plačujemo vsi zavarovanci.

Njegove navedbe na koncu članka, da se on ne more zanesti na rešilno postajo, so neutemeljene. Lahko bi kvečjemu rekli, da se naša rešilna postaja ne more zanesti na take zavarovance kot je pisec, ki sicer imajo napotnico za bolnišnico, a se raje obračajo na oddaljene rešilne postaje, namesto da bi pravočasno storili vse, kar je potrebno, da se naročilo lahko izpolni. Sicer pa lahko zavarovanci iz območja Velenja kaj več povedo o trudu rešilne postaje, da bi vsakemu po čim krajši poti in čimprej ustregli.

V imenu reševalcev rešilne postaje pri ZD Velenje
Jože Hudobrennik
Jože Lukanc
Jože Silih

Zaenkrat bomo pisali še »lec«

V četrtek, 4. oktobra, so v Ljubljani razpravljali člani slovenske akademije znanosti in umetnosti pod vodstvom predsednika tovariša Josipa Vidmarja o vprašanju samostalniskih in privedniških tvorb na končnice »lec« in »vec« ter njihovih izpeljank. Po daljši, burni razpravi so sklenili, da predlagajo Svetu za prosveto in kulturo Ljudske republike Slovenije, da naj po šolah pišejo po slovenskem pravo-pisju iz leta 1950 tako dolgo, dokler ne bo nova komisija sestavila novega šolskega pravopisa.

Od 50 znanstvenih delavcev — jezikoslovcov, predstavnikov društva prevajal-

cev in književnikov ter avtorjev novega slovenskega pravopisa je v razpravi sodelovalo 14 govornikov. Večina je zagovarjala pripono »lec«.

S tem predlogom, ki bo postal obveznost, pa še nikakor ni konec zmede na šolah. Večina novih učbenikov (letošnje leto je bogato z učbeniki trajnejše veljave) je bilo natiskanih z doslednim upoštevanjem novega pravopisa. Vprašanje je, če to dejstvo ne bo vneslo še več zmede med šolnike in šolarje. Nedvomno bi bilo zaželjeno, da tudi o tem spregovori Svet za šolstvo. -ik

Šoštanjska občina

je praznovala

Občina Šoštanj je letošnji svoj praznik praznovala z bogatim enotedenskim kulturnim in telesno vzgojnim programom. Slavila pa je svoj praznik tudi z delovnimi zmagami in uspehi dokajšnjega

vlaganja v komunalne objekte. Tako so v tem tednu slavnostno odprli kulturni dom v Zavodnji, kotalkališče v Velenju in z malo zakasnitvijo prenovili II. osnovno šolo v Šoštanju. Pa ne samo to, pred nedavnim so izročili svojemu namenu osnovno šolo v Smartnem ob Paki, čez čas bo otvoritev zdravstvenega doma v Velenju in I. osnovne šole v Velenju. Torej leto velikih zmag na

področju najpotrebnejših družbenih služb.

Ves teden je bil izpopolnjen z različnimi tekmovanji. Začeli so pionirji s prireditvijo »pokaži kaj znaš« iz prometno varnostnih predpisov. Šoštanjska in velenjska godba na pihala sta dali vsaka po en promenačni koncert, vrstila so se tekmovanja v kegljanju, v streljanju z zračno puško, v nogometu med posamez-

nimi delovnimi kolektivi. V soboto pa je v Velenju gostovala Svoboda iz Mežice s Kleistovim »Razbitim vrčem«.

Najbogatejša pa je bila nedelja. V Šoštanju so priredili spretnostne vožnje z mopedi, motorji in avtomobili, v Velenju so se pionirji, mladinci in člani potegovali za najboljšje rezultate v atletiki, v Zavodnji so otvorili kulturni dom, v popoldanskih urah pa je slavnostni otvoritvi kotalkališča v Velenju sledila odlična revija kotalkarjev iz Ljubljane.

In ne le to! V ponedeljek so vsi delovni kolektivi šoštanjske občine tekmovali v proizvodnji. Prav pomembna je odločitev delovnih kolektivov, da so praznik premaknili od ponedeljka na nedeljo, da ne bi v nasprotnem zavirali proizvodnih nalog.

Kako dolgo še?

Celjski tednik je v številki 36 z dne 14. 9. 1962 pod tem naslovom objavil informacijo, po kateri bi naj Gozdno gospodarstvo v Celju imelo v najemu traktor nekega kmeta iz Dobrše vasi po pogodbi s klavzulo, »da je dolžno Gozdno gospodarstvo traktor čistiti, popravljati in vzdrževati v redu« in proti najemnici 400 din na uro.

Omenjeni podatki so bili preverjeni, pri čemer je bilo ugotovljeno, da med Gozdnim gospodarstvom Celje in katerim koli kmetom ne obstoja nobena tovrstna pogodba. Res je, da je neki kmet iz Dobrše vasi, ki poseduje traktor s specialnimi gozdarskimi priključki, ki pri nas še niso v uporabi, poskusil z vlaklo lesa. Vendar do sklenitve pogodbe ni prišlo, ker se Gozdno gospodarstvo in omenjeni kmet nista mogla sporazumeti glede cene za izvele.

Rudi Inž. Strohmaler direktor Gozdnega gospodarstva Celje

OB 10. OBLETNICI POČITNIŠKE ZVEZE JUGOSLAVIJE

POMEMBNA PRIDOBITEV mladine celjskega okraja

Letošnjo jesen, 20. oktobra, bo poteklo 10 let, kar so se v Beogradu zbrali predstavniki Ljudske mladine Jugoslavije in ustanovili novo družbeno organizacijo Počitniško zvezo Jugoslavije. In v desetih letih je organizacija za letovanje in izletništvo šolske mladine prerasla v močno obče jugoslovansko mladinsko turistično organizacijo.

Ob pomembni obletnici lahko zabeležimo na tisoče izletov, potovanj, pohodov in drugih akcij, ki so jih izvedli člani te organizacije. Med pomembne pridobitve mladine celjskega okraja štejemo vsekakor letovišče Savinja v Makarski, ki je v letošnjem letu postalo trajna last mladine celjskega okraja.

V letošnjem letu je letovišče Savinja v Makarski ustvarilo 9.505 nočnin, za svoje goste pa je organiziralo 12 izletov s 519 udeleženci. Nič manj pa ni bilo športnih srečanj in družabnih prireditvev. Pomembno pa je tudi to, da so letoviščarji opravili pri urejanju letovišča preko 2000 ur prostovoljnega dela. Mladi Trsteničanje iz Srbije so napisali v knjigo vtisov naslednje:

»Ziveti 15 dni v kampu Savinja pomeni preživeti najlepše dni s tovariši iz bratskih republik. Ponosni smo, da bomo lahko ob povratku pripovedovali, da smo živeli v enem najlepših letovišč naše domovine.«

Celjanj pa so izrazili svoje vtise takole:

»Prijetno smo presenečeni nad ureditvijo tabora, saj je v primerjavi z lanskim mnogo prijetnejši. Občudujemo delovne celjske brigadirje, ki so s svojim trudom omogočili vsaj naši mladini prijetno bivanje ob morju. Predvsem pa nas je razveselilo dejstvo, da uživa gostoljubje letovišča tudi mladina bratskih re-

In Travnici: »Humanost in gostoljubnost sta čudoviti. S kampom Savinja se lahko ponašajo vsi ferijalci iz Slovenije.

Makedonski novinar pa je zabeležil tele misli: Letovišče je mlado kot njegovi prebivalci. Mladost, mlade gene-

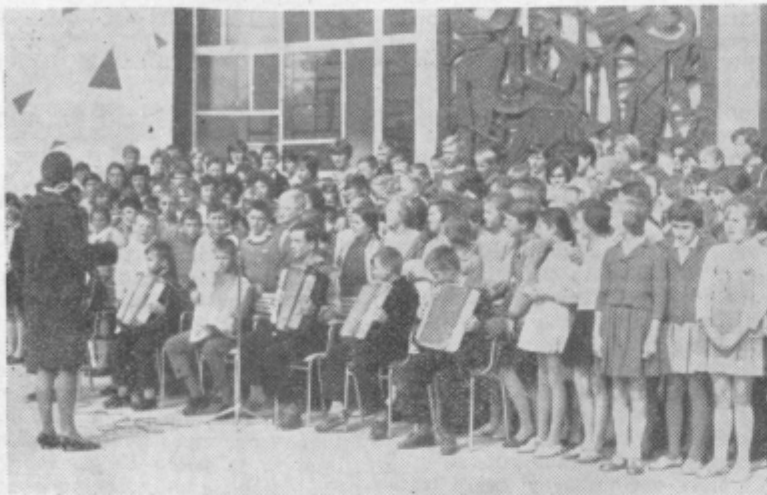
racije ga bodo vedno pomlajevale. Preživeti tu petnajst dni je prava sreča. Menim, da ima letovišče Savinja krasno perspektivo.

In še bi lahko beležile vtise, ki so jih napisali Poljaki, Danci, mlada Nemka, Iračan in številni drugi letovalci.

Vendar pa je letovanje le eno izmed pomembnih del, ki so jih v letošnjem letu opravili člani Počitniške zveze v celjskem okraju. Znani so nam pomembni pohodi po poti XIV. divizije, obisk prizorišča borb Pohorskega bataljona, zborovanje v Kumrovcu, številni izleti, tovariška srečanja z mladino šiškega okraja itd.

In vendar s tem niso izčrpane možnosti niti dolžnosti članov te organizacije. Se vedno je vključeno premalo mladine. Ustanavljati je treba nove družine po osnovnih šolah, v naseljih, v tovarnah in vaseh. Treba bo misliti na sprejemne centre za mladino, kajti potrebe mladinskega turizma nam jasno načrtujejo potrebo po dveh, in sicer v Celju in v Velenju. Ne bi bilo napak, če bi razmislili o čudovitih možnostih za letovišče tudi v Letušu. Perspektivno gledano bi bil to pomemben delež k razvoju komercialnega turizma v našem okraju.

PIONIRJI SO PROSLAVILI svoj praznik

Letos so pionirji pohiteli in mesec dni pred praznikom republike sprejeli najmlajše — cicič — ne v svoje vrste. Praznovali so pomembno slavo — 20. obletnico obstoja svoje organizacije. Obe osnovni šoli v Velenju sta tokrat resda na izredno slavnosten način proslavili ta dan in še sonce jim je šlo za roko, kot da bi vedelo, da si ga želijo. V dopoldanskih urah je stotine dijakov svečano oblečenih napravilo povorko po Velenju, nakar so se iz vseh šol zbrali pred kulturnim domom in začeli s svojim lepim, bogatim in peštrim programom.

Lepa materina beseda je pionirjem in pionirkam tekla gladko, tako kot redkokdaj v šoli. Recitacije so se prepletale z zvonko pesmijo. Spomine na težka, a herojska leta našega naroda, v katerih so mnogokrat tudi najmlajši s svojim junaštvom marsikaj prispevali, pa so obudili harmoničarji s partizanskimi koračnicami. Mlade ponosne glavice s titovskimi in rdečo ruto za vratom so negibno opazovale svoje vzornike, ki so se vrstili na ploščadi in vsak po svoje prispevali k programu. Pesem, beseda in svečano vzdušje so kmalu privabili nešteto staršev in neredkih med njimi so ob ponosu na svoje najmlajše zablestele solze sreče v očeh. —ik

Še na mnoga leta

Pred dnevi se je srečal z Abrahamom dr. Zdenko Mermolja iz Laškega. Številna pisma in čestitke, ki jih je ob tej priliki prejel od svojega kolektiva in od številnih znancev in prijateljev, pričajo, kako priljubljen je dr. Mermolja med ljudmi kot zdravnik in človek.

Dr. Zdenko Mermolja se je rodil 6. oktobra 1912. leta v Skrljah pri Ajdovščini na Primorskem kot sin zavednega slovenskega učitelja. Osnovno šolo je

obiskoval v rojstnem kraju, nato pa se je 1924. leta zaradi nevdržnih razmer italijanskih oblasti preselil s starši v Ljubljano, kjer je dokončal gimnazijo.

Medicinski študij je končal 1938. leta. Kot zdravnik je prišel v Laško 1946. leta in pristopil takoj k reorganizaciji zdravstvene službe. Zaradi njegovih organizacijskih sposobnosti mu je uspelo iz skromno opremljene ambulante organizirati zdravstveni dom, ki je opremljen z najodobnejšimi pripomočki moderne medicine. Poleg tega je v letih službovanja v Laškem organiziral po podjetjih tudi obratne ambulante in ambulante v Jurkloštru in v Brezi.

Tudi reševalna postaja, ki je bila ustanovljena 1953. leta, je bila ustanovljena na veliko prizadevanje dr. Zdenka Mermolje in mu občani laške občine za to pridobitev dolgujemo vso zahvalo.

Poleg poslov upravnika ZD Laško opravlja še posle občinskega sanitarnega inšpektorja. Pri zadnjih volitvah pa je bil izvoljen za odbornika v občinski ljudski odbor, kasneje pa tudi v Svet za zdravstvo.

Jubilantno želimo še obilo plodnega dela na področju zdravstva in mu ob priliki kličemo še na mnoga leta. T. K.

Dr. Zdenko Mermolja

Pef.

Vsestransko razgibani

Letos je jubilejno leto za naše pionirje. Prav gotovo pa ni samo to, kar jih je tudi na Šmarnskem izredno razgibalo. Skoraj po vseh šolah so se razmahnil v pionirskih igrah. Prav gotovo ni šole v občini, kjer ne bi urejali vrtove, igrišče in steza. Prav lepo so se vsestransko razgibali tudi v Kozjem. Tu so izvrstni mladi združniki, dobri pevci, recitatorji, mladi traktoristi, šahisti, a prav posebej se športniki. Tovarišica Jožica Tržanova je vselej med nji-

mi. Tako so ob slavnosti pionirke-športnice v enotnih krojih odhajale na športno igrišče, ki so si ga uredili na ravnini ob Bistrici. Rod pod Veternikom in Bohorjem je čvrst in klen in nikoli ne bo pozabil, kako uporni so bili njihovi očetje in matere, ki so se že v prvih dneh okupacije postavili nasilnikom po robu. Njihova želja: veliko znati, dosti peti in telovaditi ter zmagovati na tekmovanjih!

Kat da bi slutil...

Prišel je. Vsako leto pride. In to zaradi nezgodnega zavarovanja šolske mladine. Je pač zastopnik DOZ. Tudi letos je prišel. Zmehra sva kramljala, a tokrat nekam začuda dolgo.

Tovariš Lettig mi je zaupal:

»Zgodbo imam za vas. Veste, sem starejša žalskih tabornikov. Nisem še star, komaj 25 let mi je. Toda kadar sem med taborniki pionirji, imam občutek, da sem tudi jaz otrok. Nimam staršev. Nimam pravega doma. Potikam se po Zalcu kot tujec. Samo med taborniki sem srečen. Upam, da me tudi oni razumejo in me imajo radi. Ljubezen je velika stvar. Posebno med mladino. In spoštovanje! Oboje se kali v taborniških pravilih!

Letos smo taborili v Lescah. Lepa je naša Gorenjska. Naš tabor v Lescah je bil v bližini inozemskega tabora. Tam so bili sami Nemci. Kotlina je zares romantična. Nemci so uživali. To je tudi razumljivo. Turist pač pride, da si odpočije, da spozna nove kraje. Morda jih mnogi že poznajo?! Toda — kdo se bo zdaj spominjal groznih let vojne? Leta hitijo in njihov spomin blede,« je grozno pripomnil tovariš Lettig.

»Tam so imeli poleg drugega tudi higiensko urejeno stranišče. Večkrat smo se ga tudi mi posluževali. Spominjam pa se, kako smo nekega dne prišli iz Begunj. Ogled muzeja nam je zapustil globok vtis. Pripovedovanje o strahotnih mučenjih je šlo v poslednji kotiček srca. Vrnili smo se tihi, zaverovani v krvavo preteklost.

Tudi ta večer smo se ustavili pred nemškimi straniščem. Hoteli

smo vstopiti, pa nas je med podobji pričakala priletna ženica. Razprostrla je roki in nam povedala v lepi gorenjsčini:

»Oprostite, to stranišče je samo za Nemce!«

Globoko me je presunilo. Povedal sem ji, da smo bili v Begunjah. Videli in slišali smo, kaj so Nemci po Gorenjski počenjali. Naši so molčali in ženica tudi. Potem pa je tiho izjecljala.

»Nemci so se pritožili na turistično društvo. Hočejo biti sami. Tudi v stranišču! Jaz pa sem tu v službi in moram se pokoravati.«

Tako je rekla in nam dovolila, da smo še zadnjikrat uporabili »samo« nemško stranišče. Grozno, nečloveško, a vendar do pike resnično.

Videl sem, kako je bil njegov obraz zaskrbljen: Ali je teh borih 17 let res tako daljna preteklost?

Niti malo nisem mogel slutiti, da bo mladi Lettig še isti večer končal pod vlakom. Mladi, nesrečni fant, naj ti bo lahka rodna gruda!

TUDI V MOZIRJU DRUŠTVO KNJIGOVODIJ

Pred nedavnim so v Mozirju ustanovili podružnico društva knjigovodij z namenom, da bi delo čim bolj približali komuni in da bi nudili občini pomoč pri izbiri vodilnega računovodskega kadra ter prav tako pri reševanju konkretnih ekonomskih vprašanj. Podružnica šteje zaenkrat nekaj nad 70 članov, vseh knjigovodij pa je v občini blizu 120. Na ustanovnem zboru so poudarili, da bo morala biti podružnica društva knjigovodij v veliko pomoč pri izmenjavi izkušenj, organiziranju raznih predavanj in podobno.

JE GOSTILNA NAJPRIMERNEJŠI KRAJ?

Gostilna je najbolj pripravna za napovedovane zmenke. To je povsod, v vsakem kraju. Ob takih priložnostih spregovore o vsem, včasih tudi o zadevah, o katerih menijo, da jih na javnih sestankih ne bi smeli obravnavati. Zadnjič se je tako pripetilo tudi v Rogaški Slatini. Za mizo ob kisi vodi in vinu je sedelo nekaj domačinov, ki so vneto razpravljali o dobrem in slabem v kraju. Dolgo je tekla beseda, tako da so obrali ves kraj in še občino zraven.

»Ta naš urbanistični načrt je šmentano skrivnost«, je vneto pripovedoval temnolasi tovariš. »Slišimo to in ono, podrobnega pa ne vemo! Seveda, na vpogled je bil, toda objavijo ga naj, da bomo lahko brali. Kar samo slišiš, to uide! Bencinsko črpalko nameravajo postaviti pred »Sonce«, cesto pa baje po urbanističnem načrtu onkraj kopališča. Smešno, ne? Potem bo črpalka v slepem rokavu. Tako je to, če ni enotnosti!«

»Pa ne samo to!« je povzel drugi. »Tisto mlakužo pred »Bohorjem« ste že videli ob deževju? Mimogrede dobiš tuš, če si blizu, ko je toliko prometa po cesti. Pa tisti jarki za odtok vode od postaje Ljudske milice do Križa. Sezona je že mimo, toda lepo bi bilo vseeno, če bi bili očiščeni.«

»Tam pogledjte tisto »Odmarališče Smederevo«: letos sploh ni bilo izkoriščeno. So stvari pri nas, o katerih nečejo slišati tisti, ki bi morali nekaj pokreniti.«

»Pa teh obrti po Rogaški Slatini je kar preveč. Šivalnica konfekcije, tapetništvo, kleparstvo, mizarstvo, vsako

zase. Viš, že samo konfekcijska šivalnica bi morala biti nekje bliže tam, kjer dobavljajo blago, tapetništvo v Smarju, mizarstvo pa kar skupaj z mestnim. Pa to ropotanje: ključavničarstvo, bi ne smelo biti sredi zdraviliškega kraja, temveč tam proti Rogatcu! Kako si bodo gostje pomirili žuce. Prav bi bilo tudi to, da bi bila bolj vesela, poznaočna gostišča, nekje zunaj zdraviliškega območja v Kostrivnici, na Podplatu, v Rogatu, da bi se gostje lahko sprostiti po mili volji.«

»Pa pogledjte, kako neumnost delajo! Ali ne veste? Tisti Beograjski dom je bil med prvo svetovno vojno zgrajen za bolnico. Po legi in zgradbi bi bil primeren za zdravstveni dom in vanj bi lahko namestili vse ambulante.«

»Jaz bi pa še to rekel, da tudi tisto Gradbeno podjetje s svojimi velikimi prevozi gramoza, cementa, cevi, ne spada v zdraviliški kraj, kakor tudi tisto prerivanje železniških vagonov ne, ker to ovira promet in povzroča hrup. »Turista« bo tako hudir pocitral, ker mu pred nosom klopatajo vlaki že navsezgodaj.«

Možje so srkali maligane in ogljikov dvokis, modrovali in kritizirali. Zdelo se mi je, da je po njihovem v Rogaški Slatini vse narobe. Morda je dosti slabosti zares in so nekatere pikre opazke ob pisnem omizju upravičene, toda take stvari bi morali povedati na sestankih krajevne organizacije SZDL, na sindikalnih sejah, na zborih volilcev, potem bi vodile k uspešni rešitvi.

-n.

V Petrovčah sa brez brivnice

Imam avto in večkrat spotoma koga popeljem. Pretekli teden me je ustavljal stari očka, opirajoč se ob palico. Povejal sem ga do Zalca. Nič posebnega, samo usluga, če mi ne bi očka med vožnjo povedal tole:

»Veste, vselej se tako močno utrudim, kadar moram v Zalec. Sicer grem le redkokdaj, pa vselej sopiham kot kovaški meh. Pa kaj bi — neobrit in neostrižen vendar ne morem strašiti po Petrovčah.«

Očka mi je v kratkem zaupal, da so v Petrovčah imeli svoj čas brivnico. Odrpta je bila tudi ob nedeljah. To je bilo zelo ugodno — saj večina ljudi med tednom ni vselej utegnila s polja od vsakodnevnega opravila. Danes pa Petrovčani hodijo zavoljo teh uslug v Zalec ali celo v Celje. Prav isto se godi tudi prebivalcem Libaj, Arje in Drešnje vasi, ko je sedaj tako velik okoliš brez brivnice.

Mar ne bi z nekaj sredstvi in malo dobre volje uredili nov lokal? Gotovo bi v Petrovčah našli prostor, ki bi morda z majhno adaptacijo ustrezal namenu. Morda bi vso zadevo morala podpreti in pokreniti občina, saj bi s tem rešila važen del problema drobnih uslug v Petrovčah.

Pef.

JAKA SRŠEN: MATIRAN TELEVIZIJSKI PROBLEM...

Calderonov, 'Sodnik zalamejski'

Mislím, da je bilo izhodišče režije Branka Gombača v osnovi pravilno zastavljeno: osebe slovite Calderonove drame »niso psi-

Debutant Marijan Breznik

hološko problematični tipi, to so tipi temperameta, poklica in starosti, močni v strasteh in njih afektih« (Gledališki list). Pri tem pa seveda ne smemo misliti, da niso psihološko utemeljene osebnosti; španski teater ni teater brez vsake psihologije (kakor tr-

di Branko Gombač), v akterjih je sicer psihologija zreducirana na tisto bistveno, ki mu rekamo »špansko«, vendar je to dovolj, da dobijo osebe trden psihološki fundament. To »špansko«, ta psihološki kolorit postavlja potem dramo seveda v povsem določeno, specifično okolje, narekuje določeno atmosfero, zahteva (ne navsezadnje) tudi svojo interpretacijo: strastno, polno krvi, povzdignjeno, vendar na tak način, da ne izgublja na človeški neposrednosti, toploti in spet krvi, vroči, španski krvi, ne izgublja na psihološki trdnosti karakterja.

In ideja: Nikakor tudi ne smemo misliti, da pomeni Calderonov »Sodnik zalamejski« zgolj povzdigovanje plebejskih, kmečkih vrednot na raven plemiških, da pomeni zmago demokratičnih načel v boju s plemiškim apriorizmom: v bistvu to ni drama velikega vrednostnega izenačenja kmeta in plemiča, ni samo to. To je predvsem drama o španskem pojmovanju časti, ki je prvi znak človečnosti in prva vrednost človeka: takó kmeta kakor plemiča. Izguba ali razzaljenje časti se more oprati samo v krvi. Tako Pedro Crespo ubije stotnika, ki mu je onečastil hčer, ubije ga samo zato, da bi opral svojo čast in zavoljo ničesar drugega. Vzdevati Crespovemu maščevanju atribut socialne revolucionarnosti

je šele post festum. Nujno Pedro Crespo se revoltira zoper plemiča, kakor bi se revoltiral zoper kogarkoli drugega. Sele to čisto špansko enačenje vrednosti človeka daje Calderonovi drami revolucionarno noto (gledati moramo seveda z aspekta dobe kralja Filipa II.).

Prav večno postavljanje vprašanja človekove časti pa pogojuje bogastvo španske drame (in nazadnje ne samo španske drame) v bogastvu specifičnih odnosov med akterji. Prav tu pa se mi zdi, da je Branko Gombač grešil: zapostavljanje psihološke

Debutant Janez Bermež

(resdane problematične v današnjem smislu, pa vendar človeško polne) vsebine Calderonovih akterjev je rodilo samo sijajen, dognan, pa vendarle nekoliko hladne scenski oratorij: teatralnost, povzdignjena interpretacija verzov, petje, ples; oratorij je nudil mnogo lepote ni pa dal resničnega bogastva, ki ga premore Calderon v žgočih, resnično človeških (s španskim terparamentom pobarvanih) odnosih. Predstava je bila lepa, ni pa zmogla, vsaj v celotnem vtisu zapustiti pomembnejših človeških, globljih, pretresljivih podob o nekem spopadu in o neki veliki zmagi.

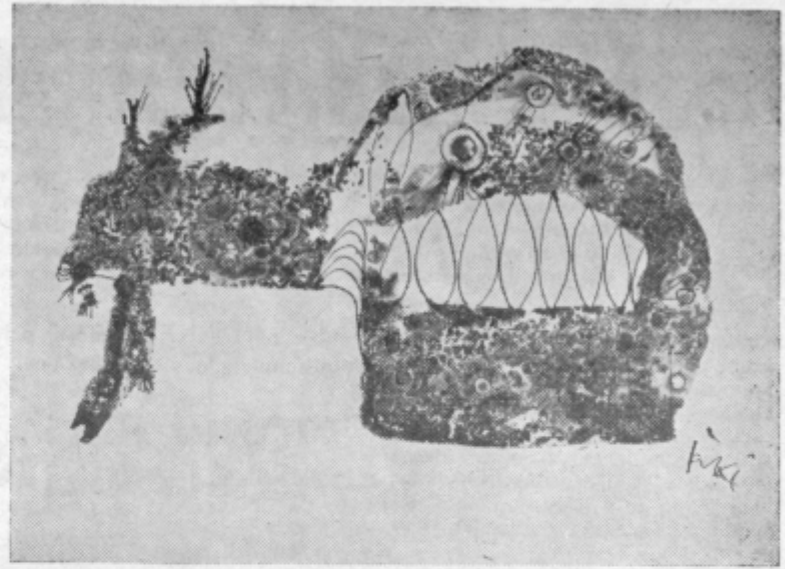
Vkljub nekoliko nasilni preakcentaciji Calderonovega jedra je bila to lepa predstava, celo moderna, celo sugestivna, vendar nekam prazna (kakor ornament), brez prave vsebine. Tako glede celote.

V nekaterih detaljih pa se je zlasti po zaslugi imenitnega Jeršinovega Crespa kakor utrnila

resnična pomembnost Calderonovih ljudi; Jeršin je ustvaril poln karakter, umirjeno, zrelo, izrazito navznoter obrnjena igra je bila videti kakor zamlčan krik, kakor potlačena bolečina in ponos, pa mogočna v vsej svoji razsežnosti v končni zmagi, v potrditvi človečnosti (časti) v sebi. Nasproti njegovi uspehi psihološki igri pa je Marjan Breznik v vlogi Stotnika šel preveč navzven, preveč v formalno interpretiranje, tako, kakor bi hotel z njim zakriti nemoč resnične človeške izpovedi. Prav tako je zaključeno kreacijo ustvarila Marija Goršičeva v vlogi Chispe. — Sicer so bili igralci imenito vigrani, solidno vključeni in recitacijsko parabolno oratorija; režijski koncept seveda ni dopuščal zavzetega in žgočega resničenja v prave ljudi, ki bi sicer iz Calderonovega teksta morala zaživeti.

Omeniti pa je le še treba Janeza Bermeža (obuboženega viteza don Menda) in Volodjo Peera (Nunjo, njegovega služabnika), ki sta parafrazirana v Don Kihota in Sančo Pansa z zgovorno močjo ilustrirala in dopolnjevala podobo krhanja v španski družbi konec sedemnajstega stoletja, ob koncu španske »zlatega veka«. In če je kompletnost Calderonove upodobitve v Gombačevi režiji izgubila katerega od svojih važnih členov, to vendarle ne pomeni, da je predstava izgubljena: poetične vrednosti oratorija, scenske recitacije ni mogoče zanikati. Iskanje novih poti ob starih, železnih delih so vedno veliko vredna in pomenijo pri iskanju nove, pravnje gledališke kulture vedno korak naprej.

Andrej Inkret

JOŽE HORVAT-JAKI: GRAFIKA

OB SLOVENSKEM FILMU:

Ples v dežju

Po pravici je slovenski film z gornjim naslovom dvignil med našim občinstvom mnogo govorice in ugibanja. Končno je bila za slovenski film gneča pred blagajno, pa vendar so razne neotezane opazke med predvajanjem vzbudile vtis, da velik del občinstva ne zna slediti vsebini filma, ki je poleg Kecca morda naša najboljša mojstrovina ekrana.

Z virtuoznim obvladanjem filmske tehnike (režija, kamera, fotografija itd.) je uspelo ekipi realizirati snov iz vsakdanjega življenja na izredno sugestivnen način. Lahko se reče, da je ta film od začetka do konca pogerznen v vduhu nesrečne ljubezni dveh, ki se ne moreta ne osrečiti, ne ločiti. Mrakotnost

večnega dežja je edini dekor brezupa dveh src, ki vsako na svoj način hlastata za ljubezensko srečo, a je ne moreta najti, morda zaradi plehkega in sebičnega nazora enega izmed njiju. Veličino filma vidim v prepričljivosti te nesrečne ljubezenske tragedije, ki se sijajno stopnjuje z grmadenjem vrste življenjskih neuspehov (njen odpust iz službe itd.). V mračnem predmestnem okolju, polnem odpadkov, smeti in radevednih sosedov, je še skupno ležišče ena sama blodnja, ki ji za medklic služi neskončno vsiljivo lajanje tolpe psov, vznemirjenih v gluhi noči. To je vsebina tega filma, ki se za dosego osnovnega razpoloženja ne ogiba nobenega drastičnega tehničnega sredstva. Skozi depresijo opazovani svet mora biti tu skrajno nesrečen. Se v bistvu simpatična vloga sosedu stanodajalca razodeva ponesrečeno usodo. V strahotni kulminaciji atmosfere obupa vidimo tega starejšega moža, ljubitelja starin, kako se v enem samem nemem krču sklanja nad črepinjami kipeca, ki mu je po nesreči padel na tla. Toda glejte: skozi ves film — pa tudi v dežju — spremlja glavne osebe prizor dveh mladih srečnih zaljubljenec, simbol večne ljubezni, žarek sonca v dežju obupa.

Vlado Modic

Slovesnost pred prvo premiero

Pretekli četrtek je pred otvoritveno predstavo letošnje gledališke sezone bila v foyerju celjske gledališke hiše poslovilna svečanost posvečena odhodu dolgoletnega upravnika, vidnega slovenskega kulturnega delavca, ustvarjalnega organizatorja celjskega gledališkega življenja, magistra Fedorja Građišnika. Svečanosti so se udeležili številni kulturni delavci, politični in oblastni predstavniki okraja in občine, gledališki kolektiv in še mnogi drugi. Ob tej priliki so odprli tudi razstavo, ki ponazarja dolgoletno bogato delo slavljence, ki je s tem dnem odšel v zaslužni pokoj, ki bi ga lahko nastopil že pred mnogimi leti, pa se je še nadalje s polno energije posvečal celjski gledališki umetnosti.

KONCERTNA SEZONA PRIHAJA

Po vrsti tako po kvaliteti, kot tudi po številu obiska uspešnih koncertov v lanskem letu, razpisuje Koncertna poslovalnica tudi za novo sezono koncertni abonma (po istih cenah kot lani, s posebnim popustom za dijake).

Abonma bo obsegal prvovrstne koncertne kvalitete. Gostovali bodo svetovno znani umetniki in ansamblji. Tu naj omenimo slovit rojkinjo, pianistko Dubravko Tomšič, ki nas je prvokrat očarala še kot otrok, a je danes znana po vsem svetu, nadalje violinista Igora Ozima, ki je prav tako

osvojil že vse koncertne podije sveta. Pomudimo se še pri imenu Miroslava Cangaloviča, basista beograjske opere, ki velja v svetovnem merilu kot eden najboljših interpretov oper Musorgskega in Čajkovskega, ter se spomnimo še sijajnega uspeha, ki ga je imel pred leti pri nas londonski pianist Kendall Taylor. Noviteta bo znana mezzosopranistka iz ZDA Georgia Davis ter sloviti Gewandhausquartet iz Leipziga.

Koncertna poslovalnica se še pogaja za koncerte izven abonmaja: tradicionalno gostovanje slušateljev ljubljanske Akademije za glasbo, nadalje za večer opernih arij (ljubljska opera) ter za celotno izvedbo opere Bohem (na koncertnem odru). Abonante sprejema glasbena šola.

m-v

Čitajte

Celjski teznik

ne bi mogel storiti, ker sem bil v uredništvu za vse delo sam. Za oporo so mi služili dopisi naročnikov in sodrudnikov s podeželja. Če pa je šel kdo od odbornikov-politikov na podeželje, pa je ta poročal o vtisih in novicah, včasih pa tudi o tem kaj napisal.

Potem je Golar nadaljeval: »Telefona tedaj še nismo poznali, pač pa je imel Hribar v pisarni telegraf.

Nasmehnil se je in poudaril: »Dovolj skromne razmere za uredništvo v primerjavi z današnjico, ko brne v uredništvih telefoni in teleprinterji, novinarji pa švigajo z lastnimi vozili na vse strani in prinašajo v redakcijo kar najbolj sveže novice.«

Kdaj pa kdaj pa si morda le šel tudi sam izven Celja na »teren?«, sem ga pobaral.

Golar se je zamislil in dejal: »Le tistikrat, kadar je bilo izven Celja kako večje politično zborovanje. Dobro se spominjam, da sem bil ob neki priliki v Trbovljah, kjer je bil shod socialno demokratske stranke. Govoril je Etbin Kristan. Ob tem obisku sem odšel z rudarji v jamo in ta pot je napravila name grozoten vtis. Takrat sem napisal tudi pesem 'Trbovlje', je povedal stari novinar in pesnik.

Jože Zupančič

Amaterska razstava

Velenjski likovniki — amaterji so v počastitev občinskega praznika prispevali svoj delež z razstavo v delavskem klubu. Od osmih razstavjalcev so štirje likovni pedagogi, med ostalimi pa se vrste delavec, dijak in dva uslužbenca. Razstava je izredno okusna. Pretežno so razstavljeni akvareli z dognano tehnično dovršenostjo, posebno pa izstopajo olja tovariša Zavolovška in tovariša Salamona.

Razstava je dokaz, da bi bilo

možno v rudarskem mestu pričeti s stalnejšimi oblikami likovnega izobraževanja — to je z razstavami in da bi lahko ta kraj postal v kratkem nekaj podobnega kot je Slovenj Gradec. Razumljivo je, da je takšnim hotenjem potrebna vsestranska pomoč in pričakujemo lahko, da bodo leto tudi nudili, predvsem delovni kolektivi in politične organizacije, ki kažejo za to zvrst umetniške ustvarjalnosti vedno več zanimanja. -ik

Pavle Jeršin kot Pedro Crespo in Stanko Potisk kot sin Juan

SPOMINI PESNIKA CVETKA GOLARJA

POLITIČNA DOBA »SLOGASTVA«

»Uredniško sobo sem imel v celjskem stanovanju Dragotina Hribarja, mi je pravil nekdanji urednik »Domovine« Golar. Tam sem pisal članke, pisal sam uvodnike in opravljal korekture. Ker je list izhajal dvakrat tedensko, sem imel res zmeraj dosti dela. Lastnik »Domovine« Dragotin Hribar je zmeraj pregledal vse rokopise. Bil je seznanjen z vsem, kar se je dogajalo v uredništvu, pa tudi na terenu. Hribar je bil umirjen mož. Nikoli nisva prišla v kak nesporazum. Tudi ni bil kak zagrizen politik in ni maral ne političnih ne osebnih sporov v listu. Tiste čase je cvetelo politično ozračje, v duhu »slogastva«.

Po novinarski liniji je bilo slovensko ozemlje med Ljubljano in Mariborov razdeljeno na več listov. V Ljubljani so izhajala glavna slovenska glasila, napredni »Slovenski narod«, klerikalni Slovenec in delavski list »Rdeči prapor — Delavec«, ki je večkrat menjal kraj svojega izhajanja in so ga tiskali v Trstu, Ljubljani in

Kranju. Tako se je preganjanje proletarsko glasilo umikalo pred cenzuro in političnimi skarjami. V Novem mestu so izhajale Krajčeve »Dolenjske novice«. Spodnještajersko ozemlje pa sta obveščala celjska »Domovina« in mariborski »Slovenski gospodar«.

CELJSKA »DOMOVINA«

Celjska »Domovina« je bila ustanovljena leta 1891 in je bila sprva štirinajstdnevnik. Leta 1893 je izhajala trikrat na mesec, od leta 1896 je postala tednik. Na prelomu stoletja, ko je prišel v uredništvo Golar, pa je izhajala dvakrat tedensko: vsak torek in petek.

»Domovina« je imela tistikrat, ko jo je urejeval Cvetko Golar, kakih tri tisoč naročnikov. To je bilo za tiste čase dovolj, da je bil list aktiven, drugače bi ga lastnik in izdajatelj Dragotin Hribar gotovo ne vzdrževal. Med glavnimi sotrudniki »Domovine« je bil dr. Ivan Dečko, celjski odvetnik in politični voditelj struje »slogašev«. Takrat je bil dr. Dečko tudi deželni poslanec štajerskega

deželnega odbora, ki je imel svoj sedež v glavnem mestu Štajerske v Gradcu. (Glavno mesto Kranjske je bila Ljubljana, Koroške Celovec in Primorske Trst.)

DR. IVAN DEČKO, NARODNI VODITELJ SPODNJE ŠTAJERSKE

Dr. Ivan Dečko — rojen 9. avgusta 1859 v Središču ob Dravi, umrl 3. novembra 1908 v Feldhofu pri Gradcu, je dokončal gimnazijo v Mariboru, pravne vede v Gradcu. Po promociji leta 1887 je bil odvetniški praktikant v Mariboru in se je udeleževal tudi kot novinar in urednik lista Südsteirische Post. Leta 1888 se je preselil v Celje, kjer je odprl lastno odvetniško pisarno in se je začel baviti tudi s politikom. Zmeraj pa je rad poprijel za novinarsko pero, sodeloval je tudi pri Ljubljanskem zvonu.

Bil je sila zaveden Slovenec in je izvajal pri sodišču lepo in zgodovinsko zmago s tem, ker je leta 1887 dosegel prvi slovenski vpis v zemljiško knjigo na Štajerskem. Poprej so bili izvedeni vsi vpisi le v nemškem jeziku, pa čeprav so bili lastniki zemlje zavedni slovenski kmetje.

Dr. Dečko se je mnogo trudil, da bi dobila Spodnja Štajerska slovensko razumnost, zato je ustanovil v Celju dijaški dom in je pomagal Hribarju tudi pri ustanavljanju združene tiskarne v Celju. Tiste čase, ko je urejeval Golar Domovino, je bil dr.

S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

- Bruno G.: O nroku, principu i jednom. Beograd 1958. S. 25179.
- Dobh M.: Štadija ... vvoju kapitalizma. Zagreb 1961. S. 25122.
- Dogličić H.: Car žarkovja. Ljubljana 1961. S. 25097.
- Herrmann P.: Med nočjo in jutrom. Ljubljana 1962. S. 25091.
- Ivanović D. M.: Mehanicizam u energizam. Beograd 1961. S. 25144.
- Kostić L.: Osnovno načelo. Kritički uvod u onšt filozofiju. Beograd 1961. S. 25112.
- Litvjak P. P.: Difuziona metalizacija. Slavonski Brod 1958. S. 25105.
- Macanley Th. B.: Esejili. Beograd 1960. S. 25125.
- Perović M.: Problemi robne privrede prelaznog perioda. Beograd 1954. S. 25135.
- Russel B.: Pamet in atomska vojna. Ljubljana 1961. S. 25179.
- Srola B. S.: Priručnik za armirani beton. 3. izd. Zagreb 1961. S. 25155.
- Tureoni S.: Neorealizam u italijanskom filmu. Beograd 1961. S. 25114.
- Turk I.: Uvod v empirično analizo potrošnje. Maribor 1962. S. 22486/7.
- Vanblovkove zemlje. Beograd 1961. S. 25174.
- Vasiljević K. D.: Sistem obračuna po ekonomskim jedinicama. Beograd 1960. S. 25099.
- Zolnir B.: Partizanski tisk ob Meži, Dravi, Mislinji, Maribor 1952. S. 25066.
- Hume D.: Istrazivanje o ljudskom razumu. Beograd 1956. S. 25111.
- Begović V.: Učesje proizvođača u upravljanju privredom. Beograd 1961. S. 25176.

Z okrajnega posveta režiserjev

Težave pri izbiri programa

V nedeljo so se v velenjskem kulturnem domu zbrali na posvet režiserji amaterskih gledaliških družin celjskega okraja ter razpravljali o repertoarni programski politiki za novo sezono in se dogovorili, kje bodo letos sektor-ski reviji in kje okrajna.

Posvet je vodil predsednik okrajnega dramskega sosveta tovariš Jaro Zelinka. Za lažjo razpravo in obenem boljše izbiro letošnjega repertoarja je okrajni svet vnaprej poslal vsem sodelujočim okvirni repertoar: 68 različnih dramskih del, ki jih ima za izposojanje okrajni svet Svobod in prosvetnih društev. Ta poteza je vsekakor koristna, kajti ob izbiri del za lanskoletno okrajno revijo v Gornjem gradu so ugotovili, da je v celotnem okraju bilo možno izbrati le med 14 različnimi deli in to pri 96 obstoječih dramskih skupinah. V marsičem je k temu pripomoglo dejstvo pomanjkanja širšega pregleda nad deli in pomanjkanja del samih, nemalo pa takšnemu stanju kaj radi botrujejo republiški režiser-ski tečaji. Vzgladna režija enega dela na takšnem tečaju služi cell

vrsti režiserjev in tako ni nič čudno, če je ravno v lanskem letu bilo v več kot desetih krajih na sporedu isto delo.

Ni pa to edino merilo pri ugotavljanju upadanja amaterskega dramskega življenja. Nagla rast industrializacije ali standardizacije našega življenja nosi v sebi svojstvenost, ki jim ustaljeni način dosedanjega dela Svobod nekako ne odgovarja, obenem pa ruši konvencionalno obliko ljubiteljskega konjickarstva. Posebno zanimiva je ugotovitev velike razlike v snovni izbiri med podeželskimi kraji in mesti; na sosvetu je namreč prišlo močno do izraza, da podeželski kraji želijo poseči v snov ljudskih iger, kar bi bilo sprejemljivo, če bi poleg tega dali letno še vsaj eno do dve igri drugačne, naprednejše vsebine. To pa ni lahko, kajti celo večji kraji kot Velenje so uspeli v pretekli sezoni le z eno samo premiero.

Mnogi režiserji s podeželja so nakazali problem fluktuacije podeželske mladine v mesta in s tem v zvezi na vsakoletno popolno začetniško garanje z novinci.

Ze v samem uvodu posveta je bilo nakazano, da je finančno vprašanje pač neresljivo in da mora vsaka družina živeti kot ve in zna, čeprav je jasno, da ravno tu tiči vzrok, zakaj društva ne dajo po dve ali tri premiere letno.

Zal se je posvet izjalovil, saj je slednjič postal le navadno poročanje o okvirnem repertoarju in še to le za nekaj društev, kajti od 100 vabljenih režiserjev, se jih je odzvalo le okrog 34.

Sproščeneje je bilo določanje krajev na sektorske in okrajno revijo. Odločili so se, da bo okrajna revija v Velenju v času od 29. marca do 4. aprila 1963. leta. Pri določanju krajev za sektorski reviji pa so se odločili na delitev za vzhodno in zapadno področje, in sicer Sentjur za vzhodno področje, kjer se bodo pomerile družine celjske, laške, konjiške in šmarške občine ter Letuš za zahodno področje, žalske in šoštanjke občine. Prav tako so bili mnenja, da naj bi sektorske revije bile zaključene dober mesec dni pred okrajno revijo in to zaradi tehničnih priprav.

-ik

»Vidite, da smo pripravljene delati. Tokrat poklanjamo amaterski nasmešek«, so dejali udeleženci posveta.

Zakaj dosejajo take uspehe

V TOVARNI »GORENJE« BODO DO KONCA LETA VEČ KOT PODVOJILI DNEVNO PROIZVODNJO...

Delovni kolektiv tovarne gospodinjske opreme »Gorenje« v Velenju je v mesecu avgustu in septembru žel naravnost čudovite uspehe v proizvodnji, še boljše pa v prodaji. Porast dnevne proizvodnje od vrednosti 4,5 milijona na skorajda 7 milijonov nam o tem najzgovorneje priča. Povpraševanje po proizvodih — štedilnikih vseh vrst — pa je v tolikšnem porastu, da ima podjetje že sedaj za prihodnje leto sklenjenih pogodb v vrednosti okrog 2 milijardi. Osnova tolikšnega povpraševanja pa je v kvaliteti izdelkov in zato ni prav nič čudno, če izdelke z oznako »Gorenje« srečujemo v republikah in če vemo, da v tisočih kosih romajo na zunanji trg.

Skokovitost razvoja tega podjetja je prav presenetljiva. V lanskem letu so se uvrstili med »milijarderje«, letos bodo kljub težavam v prvem polletju, ko je manjkalo surovin, dosegli in celo presegli predvidevanja v višini 1,5 milijarde in prepričani smo, da bodo že v naslednjem letu presegli 3 milijarde.

Torej najboljši dokaz, kako odločilno je vprašanje tesne povezanosti med količino in kvaliteto. Nikakor pa ni bilo lahko doseči takšne uspehe, posebno še, če vemo, da se število delavcev ni nič izpremenilo. Uspehi so zato, ker je sleherni in podjetju pristalnik težavam in problemom, ker je sleherni prispeval pri pretresovanju težav svoje izkušnje. Temeljito so analizirali, kje, kako in na kakšen način morajo dosežati boljše uspehe in so z odstranitvijo napak tehnološkega procesa ter večjim prizadevanjem dosegli uspehe — saj so izredno visoko dvignili storilnost.

V mnogočem se odraža tesno sodelovanje s tovarno emajlirane posode v Celju, kajti s tem so rešili poprejšnje zastoj zaradi pomanjkanja emajliranih delov. V bodoče predvidevali celo tako, da bosta obe podjetji imeli po enega tehnika, ki bo delal samo na vračanju sodelovanja, prav tako bodo skupno projektirali nove proizvode in po potrebi uvedli skupne obrate. Uspehi pri izvozu

-ik

IZ SODNE KRONIKE

Pretekli teden se je pred okrožnim sodiščem v Celju pričela obravnava zoper skupino petih obtožencev iz Velenja. Zagovarjati so se morali zaradi kaznivih dejanj okoriščanja na škodo družbe in drugih prestopkov. Prvoobtoženi je bil bivši šef gradbenoga

obrata rudnika lignita v Velenju Peter Sašek, obtoženi pa so še bili Josip Paliska, Rudolf in Zivko Ilijaš ter Stane Jager.

Razprava je bila zaradi nastopa novih okoliščin v zadevi preložena za nedoločen čas.

-ik

Individualno usmerjanje!

Pred dnevi je Zavod za zaposlovanje delovne sile v Velenju organiziral enodnevni seminar za vse razrednike osmih razredov osnovnih šol šoštanske in moziške občine. Na seminarju so predvsem govorili o osnovnih problemih poklicnega usmerjanja v obeh komunah in o dosedanjem nenačrtnem delu, ki je bilo več ali manj le verbalno ter občasno, ki vsekakor ni moglo imeti uspeha. V zadnjih letih smo namreč posvetili vse preveč pozornosti v glavnem samemu prosvetljanju mladine o izbiri poklica, kar pa mladini ni prinašalo ne vem kakšnih direktnih pomagal pri iskanju prave usmeritve.

Ker je odločanje za poklic dolgotrajen proces miselnega in čustvenega oblikovanja osebnosti, ki se približuje razpotju: obvezna šola — poklic, zato lahko trdimo, da je bistvo usmerjanja individualno delo s posameznikom. Nikakor pa ne smemo prezreti, da moramo usmerjati mladega človeka ves čas — to je skozi daljše obdobje in uporabljati pri tem nešteto metod vzgojnega dela, kajti naloge usmerjanja morajo postati celota z vzgojnimi procesom, saj je navsezadnje izbira poklica le del vzgojnega izobraževanja in smotrov šole. Med metode dela spadajo razgovori z učenci, s starši, ekskurzije, predavanja, informiranje o pogojih, počitniška praksa, interesne dejavnosti, film in diafilm, anketa ipd.

Dosedanja praksa kaže, da je bilo individualno usmerjanje več ali manj zanemarjeno, čeravno je važnejše od skupinskega. Sele ko bodo v šolah začeli, in kot kaže bo to letos že mnogo bolje, uvajati izpopolnjeno individualno poklicno usmerjanje, potem bodo šele prenehali z nič kaj koristnimi skupinskimi verbalnimi metodami. Svojestvenost pa predstavlja proizvodna praksa, t. j. prilagajanje dijaka gospodarskemu življenju družbe. Za to zvrst kažejo podjetja dokaj razumevanja in nedvomno postaja vse važnejši element pri usmerjanju.

-ik

S SEJE SVETA ZA KULTURO IN PROSVETO OBČINE ŠOŠTANJ

Kdaj bo Šaleška dolina dobila muzej

Pred dnevi je svet za prosveto in kulturo občine Šoštanj na svoji drugi seji razpravljaval o ustanovitvi obveznih programskih filmskih svetov ter kino podjetij. V glavnem je sprejel predloge teh podjetij z manjšimi dopolnitvami s strani sveta. Glavna naloga teh svetov je zaščita domačega filma, v enaki meri pa njihova dolžnost, da skrbje za dobro programsko politiko, ki je v nekaterih tovrstnih podjetjih že vse preveč pod izključno komercialnim vidikom.

V nadaljevanju je predsednik sveta tovariš Laznik seznanil članke decentralizacije spomeniškega varstva in v zvezi s tem o potrebah nujnih investicij za čimprejšnjo zaščito nekaterih pomembnih kulturnih spomenikov, ki zaradi nezadostnega čunjanja propadajo. Dejal je, da je doslej edino delo lignita Velenje našel razumevanje za obnovitev in preureditev velenjskega gradu za potrebe muzeja in vanj v nekaj letih vložil okrog 11 milijonov. Kustus pripravljajalnih del tovariš Zavolovšek je dopolnil, da bo

muzej imel tri oddelke, in sicer etnografski, tehnični in oddelek za narodnoosvobodilno vojno. Dejal je, da bo ravno za slednje težava, kajti večino pomembnih stvari je že pred leti posvojil celjski, slovenjegraški ni mariborski muzej. Doslej so zbrali že precej razstavne gradiva, a muzej še ne more pričeti s svojo funkcionalnostjo, kajti nedvomno bo treba v dokončno izgradnjo vložiti še dokajšnjo sredstva, predvsem pa pokreniti vse potrebno, da se uredniški sklep iz 1958. leta, da velenjski grad postane republiški rudarski muzej. V razpravi o kategorizaciji spomeniških ali naravnih znamenitosti so člani sveta dali nekaj koristnih predlogov ter sklenili, da bodo na eni izmed prihodnjih sej seznanili občinski ljudski odbor s potrebami po zaščiti teh spomenikov in predlagali ustanovitev medobčinskega zavoda za spomeniško varstvo. Svet je soglasno odobril osnutek pravil Kajuhovega sklada, ki je namenjen za poživitev kulturnega in telesno vzgojnega dela.

-ik

Dvakrat se je zgodilo, da se je v naši okolici zrušilo zavezniško letalo, a njih posadki sta se rešili s padali. Ameriške pilote so dražinovci prijateljsko odpeljali s seboj v štab Ravičičke brigade pri Ravni Reki. Potem so jih vodili okoli po vaseh, da bi srbski narod videl resnično zavezništvo med njimi in ZDA.

S podobnimi nameni so četniki včasih inscenirali napade na Nemce. »Ujete Švabe« so razkazovali po selih ali pa so jih javno zamenjavali za svoje ljudi. Nemcem pa so kmalu vrnili orožje in jih izpustili.

V tem času so z juga v to »četniško ozemlje« že vpadale enote NOV, potem ko so Nemcem, ustežem in četnikom v Bosni zadale hude poraze. Vsi trije četniški korpusi v Pomoravju so konec februarja 1944 poslali znatne sile v boj proti partizanom za Jastrebcu, vendar so mobilizirani četniki že v prvem spopadu pokazali, da se nočejo boriti na strani okupatorjevih zaveznikov.

Vojaki četniški komandant za ravanički srez Čačić je Slovence sovražil. »Vsi Slovenci so Titovci!« je večkrat trdil in se pri tem ni motil. Saj vendar nismo mogli biti prijatelji njim, ki so se vezali z našim glavnim nasprotnikom, s tistim, ki nas je do golega oropal in pognal iz domovine, s fašizmom, ki je hotel podjarmiti ves svobodoljubni svet!

Prav to je moral vedeti tudi Čačić in zato je nekoč dejal: »Noben Slovenec ne bo živ zapustil Srbije!«

Ko je v juniju 1944 mobiliziral nekaj mladih Čuprijčanov, je bilo med temi nesorazmerno dosti Slovencev. Odšli so k njemu v »svobodne planine«, kjer jih je skušal »idejno« pridobiti za svojo stvar. Toda naši fantje so bili že vnaprej z vsjo odločnostjo pripravljani, da ob prvi priložnosti preidejo v NOV. In ta priložnost se je bližala.

Za uspešno delo več razumevanja

Zivljenje v Delavski univerzi v Velenju je ponovno steklo v normalni tir; počitnice so že odmaknjene in dan za dnem lahko vidiš mnoge, ki po svojem delovnem času hite v prostore delavske univerze, kjer si pridobivajo potrebno izobrazbo. Vsako leto jih je več, ki čutiljo potrebo po tem, da bi čimveč znali. V lepih, okusnih prostorih, v katerih pa pogrešaš žal nešteto prepotrebni sodobnih učil, so našli svoja mesta rudarji, ki pridobivajo teoretični del za doseg kvalifikacije — pomočnika kopača, v večernih urah pa v številnih sobah na-

slušajo predavanja in si v plodnih razgovorih pridobivajo izobrazbo slušatelji ekonomske srednje šole, knjigovodskega tečaja, jezikovnih tečajev in drugi.

Toda delo ni vezano samo na prostore Delavske univerze. Nešteto seminarjev bo v jesenskih dneh zaživelo po sejhah sobah delovnih kolektivov. Govorili bodo o delavskem samoupravljanju, o pravicah in dolžnostih neposrednih proizvajalcev, o družbenoekonomskem izobraževanju, perspektivnem načrtovanju ozkih profilor del in še marsičem drugem. V pripravi pa so še šole za starše, šola za življenje, predavanja na vasi, poljudno znanstvena predavanja ipd.

Skrb za celoto pa je pravzaprav na ramenih dveh uslužbencev — to je direktorja in sekretarja delavske univerze. Res je, da je to ogromno delo, ki so ga opravili v preteklem letu, vezano na večje število honorarnih predavateljev, vendar je potreba po profesionalnem referentu za družbeno ekonomsko izobraževanje nujnejša kot kdajkoli poprej. Delavska univerza je pri obstoječem stanju dosegla svoje maksimalne zmogljivosti, saj je porast števila predavalnih ur kar celih 81,8 odstotkov. V lanskem letu so v 70 seminarjih in tečajih opravili 2408 ur in to poleg rednega dela dveh oddelkov ekonomske srednje šole in 52 predavanj. V primerjavi z delom celjske delavske univerze je to razveseljivo, kajti 7 uslužbencev te ustanove je s honorarnimi močmi vred opravilo 83 seminarjev in tečajev v 5476 urah in 43 predavanj ter predstav.

Nedvomno bo slejkoprej potrebna najti dovolj razumevanja in s skromno vsoto dobrega milijona rešiti vprašanje osnovnih sredstev — učil ter najti sredstva, da bo ta ustanova dobila prepotrebne referenta za družbenoekonomsko izobraževanje.

končalo življenje v Mihajlovi rupi, največ delavci in gospodinje. V Paračinu so po hišah zaklali štiri, v gozd odpeljali in pobili osem pristašev narodnoosvobodilnega gibanja, dva pa so našli in likvidirali pozneje. Trije dijaki iz Čuprije, ki so jih iskali, so pobegnili k partizanom, a so enega teh ujeli in zaklali.

Se pozneje so padale žrtve. V noči 11. februarja sta v visokem snegu pri Mitičevem mostu v Čupriji izkpravela dva človeka. Naš zavedni tovariš Ludvik Bizjak, strojevodja iz Maribora, je v noči na 17. april 1944 padel pod četniškim nožem. Klavci so ga dvignili iz postelje in so ga pred očmi žene odvedli na vrh poleg hiše, kjer je zemlja pila njegovo kri. Četniška komanda je njegovim rojakom prepovedala udeležiti se pogreba.

Dopolodne 15. aprila 1944 so se nad Pomoravjem prvič pojavili veliki, svetli zavezniški bombniki, ki so jih spremljali lovci. V naslednji noči so nas vznemirili novi avioni, nad mestom pa so obvisle raznobarne rakete v orientaciji pilotom. Ti obiski so veljali imenitnejšim ciljem: Budimpešti, Bukarešti in pozneje Beogradu. Naše veselo pričakovanje je raslo. Čutili smo stik tudi z onim velikim znanjnim svetom, ki se trudi uničiti našega sovražnika. Ze smo od daleč slišali korake Zmage...

Takšni preleti so se tisto pomlad in poletje skoraj dnevno nadaljevali. Navadili smo se nanje. Uradi sploh niso več delali, trgovine so se odpirale le popoldne. Ze jutraj smo zapuščali mesto in si pripravili to in ono udobnost v prirodi. »Dobra kapljica« je tudi tu rada nudila kako »prvo pomoč«. V teh urah smo se ukvarjali z vrtovi ali pa smo sekali drevesne panje v Adi. Pri tem smo se veselo ozirali k bleščočim rojem v sončni višini in jim mahali z rokami kakor otroci.

FRAN ROŠI: Spomini NA SRBIJO 1941-1945

V tem času so nemške armade doživljale težke poraze na vzhodni in južni fronti. Rdeča armada je nezadržno prodirala. Svet je pričakoval invazijo zahodnih zaveznikov v Franciji. Pešanje nemške moči je bilo opazno tudi na Balkanu. Po kapitulaciji Italije so vojaške sile NOV Jugoslavije izdatno narasle in so dobro oborožene dosegale pomembne uspehe. II. zasedanje v Jajcu 29. novembra 1943 je manifestiralo svobodno voljo naših narodov in dalo temelje novi, demokratični Jugoslaviji.

V takšni situaciji so četniki DM skušali še bolj utrditi svoje položaje in oblast v Pomoravju. Sestavili so načrt o pokolu naprednih, patriotičnih ljudi. Zvečer 1. februarja so hkrati v Jagodini, Čupriji in Paračinu izvedli svoj namen z znamenjem nemških oblastev.

Klavske trojke so ubile v Jagodini 27 oseb, med temi doječo mater. Neki materi štirih otrok so odrezali glavo, na telesu pa so ji zadali 35 ubodov. Med zaklanimi sta bila dva profesorja in učitelj, dva sodnika, več delavcev in učiteljskih žensk.

V Čupriji so četniki isto noč polovili 30 oseb, od teh je 12

ŽENA · DOM · DRUŽINA

V saka gospodinja ve, kako so v prehrani pomembne začimbe. Z njo popravljamo okus in vse, kar je dobro osoljeno in opoprano, nam gre bolj v slast. Čim bolj je hrana enolična, tem pomembnejše so začimbe.

Vemo, da že dober okus in vonj hrane povzročita izločanje prebavnih sokov. Pri tem imajo zanimivo — velik pomen tudi spomin, ki so zvezani z določenimi jedili. Ko pa hrana prispe v želodec, že sam njen dotik z želodčno sluznico povzroči močnejše izločanje želodčnega soka. Začimbe lahko na ti dve fazi izločanja želodčnega soka odločilno vplivajo. Njihov vpliv je odvisen predvsem od vrste in količine začimb. Medtem ko nekatere začimbe povzročajo močnejše izločanje želodčnega soka, pa druge na primer paprika, cimet itd. povečujejo kislinost v njem. Bela paprika pa jo odločno zmanjšuje. Na črevesje delujejo začimbe zelo različno. Njihov vpliv je odvisen predvsem od tega če jih uživamo v nekem jedilu ali same, če jih jemo pred ali po kosilu, če so prebavni organi zdravi ali bolni itd.

Na splošno prevladuje mišljenje, naj bolniki ne jedo preveč začimbne hrane. Baje se jim lahko stanje močno poslabša. Vendar to ne velja za vse bolezni. Poskusi so pokazali, da na primer na gri-

Začimbe

žo začimbe ne vplivajo slabo, srčni bolniki pa se jih naj bi v resnici izogibali. Če jemljemo začimbe v majhnih količinah, niso škodljive.

Tako so zdravniki ugotovili, da običajne količine začimb v prehrani ne vplivajo slabo na želodce zdravih ljudi. Začimbe lahko jedo tudi tisti bolniki, ki bo-

lujejo na želodcu ali na črevesju, samo, da je treba tu obravnavati vsak primer posebej.

Najnovejše raziskave so pokazale, da lahko začimbe znižajo telesno temperaturo. Sestavine, ki jih ima paprika, že vplivajo tako. Nekateri tudi trdijo, da lahko začimbe — pri tistih žedah, ki jih niso navajene — povzročijo pre-

zgodnjo menstruacijo. Vzporedno s tem pa se poraja mnenje, da je vzrok za to morda v tem, ker naj bi paprika vsebovala spolni hormon. Vendar to mišljenje ni dokazano. Gotovo pa je, da vsebuje paprika veliko vitaminov in da je zato v prehrani zelo pomembna. Zanimiv je tudi dokaz o tem, da na primer čebula in hren preprečujeta razmnoževanje bakterij in jih celo uničujeta. V tem primeru je torej ljudsko verovanje podkrepjeno z znanstvenimi dokazi. Torej začimbe v zmernih količinah zdravim ljudem ne bodo škodovali.

Dr. L. S.

JEJMO RAZUMNEJE

VITAMINI IN RUDNINSKE SNOVI

so zaščitne snovi, ki branijo organizem pred različnimi boleznimi. Vplivajo na prisotnost duha, na vzdržnost in delovno kondicijo. Zdrav človek pa je odporen in dosega pri delu znatno večje uspehe; to je za nas velikega pomena.

Ne smemo pozabiti, da kuhanje precej zmanjša količino vitaminov, rudninskih soli in drugih hranilnih snovi v živilih. Predolgo namakanje in nepravilno pranje v vodi pa zmanjša hranilno vred-

nost na beljakovinah, ker jih voda izlužuje. Najbolje je zato, če jemo zelenjavo in sadje v presni obliki. Le kadar to ni mogoče, pripravimo zelenjavo v obliki omak v lastnem soku. Mnogo dragocenih snovi se med kuhanjem izluži v vodo in če to odlijemo, zavržemo te snovi. Zelo dobro pa se vitamini ohranijo v zmrzjenih živilih.

Kadar v hrani primanjkuje vitaminov in rudnin, se brž pokažejo posledice — rahitis, skorbuto, motnje vida, razne nevroze, prebavne motnje.

Dejansko vsebujejo presno sadje in zelenjava največ vitaminov A in C, mnogo manj vitamina B, medtem ko vitamina D sploh nimata. Med živili, ki so najbolj bogata različnih vitaminov in rudnin, naj omenimo jetra, ribe, jajčni rumenjak in drobovino. Dosti vitamina B je v stročnicah in v klicah žitaric.

Preveč enolična hrana je škodljiva, ker ne preskrbi organizma z vsemi potrebnimi snovmi, pa čeprav je morda lahko okusna in kalorična. Še mnogo škodljivejša je preobilna hrana, ker čez mero obremenjuje organizem. Zivljenj-

ska raven prebivalstva se je danes že toliko zboljšala, da se je začel porajati problem preveč enolične in preobilne prehrane, ko se človek nasiti z visoko kaloričnimi živili in nima več apetita za druge prepotrebne jedi. Tako prehrana prekomerno redi, debeli ljudje pa so mnogo bolj podvrženi številnim boleznim. Važno je tudi, kdaj jeste, da bo to najbolj prav za organizem. Napadna je teorija hujšanja na račun zajtrkov. Zajtrk mora biti obilnejši, ker nas preskrbi z energijo za poznejše delo. Malica med delovnim časom ima izreden pomen, samo mora biti pravilna in ob pravem času. Važno je še potem kosilo, medtem ko pa je popoldanska hrana le dodatna. Malica za umskega delavca je lahko manj kalorična, mora pa biti kvalitetnejša v pogledu beljakovin; fizični delavci pa potrebujejo več kalorij in seveda tudi beljakovin in vitaminov.

Tako kot je za dobro funkcioniranje nekega stroja važno gorivo in njegovo nenehno vzdrževanje, tako je za človeka važen način prehrane. O prehrani bi morali mnogo več vedeti in posvečati tej stvari več skrbi že v šolah.

J. D.

(Prihodnjik pa še nekaj o dieti debelih in suhih ljudi.)

Bohor je vstal

Na gozdove Bohorja je legla večerna zarja. Po pokrajini je zavel tiho, tajinstveno, veter. Bohor je šumel...

Toda kmalu ni bilo več miru in tišine. V našo deželo je pridivil okupator. Teptal je naše ljudi, preseljeval jih je, zapiral, ubijal. Vse to je trajalo dolgo, vendar naši ljudje niso vsega čakali prekrižanih rok. Skupine, velike in majhne so začele odhajati v partizane.

Spomladi leta 1942 je odšla skupina partizanov na Bohor. Bohor se je prebudil. Sprejel je v svoje naročje ljudi, ki so se borili za svobodo. Poslušal je njihove pesmi, jih videl umirati, pa tudi krepiti se. Okupatorjem so se zamajala tla pod nogami.

Kozjanski odred ima prav gotovo veliko zaslug za to, da so gozdovi Bohorja kmalu drugače zašumeli.

Dragica Kovačič, Lesično

RIBE, NASVETI IN...

Velikokrat smo že hoteli spregovoriti o preskrbi z ribami v našem mestu. Mar ne bi o tem povsem upravičeno trdili, da ni vse tako kot bi lahko bilo. Malo več gibčnosti in organizacijskih posegov, pa bi v Celju čez vse leto imeli poleg morskih tudi sladkovodne ribe. No, o tem drugič, ker povsem brez sladkovodnih rib pa v Celju le nismo.

V jesenskem času, ko ribiške družine in drugi spraznajejo svoje konzumske ribnike, pa je trg le nekako založen. Takrat prevladujejo predvsem krapci. Za krape so padli že marsikdaj očitki glede okusnosti mesa in raznih vonjev, ki jih riba med bivanjem v ribniku med blatom in algami delno povzame. Mnogi menijo da krap zaradi tega kvalitetno zaostaja za ostalimi sladkovodnimi ribami. Motijo se, prav pa imajo takrat, če ne vedo, kako krapa pripravljamo.

Trditve, da so krapci leni in da algeter blato, ki ga v ribnikih ne manjka, resnično vpliva na okus mesa, je stara in povsem upravičena. No toda zaradi tega pa spretna gospodinja nič kaj ne podcenjujejo krapa. Nasprotno, prav rade ga kupijo, kadar je na trgu. One vedo, da morajo krapa lepo očistiti,

zaradi večje debelosti pa razrezati na manjše kose. Nato kose natremo s seseklim česnom in jih posolimo — raje več kot premalo. Zatem kose povajamo v moko in take pečemo na močno vroči masti. Pečemo jih tako dolgo da močno zarumene po obeh straneh. Ko tako spečenemu krapu pridamo še nekaj peteršilja in morda malo limone, je jed pripravljena in skoraj povsem izgubi nezaželen okus.

Da bi se zadnji slab okus odstranili, pa je potrebno poseči v nov način čiščenja rib. Običajno očistimo ribo tako da ji odstranimo glavo, luskinne in drobovino. S tem se pa nismo znebili kože, do katere za luskinami prodre vonj. Ribam moramo odreti. To dosežemo tako, da odrežemo ribi najprej glavo in vse plavuti ter jo spodaj prečemo do zadka. Pri glavi nato z ostrim nožem zarežemo ribo med mesom in kožo okoli vsega telesa. Brez posebnih težav bomo nato odrlili ribi kožo. Rep odstranimo. Nedvomno boste sprva nekoliko nerodni pri odiranju rib, toda trud bo poplačan. Jed bo velikokrat okusnejša, in kar je najvažnejše: nevspečne drobne kosti bodo zaradi lepo popečenega mesa po obeh straneh povsem izginitle. Poskusite!

Snaha, zakaj tako?

Sedla je na klop pred hišo. Toplo jesensko sonce jo je grelo in žarki so se razposajeno lovili po njenem licu. Do bi je ne motili, si je ruto potegnila globoko na čelo, iz žepa, vsitega na predpasniku, pa je vzela bel list papirja. Pismo najmlajšega vnučka.

Velike pokončne črke z visokimi vratovi in nerodno izoblikovanimi vijugami so spominjale na njene otroke, na njihove domače naloge, na vse tiste lepe, zanjo najsrečnejše dni. Zato so ji bila ta pisma še ljubša. Njen pogled je božal vsako besedo, kot da bi božal nežno glavico njenega malega Markca. Kako rad jo je imel ta otrok in kako rada ga ima tudi ona!

»Ljuba babica,« tak je bil začetek pisma, »veš, srčno rad bi prišel k Tebi, pa ne morem. Pouk se je že pričel in preostaja mi samo nedelja, da se popeljem z mamicino očkom na izlete. Toda, žal, se očka in mamica vsako nedeljo pošteno spreta zaradi teh izletov. Prej, ko se nismo imeli avta, je bilo pri nas mnogo lepše. Zdaj pa... Mamica vleče na eno, očka pa na drugo stran. Vendar vedno obvelja le mamičina volja in želja. V nedeljo je želel očka obiskati Tebe. Otroci smo se tega zelo veselili. Toda mamica je spet imela drug predlog in vztrajala je vri tem, češ, če imamo avto, pojdimo kam dlje, morda raje na morje. Očka ji je dopovedoval, da je takšnih voženj naveličan. Tudi jaz sem bil njegovih misli. Ali ni lepše tekati okrog hiše po mehki travi in pasti kokoške?

To sem povedal tudi mamiči, pa mi je odgovorila, da bi šla k Tebi, če bi bile tiste kokoške pečene in na mizi. Očka je to silno ujezilo. Brez besed je odšel od doma. Ali je bil pri Tebi, babica? Veš, mamiči je potem skrbelo, če ni morda izbral drugo pot!

Solza je orosila babičino oko. »Tako je torej bilo,« je vzdihnila. Sinov zadnji obisk je bil res precej drugačen, kot so bili doslej. Sicer ji ni povedal ničesar, vendar je slutila, da nekaj ni bilo prav. Snahine odločitve si ni znala razlagati in bolelo jo je spoznanje, da njeni obiskniki niso bili iskreni. Res je, da vedno, kadar je sin prišel domov s svojo družino, ni imela toliko raznovrstnih jedil kot jih je pripravila za družinske praznike, vendar lačen še od nje ni odšel nihče. Sicer pa, ali pride otrok k materi zato, da se nasiti, nato pa odide? Ali pri tem niso najvažnejše druge, močnejše vezi?

Predno je zvečer legla v posteljo, je z drhtečimi rokami napisala snahi pismo. Kratke so bile besede, vendar dovolj zgovorne za njene občutke. »Snaha moja, zakaj tako?« je napisala. »Ali ni tisti dar, ki sem Ti ga darovala pred leti, dragocenejši od vsega ostalega? Ali ni za mater dovolj velika žrtev, dati svojega otroka? Ta dar sem z ljubeznijo poklonila Tebi in Tvojim otrokom.«

Jutranja zora jo je našla na postelji, na licih pa so se lesketali drobni biseri. »Snaha moja, zakaj tako?«

Da

Pionirji so zborovali

Pionirski aktiv Čuprijske ulice je imel pred dnevi svoj pionirski občni zbor. Po poročilih o delu in uspehih so izvolili nov odbor in se dogovorili za program za tekoče leto. Tako bodo pionirji Čuprijske ulice nadaljevali tekmovanja v športu, risanju, šahu, od-

daži »Pokaži kaj znaš«, ustanovili pa bodo celo svojo strelsko sekcijo.

Vse kaže, da so delovni program resno zastavili in fotograf jih je že ujel pri prvih vajah.

D. K.

SEJEM O DELU OTROK

V soboto bodo v Beogradu odprli sejem, ki ga imenujejo »Sejem — dete«. Na sejmju bodo razstavljali zbrali številne igračke, orodje za tehnični pouk, posebne razstave in tekmovanja pa bodo prikazali rezultate te vzgoje na šolah in uspehe organizacij, ki se bavijo s tehnično vzgojo.

Razstava otroških del — na razstavi bo sodelovalo približno štideset šol — bo podala presek dela šolskih proizvodnih zadrug, sliko o tehničnem značaju učenecv, o delu v šolskih delavnicah itd. Izdelke, ki so nastali med urami risanja, bodo uporabili kot dekorativne elemente, tako da bo slika otroške ustvarjalnosti in pripravljanja za bodoče naloge še popolnejša. Zal bodo tudi na tej razstavi sodelovale večinoma samo šole iz Beograda, le nekaj malega bo razstavljalec iz ostalih krajev naše domovine.

Sole, ki bodo poslane na razstavo najboljša dela, bodo nagradili s primernimi nagradami. Med njimi so kompleti tehničnih knjig, brusilnice, kinokamere itd. Verjetno bi kaj takega prišlo prav tudi našim šolam.

Tuberkularni balnik in njegovo okolje

Dokazano je, da je človek splošno dovzeten za infekcijo s Kochovimi bacili, skratka za jetično obolenje. Ta človekova dovzetnost za jetiko je torej eden pogojev, da se bolezen sploh razvije. Da pa navzlic tej dovzetnosti ne obolijo vsi ljudje za pljučno tuberkulozo, je iskati vzrok v dejstvu, da razpolaga človekov organizem z določeno prirojeno odpornostjo, ki se pa celo lahko znatno poveča med samo okužbo s Kochovimi bacili. Odpornost proti jetiki je torej prirojena, ali pridobljena. Zaradi te odpornosti poteka tuberkularna infekcija v številnih primerih nemo in neopazno, le v izjemnih primerih se razvije pljučna tuberkuloza v vsej grozljivi klinični sliki. Samo srečanje in stik s Kochovimi bacili torej nista zadostna pogoja za subjektivno in objektivno očitno tuberkularno obolenje. Na razvoj očitne jetike igrajo važno vlogo še drugi faktorji, med njimi okolje, v katerem je nastala okužba z bacili tuberkuloze.

Na tem mestu bomo obravna-

vani vplive okolja, torej vse tiste faktorje, ki lahko pospešujejo, oziroma zavirajo prodiranje tuberkularne infekcije. Pri tem pa ne smemo pozabiti na dedne faktorje, ki skupno z onimi iz okolja soodločajo pri razvoju pljučne tuberkuloze. Dedni in peristatični faktorji medsebojno odločajo o tem, kako bo posameznik reagiral, čim bo prišel v stik s Kochovimi bacilom, še več: posebej določajo obliko in način reagiranja napadenega organizma, psihične in fizične posebnosti posameznega človeka, v splošnem njegovo konstitucijo.

Okolje samo vpliva na razvoj tuberkuloze v dvojnem smislu: primarno že na prirojeno človekovo nagnenost, da zbolijo za jetiko in sekundarno, ko je že zanj obolen, na sam potek bolezni.

Znano je, da meteorobiološki faktorji, kot na primer klima, teren, letni časi in vreme posamično in kot celota lahko pospešujejo širjenje tuberkularne infekcije in večajo dovzetnost zanj. Bacil tuberkuloze bolje

uspeva v vlažnih pokrajinah, kot pa v sončnem in suhem podnebnju. Z izsuševanjem močvirij in asanacijo zemljišč, so opažali padec obolevnosti in umrljivosti zaradi tuberkuloze. Dalje je znano, da je spomladi več obolenj dihalnih organov, da je tako več pljučne tuberkuloze in večje število smrtnih primerov tuberkuloze. Spomladi oboleva na splošno največ ljudi za vnetjem rebre mrene, razsežno pljučno tuberkulozo in vnetjem možganskih opev tuberkularnega porekla, to je tuberkularni meningitisom. V tem letnem času spremeni žleze z notranjim izločanjem svoje delovanje. Zaradi močnega učinka svetlobe se spomladi zviša občutljivost na tuberkulin, v zvezi s tem se opažajo spremembe v krvni sliki in je tudi porast telesne teže v tem letnem času minimalen. Predhodno pa je bil vpliv mraza v zimskih mesecih pogoj za opisane in nastale spremembe. Pozimi in spomladi primanjkuje mleku in maslu vitaminov, prav tako primanjkuje sočivja in sadja. Po-

manjkanje vitamina B-kompleksa pa zmanjšuje odpornost sluznic dihalnih organov in se zato ljudje lažje okužijo. Zaradi pomanjkanja vitamina C je pozimi in spomladi tvorba protiteles znižana. Isto velja za vitamin D: rahitičen dojenček bo hitreje obolen na pljučih, kot otrok, ki dobiva s hrano dovolj vitamina D. Vremenske spremembe vplivajo na razvoj tuberkuloze ne toliko zaradi pogostnih frontalnih motenj, ki so izraz različnih vremenskih faktorjev: relativne vlage, smeri vetrov, temperaturnih razlik in zračne ionizacije. Vsi ti faktorji vplivajo na bolnikov organizem in tako na odpornost organizma.

Danes zdravijo jetiko v višinskih, morskih, nižinskih, puščavskih in tropskih klimah z enakim uspehom, vendar je nesporno, da se določene oblike tuberkuloze, zlasti one z astmatično komplikacijo v višinski klimi lažje zdravijo. Opirati se pa zgoj na klimatske faktorje, kot edino merilo v presoji obolenja in zdravljenja pljučne tuberkuloze, pa bi ne bilo smotno, ker je treba upoštevati še druge vplive okolja, zlasti socialne prilike, ki često po pomenu prekašajo klimatske. (Konec prihodnjik)

MLADINSKI KLUBI OZN

pred praznikom

Okrajni center klubov OZN v Celju je pred dnevi razpisal natečaj za najboljšo nalogo o OZN, ki se ga lahko udeležijo vsi dijaki osemletk in srednjih šol ter člani klubov OZN.

Udeleženci natečaja izbirajo med dvema naslovoma: pod naslovom »Zgodovinska vloga Združenih narodov« bodo pisali o vlogi OZN, o njenem delovanju na najrazličnejših področjih, medtem ko bodo pod drugim naslovom pisali o vlogi Jugoslavije v Združenih narodih, v širšem smislu pa tudi o vlogi neangaziranih držav v OZN in mednarodno političnem dogajanju sploh.

Razpis so poslali na vse osnovne in srednje šole v okraju ter klubom OZN. Za najboljše naloge so pripravljene lepe knjižne nagrade. Značilnost tega natečaja pa je tudi ta, da bodo vsi udeleženci natečaja dobili tudi gradivo o organizaciji Združenih narodov, posebne publikacije. Avtor-

je najboljših nalog pa bodo povabili v Celje na svečano sejo okrajnega centra, ki bo v počastitev obletnice ustanovitve OZN 24. oktobra.

V proslavo letošnjega praznika Združenih narodov bodo skušali klubi OZN zajeti širši krog mladih in starejših ljudi. Organizirali bodo poleg tega še razne razstave, filmske predstave itd. Po šolah

in v gospodarskih organizacijah bodo imeli predavanja o OZN, organizirali bodo razgovore itd. Klubi OZN pa bodo izkoristili te proslave tudi za to, da bodo seznanili širšo javnost s svojim delom. V ta namen bodo pripravili publikacije o svojem delu, ki jih bodo potem razdelili med udeležence proslav, razstav itd.

-jt

Zreški mladinci na dobri poti

Nedavna letna konferenca mladine Tovarne kovanega orodja v Zrečah je bila izredno razveseljiva. Pokazala je, da je aktiv Ljudske mladine izredno napredoval, saj se je iz enega zadnjih mest v občini povzpela med najdelavnejše organizacije Ljudske mladine v konjski komunici. V Tovarni kovanega orodja v Zrečah je okrog 700 delavcev, od tega pa

je komaj sedemdeset mladih ljudi.

Mladina v tej tovarni je uspela razviti dokaj pestro dejavnost. Med vsemi oblikami, ki so jih organizirali, pa je bila nedvomno najuspešnejša šola za življenje, ki jo je vodila Delavska univerza iz Slovenskih Konjic. Vsako predavanje je obiskalo po več kot trideset mladincev.

Na letni konferenci so govorili o najrazličnejših zadevah. Med njimi so omenili tudi odnos štipendista do podjetja in obratno. Povedali so, da bi moralo biti sodelovanje med štipendistom in štipenditorjem mnogo tesnejše. Potem bi bilo tudi manj nesoglasij, težav in slabe volje.

V delovnem programu za naslednje razdobje so se odločili, da bodo največ pozornosti posvetili politično ideološkemu delu, predvsem pa se bodo posvetili klubu mladih proizvajalcev. Program je nedvomno zanimiv in pričakujemo lahko, da bo v prihodnje delo aktivna v Tovarni kovanega orodja še boljše.

RAZPRAVA O PREDOSNUTKU USTAVE

Občinski odbor SZDL Mozirje je pred nedavnim imenoval 18-članski predavateljski aktiv, ki bo vodil razpravo o predosnutku ustave po vaseh in delovnih kolektivih moziške občine. Razen tega so imenovali še posebni petčlanski odbor za organizacijo razprave o predosnutku ustave. Predavateljski aktiv je že imel sejo, na kateri so se domenili za seminar. Z razpravo na terenu bodo pričeli po 15. oktobru. Zamišljeno je, da bi ta razprava potekala tudi po delovnih kolektivih in zavodih, po terenskih organizacijah Socialistične zveze, predvsem pa na podeželju. V kolektivih bodo pri tej akciji organizacijsko pomagale sindikalne organizacije. Prednost te organizirane razprave je v tem, da bo razprava zajela čimveč državljanov.

EKONOMSKA ŠOLA TUDI V KONJICAH

Po širših razpravah, ki so trajale okoli dve leti, le kaže, da bodo tudi v Slovenskih Konjicah dobili ekonomsko srednjo šolo, ki bo delovala v okviru Delavske univerze. Namenjena bo predvsem uslužbenecem v gospodarskih organizacijah in javni upravi. Zato je tudi pogoj za vpis najmanj tri leta službe ter starost nad dvajset let. Šola bo delala po štiri dni na teden.

V. L.

KOZERIJA

Takole je pripovedoval: Dobil sem obisk. Prišel je NEKDO iz komune. Baje uradnik pri stanovanjski upravi.

— Tovariš Pohleven, tu imaš odločbo. Dobil si stanovanje!

— Govorite resnico? sem zajel vanj.

— Pred kratkim smo imeli sejo. Obravnjali smo tudi tvojo prošnjo. Tako ne moreš živeti. Hučo pretirana stiska. Saj imaš eno samo sobo, ki meri 6x5 m. In v njej imaš sedem članov družine. Ti si osmi. Podpiši.

In sem podpisal. Prišla je stara, prišli so čmrli. Objel sem staro: Ti si bila moj prvi dobiček! Objemal sem čmrle: Vi ste bili moj drugi dobiček. Danes pa nam je tale gospod — gospod sem posebno poudaril — prinesel odločbo za stanovanje v bloku! To je moj tretji in glavni dobiček!

Nastalo je splošno veselje. Tovariš NEKDO nas je povabil u nov, še ves deviški stanovanjski blok. Tam smo si smeli ogledati stanovanje. Veliko družinsko stanovanje! Dve sobi, delovna soba, niša, kopalnica, stranišče na izpiranje, balkon z razgledom na trg. Sanje, čudovite sanje! Objemal smo se in vzdihovali.

Tristo petinšestdeset prošenj!

MLADINA se zanima za ustavo

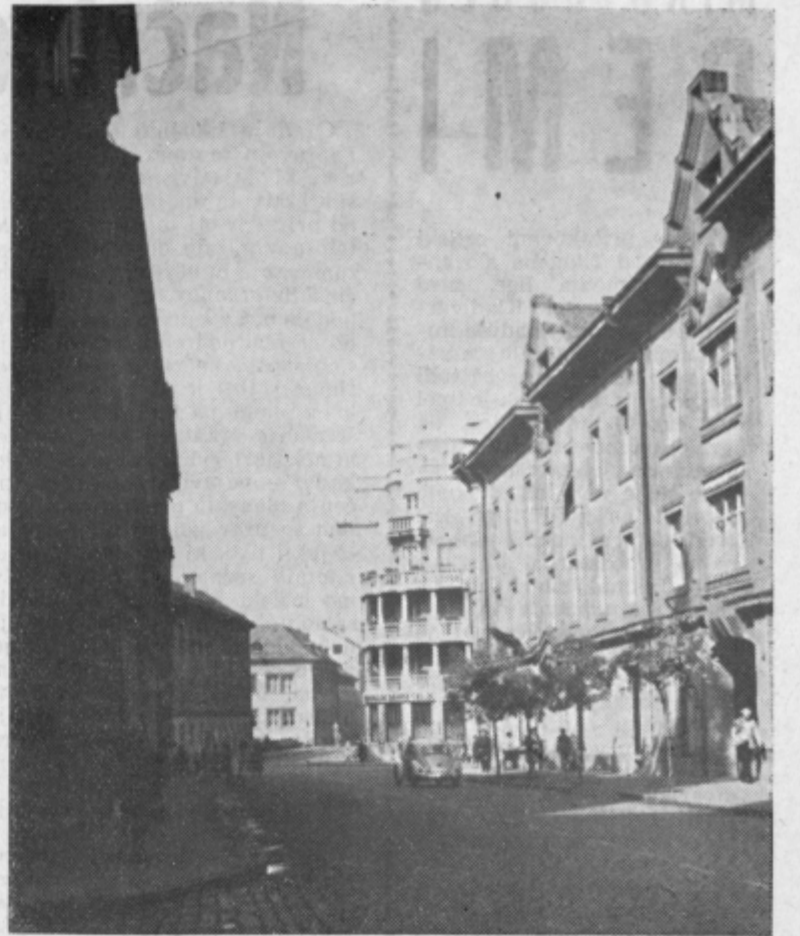
Pripravam za razprave o predosnutku nove ustave se je te dni priključila tudi Ljudska mladina. Gre predvsem za to, da se bodo v razprave o temeljni listini vključili tudi mladi ljudje, da bodo razpravljali tako o tistih določilih, ki so mladini najboljše, pa tudi o onih, ki so namenjeni vsem državljanom.

Posebno odgovornost bodo pri razpravah ob novi ustavi imele organizacije Ljudske mladine na šolah. Medtem, ko bodo v gospodarskih organizacijah in na terenu nosile razprav Socialistična zveza, Zveza komunistov in sindikat, bo to odgovornost v šolah prevzela Ljudska mladina. Nedvomno bodo morali razprave na šolah prilagoditi nivoju dijakov in jih čaka v zvezi s tem prav gotovo trdo delo. Ne bilo bi prav, če bi vse breme tega dela z mladimi ljudmi prevzel proforski zbor, seveda pa je nujno, da prosvetni delavci že pri samem pouku poskušajo mlade ljudi seznaniti z bistvom nove ustave. Nosilec širše, podrobnejše razprave pa bo Ljudska mladina.

Da bi bili ti razgovori med mladimi ljudmi čimbolj temeljiti, dobro pripravljene in pravilno usmerjeni, je okrajni komite Ljudske mladine za ta vprašanja že imenoval posebno komisijo. Komisija bo skrbela predvsem za to, da se bodo mladi ljudje kar najbolj množično vključevali v razprave, ki jih bosta organizirala Socialistična zveza in sindikat. Med drugim pa se komisija pri okrajnem komiteju zavzema tudi za to, da bi pa o tistih prasanjih, ki zadevajo predvsem mlade ljudi, organizirali posebne razprave. Ker bo delo nedvomno zahtevalo mnogo priprav, bodo v kratkem ustanovili komisijo za razprave o novi ustavi tudi pri občinskih komitejih Ljudske mladine.

Jutri bo v Celju izredni plenum okrajnega komiteja Ljudske mladine, na katerem se bodo o programu razprav o temeljni listini še podrobneje pogovorili. Že zdaj pa so sklenili, da bo kar prve dni prihodnjega tedna v Celju javna mladinska tribuna o predosnutku nove ustave. Vodil jo bo sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov v Celju, tovariš Franc Simonič.

Med mladimi ljudmi celjskega okraja vlada za ustavo veliko zanimanje. Dokaz za to so tudi že nekatere pripombe in vprašanja, ki jih je komisija pri okrajnem komiteju Ljudske mladine v času svojega kratkega obstoja že prejela. Izredno zanimanje med mladino za novo ustavo je povsem razumljivo, saj je predosnutek temeljne listine prav gotovo sestavljen tako, da prav mladim naprednim silam zagotavlja razvoj in temeljitejšo delo.

CELJSKI TRG

Včasih smo kar sami krivi

Ko sem se tokrat oglasila na celjski tržnici, da povprašam po gibanju cen v preteklem tednu, mi je tržni nadzornik, tovariš Viktor Murko, najprej tole dejal: »Veste, naj vam najprej povem, da smo včasih na trgu kar jezni na nekatere kupce. Tolikokrat ugotovljamo, kako visoke so cene, pa so kupci vendar marsikdaj sami krivi, da je tako. Pogledajte primer letošnje solate. Kmetje jo prodajajo po 120 dinarjev, Agrokombinat iz Zalca pa po 80. Razlike v kvaliteti skorajda ni, pa je vendar kmetje prodajo mnogo, mnogo več. Zadnjič se nisem mogel vzdržati in sem gospodinj, ki

mi je potožila, da je kupila solato po 120 dinarjev, kar v obraz povedal, da je za to sama kriva. Cemu, le čemu ne kupi tiste, ki je po osemdeset? Podobno je tudi z grozdljem. Včeraj mi je pripovedoval nek prodajalec, da je ceno grozdlja namenoma zvišal, ker ga je prejšnji dan prodajal prepečen, pa ga ni nihče kupil. Naslednji dan je grozdlje iste kvalitete podražil in pred njegovo mizo so se gospodinjke kar gnetle.

Kaj porečete na to? Bo menda res držalo, da Celjani radi kupujemo tisto, kar je najdražje. Toda, dobro bi bilo, da bi že vendarle določevali kvaliteto blaga po kvaliteti in ne po ceni, kaj pravite?

»Slovenija šport«

JE PRIPRAVIL PRESENEČENJE

No, pa smo Celjani spet doživeli nekaj prijetnega. Celjska trgovina »Slovenija šport« nam je v soboto in nedeljo štirikrat pripravila prijetna presenečenja. Gre za revije športne konfekcije, ki so jih izvedli kar v izložbenih oknih tega lepo urejenega sodobnega lokala. Revije so izredno lepo uspele, v njej pa so sodelovali naši znani proizvajalci športne konfekcije — tovarna kvalitetnih pleenin Rašica, Sport Heruc iz Zagreba in domači KO-KO iz Slovenskih Konjic.

Ceprav bi revijam očitali lahko to, da je premalo Celjanov vedelo zanje, smo jih izredno veseli. Vprašujemo se, kaj ko bi v Celju osvojili novost teh majhnih modnih revij, ki jih drugod po svetu gotovo više cenijo kot pri nas.

Tretji glavni dobiček

Tristo šestinšestdeset odgovorov!

In končno smo uspeli!

Se isti teden smo najeli tri posojila. Nakupili smo pohištva in vse, kar je najnujnejše za tako stanovanje.

Manjkalo je samo še tri dni do vselitve. Takrat se je zglasil NEKDODRUG iz komune. Prinesel mi je dve odločbi. Ena razveljavlja prvo-odkazano stanovanje ni na razpolago. Druga odločba: Tovariš Pohleven dobi stanovanje v občinski stari hiši za trgov: soba, kuhinja, veža in klet. Vselitev je možna takoj.

— Zakaj ne smemo v novo stanovanje?

Tako smo nasuli ušesa NEKOMUDRUGEMU iz komune. On pa nas je tolažil, da ni kriv. On je le uslužbenec, ki izvršuje ukaze višjih. Glede prvega stanovanja je bila takale obrazložitev:

V stanovanje se vselita dva: mož in žena. Oba inženirja. On bo zasedel mesto direktorja v podjetju, ki je tako rekoč v razsulu. Občina ima v njem velik up. Žena bo na občini načelnica novega oddelka. Pravijo, da je zelo sposobna. Otrok sicer nimata. Imata pa starše, ki jih tudi ne moreta pustiti kar na cesti. Preden

ju je občina sprejela, sta postavila pogoj: veliko družinsko stanovanje!

— Tudi jaz sem vam stavil pogoj! sem protestiral.

Drugi člani so molčali.

NEKDODRUG pa je dejal:

— Se pet let in boš šel v pokoj. Za občino boš postal neproduktiven. Inženirja pa sta še mlada. Do penzije imata vsak po dvajset let!

Nato smo nekaj minut molčali.

Molk prekine NEKDODRUG. Predme porine odločbi.

— Podpiši!

Se enkrat sem pogledal uradnika od stanovanjske uprave.

— Potem je vse to res...?

— Preberi odločbi!

Hitro sem podpisal in vsa družina se je umaknila v gnezdo, kjer tičimo že deset let.

Dolno smo molčali. Potem pa smo naredili načrt, kako bomo porazdelili kupljeno pohištvo.

Prišel je tretji dan in moja družina se je selila v občinsko staro hišo.

Preklete! je razdraženo dejal tovariš Pohleven in končal svojo resnično, a dokaj trpko, skoraj žalostno zgodbo.

-dk-

Vaše vnstice

Dolgoprstneži na POKOPALIŠČU

Tovariš urednik!

Pred kratkim sem na mestnem pokopališču na grob svojih staršev posadila »mačehe«. Naslednji dan sem šla ponovno na pokopališče z namenom, da bi novo posajenim cveticam prillila vode. Toda, teh nisem našla. Nekdo jih je že prejšnji dan, morda takoj po mojem odhodu s pokopališča, izruval iz zemlje.

Kaj porečete? Ali ni tovrstna kraja vredna ostre graje pa tudi strožjih ukrepov?

Gabrijela Presinger, Celje, Trg V. kongresa 5

ZLATA POROKA

Pred dnevi je bila na matičnem uradu v Laškem zlata poroka Mihaela RUSA in Marije, roj. Krušič.

Slavljenca sta že v rani mladosti okusila vse trdote življenja. Kot priložnostna delavca, sta se morala z veliko težavo utirati pot v življenje. Življenjska pot ju je vodila vse od Rogate, Gor nad Hraščnikom do Zidanega mosta in končno Laškega.

Leto 1941, ki je tako silovito prizadejalo vse naše ljudi, je povzročilo, da sta se tudi zakonca Rusova vključila med tiste rodoljube, ki so aktivno pomagali na-

rodnoosvobodilnemu boju.

Svoje otroke sta vzgojila v ljubezni do domovine, zato jim v času, ko je slovenski narod bil enega najodločilnejših bojev za svoj obstanek, ni bilo težko najti poti v partizane. Tako so tudi njuni otroci kot borci narodno osvobodilne vojske prispevali svoj delež pri dokončnem uničevanju okupatorja in njegovih pomagačev.

Slavljenca iskreno čestitamok redkemu jubileju s toplo željo, da bi bila zdrava in srečna v krogu svoje družine še dolgo vrsto let.

T. K.

Komisija za razpis delovnih mest ter sklepanje in odpo vedovanje delovnih razmerij pri Svetu delovnega kolektiva ObLO Celje

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. analitik za primarne in sekundarne panoge gospodarstva;
2. analitik za terciarne panoge gospodarstva;
3. analitik za osebne dohodke in delovno silo;
4. šef uprave za dohodke;
5. šef odseka za proračun;
6. gradbeni inšpektor;
7. ekonom.

Poleg splošnih pogojev se zahteva:

Pod 1., 2. in 3. visoka strokovna izobrazba ali višja strokovna izobrazba z daljšo prakso na tem delu, pod 4., 5. in 6. višja strokovna izobrazba, zaželjena praksa, pod 7. srednja strokovna izobrazba, zaželjena ekonomska srednja šola.

Razpis velja do 30. 10. 1962.

MIROLJUBEN REMNI

Teško pričakovani celjski derby med članoma slovenske nogometne lige, med ZNK Celjem ter Kladivarjem, se je končal nadvse miroljubno. To potrjuje ne samo rezultat 1:1, marveč tudi ves potek igre. Človek je imel ves čas tekme občutek, da igralci prizanašajo drug drugemu, da se ne česa bojijo. Zato se je večji del dvoboja razvijal na sredini igrišča, pred goloma pa najmanj. O kakih grobostih ni bilo govora. Tekma je bila fair, pa čeprav na momente ostra.

Nekoliko bolj živahen je bil šele drugi polčas, zlasti pa tisti del igre, v katerem so železničarji po zaslugi iznajdljivega Adžiča dosegli prvi gol in vodstvo. Adžič je iz prostega strela ukanil Kladivarjeve igralce, ki so postavili zid in prav tako vrtarja Baumana, ki se ni najbolje postavil, da bi očeval svojo mrežo. Po tem голу so se eni in drugi trudili, da bi povišali rezultat oziroma izenačili. Priložnosti za to so imeli vsi dovolj; žal pa so vse ostale neizkoriščene. Šele približno deset minut pred koncem tekme je izenačenje dosegel Vesič.

Neodločen izid najbolj ustreza poteku dvoboja. Ne glede na to so bili Celjani nekoliko boljši. Na vsak način so bili hitrejši in borbenjši. In če bi imeli na desnem krilu prisenbejšega igralca, kot je bil Travner, bi morda potegnili iz tega dvoboja kaj več. Najboljši igralec je bil Devčić, ki je imel v Florjancu edinega zvestega sodelavca. Pri Kladivarju je bila tokrat najboljša obramba, kateri pa lahko zamerimo nekaj precej nevarnih driblingov v lastnem kazenskem prostoru.

Kakor člani, tako so se tudi mladinci obeh klubov razšli z neodločenim izidom — 0:0. Ta tekma je bila zelo slaba.

Po osmem kolu prvenstvenega tekmovanja v slovenski nogometni ligi so Celjani obdržali drugo mesto za Kranjskim Triglavom. Celjski železničarji so zbrali dvanajst točk, razen tega imajo pozitivno bilanco v iglah 16:9. Kladivar tiči trenutno na šestem mestu z osmimi pikami ter razliko v golih 10:12. Še vedno na zadnjem mestu pa je velenjski Rudar, ki je doživel v nedeljo na ljubljanskih tleh visok poraz 4:0. Točki na njegov račun pa je dobila tamonjska Svoboda.

V devetem kolu bo velenjski Rudar igral doma z mariborskim Železničarjem, prav tako novincem v tej ligi. Razlika je le v tem, da so bili železničarji doslej dosti bolj uspešni, saj so zbrali že devet točk in zasedajo četrto mesto. Kladivar bo igral doma s trboveljskim Rudarjem, ki je trenutno na tretjem mestu z enajstim pikami. ZNK Celje pa gre tokrat v goste ljubljanskemu Odredu-Krimu, ki je z osmimi točkami na petem mestu.

CELJANI okrajni moštveni pevski

Te dni se je končalo okrajno moštveno prvenstvo v šahu, na katerem so sodelovale ekipe Celja, Zalec Konjice, Štor, Zreč in Rogaske Slatine. Okrajni prvak za letošnje leto so postali šahisti iz Celja, ki so vse svoje nasprotnike premagali z visokim rezultatom; lanskoletnega zmagovalca Zalec celo s 5 in pot proti pol točke.

S to ekipo zmago so se Celjani uveljavili v četrtfinalni republiške prvenstva v šahu. Prvo četrtfinalno srečanje so imeli že v sredo zvečer.

ZACETNIŠKI JIU-JITSO IN JUDO TECAJ

Judo sekcija celjskega Olimpa vabi vse, ki se želijo naučiti učinkovite japonske umetnosti samobrambe, jiu-jitsa pa tudi borbenega športa, judca, da se vpišejo v začetniški tečaj. Zaleda se bo v torek, 16. oktobra ob 19. uri v telovadnici prve osnovne šole ob Vrnčevci ulici, ter se bo nato ponavljal vsak torek in četrtek od 19. do 20.30 ure pod vodstvom nosilca rjavega pasu Henrika Selesa. Vpisnina za mladino je 300, za vse ostale pa 500 dinarjev.

Redni treningi te sekcije pa so vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 21. ure.

Načrtnost in smotrnost

pri gradnji športnih objektov

Gradnja športnih objektov in naprav je še zmeraj tisti pastorek, ki je odvisna od nešteti subjektivnih in objektivnih sil, od prizadevanj in neprizadevanj telesnovzgojnih delavcev, od razumevanja in nerazumevanja občinskih organov, od sredstev in podobno. Če kjerkoli, potem ravno na tem področju primanjkuje smotrnosti, načrtnosti in utemeljenosti. Res je, da imamo družbene plane, pa tudi dolgoročnejša načrta, v katerih so zapodeni nekateri športni objekti. Toda, kadar se pojavlja vprašanje sklenjenja planskih predvidevanj, potem so prav gotovo tudi športni objekti tisti, ki izpadejo iz prioritarnih seznamov. V tem kršimo načelo, ki pa naj bi ne bilo samo načelo, da je telesna vzgoja del splošne socialistične vzgoje, da je celo del družbenega standarda. Množičnost in kvaliteto telesnovzgojnega udejstvovanja pa je možno doseči le ob primernih materialnih pogojih in tudi ob ustreznih objektih. Če teh ni, je zaman vsako govorenje o prizadevanjih in podobno.

Ce sodimo, da se zdaj pojavljajo ene, potem spet druge zahteve po gradnji in ureditvi športnih objektov, potem lahko mirne duše zaključimo, da na tem področju še nismo dosegli popolne jasnosti, da še znaj ne vemo, kaj bomo gradili letos, kaj prihodnje leto in kaj čez pet ali deset let. Skratka, načrtov in sicer perspektivnih načrtov, o gradnji športnih naprav ni. Poznamo sicer želje in težnje po dokončni ureditvi ljudskega kopališča v Celju, po zgraditvi umetnega drsališča, tribune in atletskih stez pod njo na stadionu Borisa Kidriča itd. Znana je potreba po gradnji telovadnega doma v Celju. In končno, tu so tudi smučarji, ki so se prav v zadnjem času začeli zavzemati in spraševati, kako bo urejen tako imenovani rekreacijski center pri Celjski koči in Svetini. Enaki in podobni problemi pa se pojavljajo tudi v drugih krajih in industrijskih središčih. Zelo značilna je namreč težnja po gradnji plavalnih bazenov, športnih stadionov in podobno. Skratka, želja in načrtov je veliko, včasih celo preveč in presegajo možnosti in potrebe. Toda, navzlic temu, želje in nedokazane potrebe so tu, o njih govorijo celo na

zborih volivcev, na skupščinah telesnovzgojnih organizacij in podobno. Nikogar pa ni, ki bi spraval te želje in načrte v sklad, jim določil prioriteten vrstni red, se zavzel in zagotovil za njihovo gradnjo potrebna finančna sredstva in podobno. Dejstvo je, da so tudi občine pokazale za to področje premajhno zavzetost, ki jo lahko utemeljujemo z večnim pomanjkanjem finančnih sredstev in podobno, pa čeprav so prav one dolžne spraviti vse te in podobne načrte in reči, to bomo gradili čez eno leto, ta stadion čez pet, tega objekta pa sploh ne bomo začeli, ker nimamo objektivnih pogojev za njegovo gradnjo in vzdrževanje in ker nima svoje osnove v množičnem udejstvovanju mladine v določeni panogi. O teh in podobnih pomanjkljivostih pri načrtovanju in gradnji športnih objektov je pred kratkim razpravljala tudi Okrajna zveza za telesno kulturo. Da bi pomagala občinam pri reševanju teh vprašanj se je odločila za sklicanje širšega posvetovanja, na katerem bo govo-

ra o objektih, ki jih naš šport potrebuje in o onih, katerih gradnjo lahko odložimo za nekaj časa. Sklicatelj bo na ta posvet povabil vse, ki se v občinah kakor koli zanimajo za rešitev tega vprašanja. Zato pričakujemo ne samo polnoštevilno udeležbo, ampak tudi koristne predloge za načrtno in smotno gradnjo športnih objektov in naprav.

Večja preudarnost pri gradnji športnih objektov bo zlasti potrebna v sedanjem času, ko ljudski odbori in ostali občutno zmanjšujejo sredstva za tako imenovane negospodarske investicije. Spričo tega bi bili apetiti in zahteve po gradnji objektov, ki bi zahtevali večmilijonske izdatke trenutno v nasprotju s splošno politiko po štednji. To pa hkrati ne pomeni, da bi sedanji čas prinašal popoln zastoj na tem področju. Ne, bolj kot doslej bo treba dati prednost igriščem pri šolah, urejevanju zelenih površin za športno in telesnovzgojno izživiljanje in podobno.

Šahisti Cinkarne doslej najbolj uspešni

Kot vse kaže bo v kratkem prišlo do finala sindikalnega moštvenega prvenstva LRS. Ta napoved je dala povod za kratek pregled sindikalnega šahovskega tekmovanja celjskih kolektivov, saj je letos minilo že petnajst let takih prvenstev. Veliko zaslug, da se to tekmovanje vrši vsako leto ima šahovska sekcija Cinkarne. Tem tekmovanjem se moramo zahvaliti, da danes skoraj ni kolektiva, ki bi ne imel svoje šahovske sekcije.

V Celju je bilo prvo sindikalno tekmovanje 1947. leta; organiziral ga je okrajni šahovski odbor s pomočjo okrajnega sindikalnega sveta, ki je v ta namen podaril prehodni pokal. Za prvo tekmovanje je vzbudilo pri celjskih ko-

lektivih veliko zanimanja, saj se ga je že 1947. leta udeležilo deset moštiev s po šest igralci. V naslednjih dveh letih se je število udeležencev povečalo na dvanajst in petnajst; tekmovanja 1950. leta pa se je udeležilo nič manj kot 32 moštiev.

Med zmagovalnimi moštvi se vrstijo šahisti iz bolnišnice, Betona in drugih. Izreden uspeh so igralci Betona dosegli 1950. leta ko so v finalu republiškega tekmovanja dosegli tretje mesto. Šahisti Cinkarne so prvi nastopili 1949. leta. Na tekmovanju 1951/52 je ekipa bolnišnice zasedla zadnje mesto in se od tedaj ni več prijavljala k prvenstvom. Leta 1953/54 je prvič zmagala Cinkarna, ki je v finalu republiškega tekmovanja v Portorožu zasedla med šestnajstimi ekipami četrto mesto. V letih 1955/56 in 1956/57 sledita dve zaporedni zmagi Cinkarne. S tem je prehodni pokal že dobil svojega prvega lastnika. Po tem uspehu šahisti Cinkarne ne nastopajo več kot edini favoriti, saj so še jim pridružili igralci štorske železarne, ki so zmagali tudi v zadnjem dvoboju, ki je veljal za 1961-62. leto.

Vrstni red dosedanjih zmagovalcev sindikalnega moštvenega prvenstva Celja v šahu pa je:

- 1947/48 Emaljirka
- 1948/49 bolnišnica
- 1949/50 bolnišnica
- 1950/51 železniška postaja
- 1951/52 Emaljirka
- 1952/53 Beton
- 1953/54 Cinkarna
- 1954/55 drž. uslužbenci
- 1955/56 Cinkarna
- 1956/57 Cinkarna
- 1957/58 Cinkarna
- 1958/59 železarna Store
- 1959/60 Cinkarna
- 1960/61 Cinkarna
- 1961/62 železarna Store

Kot je razvidno iz te razpredelnice je bila ekipa Cinkarne doslej najbolj uspešna, saj je kar šestkrat osvojila prvo mesto sindikalnega moštvenega prvenstva Celja v šahu.

J. F.

Časten poraz

Četudi so člani Celjskega Olimpa nastopili v prvem kolu brez svojega najboljšega tekmovalca, Henrika Selesa, so navzlic temu zabeležili v borbi z močno ekipo Ljubljane časten poraz 16:8. Tako se je začelo prvo kolo republiške lige v judu, v kateri sodeluje osem najboljših moštiev, med njimi tudi Olimp iz Celja.

Prvi del dvoboja med Ljubljano in Olimpom se je končal z rezultatom 9:5. Za Olimpa sta točke osvojila: Oto Seles, ki se je boril neodločeno s Trontljem ter Peter Drozg, ki je premagal Smolnikarja. Nekoliko bolj uspešen za Olimpa je bil drugi del, saj so v njem priborili pet točk; Ljubljancem pa s sedem. Tako so po eno točko osvojili Egec, Jeršič in Drozg, obe točki pa Vovk.

Finale ekipnega tekmovanja v atletiki

CELJSKI ATLETI — V BORBO ZA NAJVIŠJI MESTI

V soboto in nedeljo bo v Zagrebu zaključno tekmovanje zvezne atletske lige za moške in ženske. V obeh skupinah bo imel celjski Kladivar svoja predstavnika.

Kot še nikoli doslej nastopajo celjski atleti v tem finalu z upi na najboljšo. Obe ekipi bosta nastopili v popolni sestavi; pri moških bo startal tudi Lorger. Po vsem tem kaže, da niso preveč optimistična gledanja, po katerih bi lahko pričakovali kar dve prvi mesti, kar dva naslova ekipnega državnega prvaka. Ali bo to celjskim atletom v resnici uspelo? Zelimo, da bi jim!

Vodi celjski Partizan

V nadaljevanju okrajne rokometne lige so bili doseženi več ali manj pričakovani rezultati z izjemo v Storah, kjer je domači Kovinar v izjemnih borbi moral prepuščati zmago ekipi laboratorijev. Moštvo iz Slovenskih Konjic je ponovno prepuščalo zmago nasprotniku brez igre. To se zadnji čas že kar preopogostokrat dogaja. Kot je znano, tiči za tem pomanjkanje denarnih sredstev.

Vodča ekipa celjskega Partizana je v tem kolu brez težav premagala moštvo JLA.

Rezultati tretjega kola: Zalec—Slovenske Konjice 5:0, Kovinar—Laško 16:17, Partizan Celje—JLA 29:17.

Vrstni red: 1. Partizan Celje 6 točk, 2. Laško 4, 3. Kovinar 4, 4. Zalec 4, 5. JLA brez točke in 6. Konjice brez točke.

V četrtem kolu bodo igrali: Partizan Celje—Kovinar, Konjice—Laško in Zalec—JLA.

PRVA ZMAGA VELENJSKIH ROKOMETASEV

Rudar (V) : Beltinci 5:18 (16:9)

V nedeljski prvenstveni rokometni tekmi je Rudar Velenje slavil prvo zmago. Z dobro in učinkovito igro so Velenjčani izdatno premagali borbeno goste. Zanimivo je, da so gostje iz Beltincev po treh zaporednih zmagah doživeli prvi poraz.

R. Z.

KOSARKA

ODLIČEN ZACETEK — ZADOVOLJIV KONEC

Pred približno dve sto leti so v soboto kosarkarji soštanjske Elektre premagali moštvo Jesenic 75:58 (37:22). Začetek tekme je pripadal domačinom, ki so v hitrih protinapadih obsuli nasprotnikov 7:0. V tem delu igre je kazalo, da bodo gostje doživeli visok poraz. Toda, čedalje bolj se je približeval konec prvega polčasa, slabši so bili domačini. Ista slika se je ponovila v začetku in sredini drugega dela igre, ko so neresni in neborbeni domačini dovolili, da so gostje znizali razliko na šest točk. Šele na koncu so se soštanjski znova razživel in povečali svojo prednost.

Prvi del dvoboja med Ljubljano in Olimpom se je končal z rezultatom 9:5. Za Olimpa sta točke osvojila: Oto Seles, ki se je boril neodločeno s Trontljem ter Peter Drozg, ki je premagal Smolnikarja. Nekoliko bolj uspešen za Olimpa je bil drugi del, saj so v njem priborili pet točk; Ljubljancem pa s sedem. Tako so po eno točko osvojili Egec, Jeršič in Drozg, obe točki pa Vovk.

Prvi del dvoboja med Ljubljano in Olimpom se je končal z rezultatom 9:5. Za Olimpa sta točke osvojila: Oto Seles, ki se je boril neodločeno s Trontljem ter Peter Drozg, ki je premagal Smolnikarja. Nekoliko bolj uspešen za Olimpa je bil drugi del, saj so v njem priborili pet točk; Ljubljancem pa s sedem. Tako so po eno točko osvojili Egec, Jeršič in Drozg, obe točki pa Vovk.

Z ATLETSKEGA PRVENSTVA OBČINE SOSTNJ

V počastitev občinskega praznika je občinska zveza za telesno kulturo priredila v Velenju v nedeljo 7. oktobra, občinsko prvenstvo v atletiki. Zaradi doslej nerednega atletskega dela je bilo med 100 tekmovalci pač največ bolne mladine. Rezultati, ki so jih dosegli posamezniki so lepi in nedvomno, saj je mladina željna rednega sistematičnega dela, ki ga doslej pač ni bilo v Saleški dolini. Društva se vedno vse premalo posvečajo pozornost atletiki, v enaki meri pa so krive tudi šole (z izjemo prve osnovne šole v Soštanju). Pohvale vredno je društvo Partizan v Smartnem ob Paki, ki je kljub pomanjkanju atletskih naprav poslalo na tekmovanje veliko število nastopajočih in doseglo lepe uspehe.

R. Z.

Košarka ELEKTRA Soštanj — Domžale 69:59

Celjska razglednica

Novo društvo prijateljev mladine v Celju

Po nekajmesečnem delu komisije za mladinska vprašanja pri krajevni organizaciji SZDL Center v Celju ter po zaslugi posebnega pripravljalnega odbora, ki ga je prav tako ustanovil odbor krajevne organizacije SZDL Center, je bil pred dnevi ustanovni občni zbor društva prijateljev mladine Celju. V uvodnem delu ustanovnega zbora je predsednik pripravljalnega odbora Viktor Dobrišek ugotovil, da vsako leto praznujemo teden otroka z uspehi naših skupnih prizadevanj v dobro otroka. Prav tako ob tem prazniku, ki ima v Jugoslaviji svojo posebno vsebino, sprejemamo nove obveznosti v poglabljanju družbene skrbi za otroka in družino. V nadaljevanju pa je poudaril, da postajajo stanovanjske skupnosti čedalje večji organizatorji materialne baze otroškega varstva; pri tem pa društva prijateljev mladine prevzemajo vlogo pojasnjevalca potreb otrok in družine in tako vse bolj vplivajo na aktivno delovanje državljanov v okviru stanovanjske skupnosti.

Ce analiziramo delo pionirskih organizacij na ob-

močju stanovanjske skupnosti Center, je še dejal, vidimo nekaj pravih uspehov. Tu so bili ustanovljeni pionirski aktivni, ki zajemajo otroke blokov ali ožjih okolišev. Ti aktivni so pripravili več športnih in drugih tekmovanj ter prireditvev. Zelo aktivna je bila tudi komisija za varstvo družine in otrok pri stanovanjski skupnosti.

Kakor poročilo, tako je tudi razprava odprla niz vprašanj, ki jih bo moralo obravnavati novoustanovljeno društvo. Eno takih so otroška zavetišča, ki jih je že zmeraj premalo. Udeleženci zbora so z odobravanjem sprejeli sklep mladine, da bo s prostovoljnimi deli sodelovala pri gradnji šole za otroke in družino. V nadaljevanju pa je poudaril, da postajajo stanovanjske skupnosti čedalje večji organizatorji materialne baze otroškega varstva; pri tem pa društva prijateljev mladine prevzemajo vlogo pojasnjevalca potreb otrok in družine in tako vse bolj vplivajo na aktivno delovanje državljanov v okviru stanovanjske skupnosti.

Ce analiziramo delo pionirskih organizacij na ob-

GIBANJE PREBIVALSTVA

V času od 1. do 6. oktobra je bilo rojenih 13 dečkov in 17 deklic.

Poročili so se:

FERENČAK Franc, električar in FERLIC Agata, gospodinja, ob iz Proziške vasi; NOVAK JOSIP, zidar z Donačke gore in STRASEK Ana, krojaška pomočnica iz Celja; ZUPANČEK Peter, prodajalec in LAH Rafaela, gospodinja, oba iz Celja; VELENEK Karel, delavec iz Zgoranje Hudenje in PAJEK Stefanija, delavka iz Celja; KRAMER Maks, sefer iz Babnega in SMODEJ Jofa, poljedelka iz Smartnega v Rožni dolini; BORSIC Avgustin, ključavničarski mojster in VELENEK Marija, servirka, oba iz Celja; SPES Franc, trgovski poslovođa in ZELI in LIPOVEC Ljudmila, delavka iz Celja; LIPOVEC Ivan, mizar in TREBSE IVANKA, bolničarka, oba iz Celja; LAMPRET Mihael, upokojenec iz Celja in vdova KEN-DA roj. SALOMON, upokojenka iz Zbelovega; KOZUH Adam, kmetijski tehnik iz Trnovelji pri Celju in ZIZEK Ivana, uslužbenka iz Ljubčane.

UMRLI SO:

Franciška BEVK, roj. SKERL, gospodinja iz Dobrove stara 58 let; Neža JERICEK roj. ALEGRO, gospodinja iz Celja, stara 64 let; Justina KACIC roj. DEZELAK, gospodinja iz Strance, stara 56 let; Ciril OBRLEZA, upokojenec iz Celja, star 70 let; Franc HRIBERNIK, otrok iz Hotanj, star 3 leta; Ema STAR-KEL, otrok iz Svetlega dola, stara 8 mesecev; Jožef VIVODA, upokojenec iz Celja, star 87 let; Agata BOCEK, otrok iz Vitanja stara 7 mesecev; Franc

RADIO CELJE

Ponedeljek, 15. oktober: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Havajski trio Tau Moe, 17.20 Športni tednik 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.40 Obvestila, nato zabavna glasba.

Torek, 16. oktober: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Ob spremljavi kvinteta Kamilov poje Jože Kores, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.40 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sreda 17. oktober: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Dvajset minut z orkestrom RTAS Berlin, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.40 Obvestila, nato zabavna glasba.

Četrtek, 18. oktober: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Zbor in orkester Doma JLA Beograd, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 17.40 Obvestila, nato zabavna glasba.

Petek, 19. oktober: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Krizež po Sloveniji — domače vize in navepi, 17.20 V galeriji kulturnih in zgodovinskih posebnosti, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.40 Obvestila, nato zabavna glasba.

Nedelja, 21. oktober: 12.00 Pogovor z državljanji 12.10 obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.15 Naš pozdrav, 12.45 Pomenki o prednosniku zore ustave.

Umrla je Gobčeva mama

Pred dnevi je umrla v 87. letu starosti Gobčeva mama iz Gabejca. Ves čas je živela v Celju in je vse svoje življenje darovala družini. Bila je zavedna Slovenka in je v tem delu vzgojala tudi svoje otroke. Prezgodnja smrt moža je je užalostila, a ne strla. Zavedala se je, da mora ostati zdrava in čvrsta v krogu družine, ki ji je nudila veliko spoštovanje in ljubezen. Pogreba Gobčeve mame se je udeležilo veliko znancev in prijateljev. Iz srca so žalovali za njo.

Modne novosti
za jesen

SI OGLEDJTE
V VELEBLAGOVNICI

TKANINA GALANTERIJA

Ljudski magazin

CELJE

Komisija za razrešitev in imenovanje direktorjev
Občinskega ljudskega odbora Celje
razpisuje

MESTO DIREKTORJA

Komunalnega podjetja »Ceste — kanalizacije« Celje
Pogoji: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z več letno
prakso v nizkih gradnjah.
Kandidati naj vlagajo prijave na Komisijo za razrešitev in
imenovanje direktorjev pri ObLO Celje do 30. 10. 1962. Pri-
javam naj prilože življenjepis, dokaz o šolski izobrazbi ter
potrdilo o nekaznovanju.

Upravni odbor Časopisnega podjetja »Celjski tisk« v Celju
razpisuje prosto delovno mesto

**analitika
podjetja**

z ekonomsko oziroma pravno fakulteto in prakso
v gospodarstvu
Osebnih dohodkov po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov
podjetja.
Ponudbe poslati na kadrovske sektor podjetja. Zaželjena je
osebna dostava.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za razrešitev in imenovanje direktorjev pri
Občinskem ljudskem odboru Celje
razpisuje

MESTO DIREKTORJA

Tovarne esenc in eteričnih olj »Etole« Celje
Pogoji: gradbeni inženir ali gradbeni tehnik z več letno
prakso na vodilnih delovnih mestih.
Kandidati naj vlagajo prijave na Komisijo za razrešitev in
imenovanje direktorjev pri ObLO Celje do 30. 10. 1962. Pri-
lože naj življenjepis, dokaz o izobrazbi in potrdilo o neka-
znavanju.

MEDNARODNI TRANSPORT, SPEDICIJA IN POMORSKA
AGENCIJA

Vam nudi s svojimi poslovalnicami po vsej Jugoslaviji vse
vrste uslug v svojih dejavnostih po najugodnejših pogojih in
najboljši kvaliteti.

„INTEREUROPA“ CELJE

Poslovalnica Celje — Čuprijska 10
Telefon 30-70, 30-90

Komunalno podjetje »OBNOVA« Celje razprodaja razna
osnovna sredstva in sicer:
pralni stroj »HIMO« tipa FO-6 — 2 komada
ožemalnika RONDO — 2 komada
mizarski debelinski stroj 500 mm z elektro motorjem
1 komad
mizarski ravnalni stroj kombiniran z krožno žago in
vrtalno napravo 400 mm z elektromotorjem — 1 komad
Ogled strojev vsak dan od 6. do 12. ure v Zidanski 18.
Pri nakupu pridejo v poštev tudi zasebniki. Cena po dogovoru.

Zavod za stanovanjsko in komunalno izgradnjo okraja
Maribor, Maribor, Masarykova ulica 4/II
razpisuje delovno mesto

**gradbenega inženirja
ali tehnika**

z večletno prakso.

z možnostjo takojšnjega nastopa službe.
Nudimo takoj vseljivo stanovanje. Prejemki po pravil-
niku o delitvi osebnih dohodkov.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij
Kovinskega podjetja »KLIMA« Celje

sprejme takoj večje število kvalificiranih in polkvalificiranih
instalaterjev vodovoda ter instalaterjev parnega in vodnega
ogrevanja.

Prošnje je vložiti kadrovskemu oddelku podjetja.

OBJAVE IN OGLASI

KINO

KINO UNION
do 13. 10. 1962 »NA ULICI NI DREVA«
angleški film
14. 10. — 17. 10. 1962 »ČEZ NOC MILL-
JONAR« francoski Cs film
18. 10. — 22. 10. 1962 »SEVER—SEVERO-
ZAHOD« amer. barvni VV film
KINO METROPOL
do 12. 10. 1962 »STARI RUMENJKO«
amer. barvni film
17. 10. — 21. 10. 1962 »GRASCINA STRA-
HOV« nemški film
MATINEJA
14. 10. 1962 »VOHUN« ruski barvni film
KINO »SVOBODA« SEMPETER
V SAVINJSKI DOLINI
15. 10. — 14. 10. 1962 »GRBAVI VITEZ«
francoski barvni Cs film
17. 10. — 18. 10. 1962 »CSP ROCCO IN
NJEGOVI BRATJE« italijanski film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE
Sobota, 13. oktobra 1962 ob 19.30 uri:
Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. IZ-
VEN.
Nedelja, 14. oktobra 1962 ob 10. uri:
Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. II.
nedeljski dopoldanski abonma in IZ-
VEN.
Nedelja, 14. oktobra 1962 ob 15.30 uri:
Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. IZ-
VEN.
Torel, 16. oktobra 1962 ob 20. uri: Cal-
deron: SODNIK ZALAMEJSKI. Gosto-
vanje v Mozirju.
Cetrtek, 18. oktobra 1962 ob 19. uri:
Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. III.
šolski večerni abonma in IZVEN.
Sobota, 20. oktobra 1962 ob 16. in 19.30
uri: Walter Bauer: RDECE IN MODRO V
MAVRICI. Premiera v Murski So-
boti.
Nedelja, 21. oktobra 1962 ob 15.30 uri:
Walter Bauer: RDECE IN MODRO V
MAVRICI. IZVEN ABONMAJA.

1) KOLEKTIVI!
Poseben popust nudimo delovnim kolektivom in organizacijam za izletniške vožnje z našimi modernimi turističnimi avtobusi. Razveselite svoje člane s prijetnim avtobusnim izletom! Prirodne in turistične zanimivosti vabijo celo leto na obisk! Vožnja s KOMPAS-ovimi avtobusi TAM-DEUTZ (30 do 45 sedežev) je prijetna varna in udobna
2) KOLEKTIVI!
Po želji Vam pripravimo enodnevni izlet na Vršič oziroma Plitvička jezera. Koristite poseben popust pri KOMPAS-ovih avtobusih!
3) KOLEKTIVI!
Zaradi izrednega zanimanja za Koroško in Benetke, organiziramo cenene eno in dvodnevne izlete v te nepozabne kraje.
4) Izlet v BUDIMPESTO — pripravljamo 5-dnevno avtobusno potovanje, prijave sprejemamo do zaključnega števila
5) LASTNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV
Za Vas organiziramo dvodnevni izlet po ITALIJANSKIH DOLOMITIH—CORTINA D'AMPEZZO—LAGO DI GARD—SIRMIONE—BENETKE—TRST, prijave sprejemamo do zaključnega števila.
Se priporoča KOMPAS Celje, Tomšičev trg 1 — telefon 23-59

PRODAM

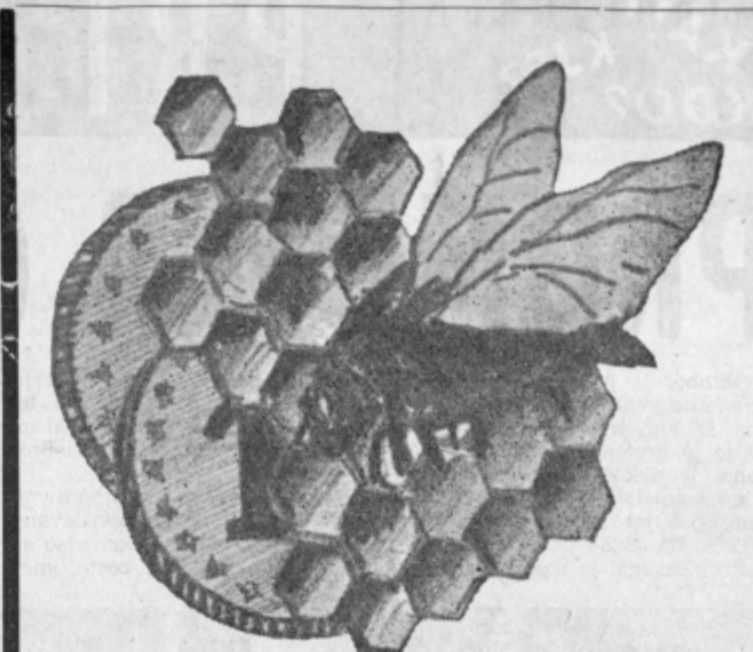
PRODAM rabljeno pohištvo. Informacije v ekspeditu CP »Celjski tisk«.
TELEVIZOR — nemški ugodno prodam. Koštomaj Anton, Celje — Golovec 5.
UGODNO PRODAM »Vespe« tip 1956. Ogled »Tapetništvo« Celje, Mariborska 1, od 7. do 14. ure.
PRODAM mali televizor z vso garancijo. Bukovžlak 82 Teharje.
PRODAM lepo kravo, devet mesecev drugič brejo, 200 din kg. Musil — Dobrna.
STIRISOBNO komfortno stanovanje v centru Celja ugodno prodam. Naslov v upravi lista.
SKORAJ nov stroj za pentlanje grozja ugodno prodam. Fijavž — Frankolovo.
GLINASTE drenažne cevi, premera 8 cm, ugodno prodam. Fijavž — Frankolovo.
UGODNO PRODAM dva malo rabljena televizorja. Naslov v upravi lista.
MANJSI japonski tranzistor malo rabljen prodam. Naslov v upravi lista.
PRODAM dvosobno komfortno stanovanje v lepem delu Celja. V poštev pride zamenjava istežev. Istotam se proda spalnica z vložki in dobro ohranjen šivalni stroj. Naslov v upravi lista.
PRODAM slovenske in nemške knjige. Naslov v upravi lista.
PRODAM MOTORNO KOLO 350 ccm z novimi gumanji, brezhibno in registrirano. Cena 50.000 din. Lahko je tudi ček. Tajnsček, Drešinja vas 49 Petrovče.
PRODAM kombiniran otroški voziček. Naslov v upravi lista.
UGODNO prodam FIAT 1100 (Miličento). Ogled v soboto od 12. do 16. ure. Naslov v upravi lista.
PRODAM zelo dobro ohranjene in malo rabljene naslednje stvari: moško in žensko kolo, otroški voziček, električni kuhinjski aparat, 20 l mlečno posodo, kad za pranje kuhinjsko tehtnico, gramofon itd. Znidaršič Jožica, Kersnikova 27/a, Celje.
PRODAM 6 kom. starih oken 100 X 70 cm, nova garažna vrata 200 X 250 cm in staro ostriže 18 X 8 m prekrito z opeko bobrovec. Prodajam tudi posamezno. Prodajam tudi na ček. Tajnsček, Drešinja vas 49, Petrovče.
PRODAM vseljivo hišo z nekaj zemlje v Sentjurju, vprašati pri Pečar Benedikt, Bezovje-Sentjur.
Stanovanjska skupnost »Otok« Celje proda naslednja osnovna sredstva: 2 kom. loščilca za parket in 2 kom. sesalca za prah. Interesenti naj se zglasijo v pisarni stanovanjske skupnosti »Otok« Celje, Trubarjeva 55/a.

SLUŽBE

SOFER »C« kategorije išče službo kjerkoli. Ponudbe pod »pošten«.
ISCEM starejšo žensko za osem urno varstvo otroka na domu. Naslov v upravi lista.
STANOVANJA
ISCEM opremljeno ali prazno sobo v centru ali okolici Celja. Plačam dobro. Naslov v upravi lista.
MIRNA zakonca iščeta prazno sobo. Plačata dobro za eno leto naprej. Naslov v upravi lista.
ODDAM opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.
SOBO s posebnim vhodom v Velenju in hrano nudim upokojenki, ki bi pazila dveletnega fantka od 6. do 14. ure. Hriberšek, »Veleina« Velenje.
HRANO in stanovanje nudim dekletu za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.
SOLIDEN upokojenec išče opremljeno sobo ali gre v skupno gospodinjstvo k upokojenki od 40 do 50 let. Ponudbe na upravo lista pod »št. 365«.
OPREMLJENO sobo oddam dvema dijakinja. Kenig, Celje, Teslova 12, (Sp. Hudinja).
SIVILJA išče prazno sobo. Naslov v upravi lista.
OPREMLJENO sobo oddam. Prednost imajo dijaki. Rebevišek, Aškerčeva 4.

RAZNO

ODDAM garažo v najem v neposredni bližini Dečkove ceste. Naslov v upravi lista.
AVTO, starejšega tipa vzamemo v najem za nekaj dni mesečno. »Nova cvetličarna« Celje, Zidanska 22.
STAREJŠA upokojenka gre v skupno gospodinjstvo k upokojencu. Naslov v upravi lista.
PRISRCNO se zahvaljujem obratnemu zdravniku dr. Malgaju za uspešno zdravljenje in dr. Ravniku iz Ljubljane za uspešno operacijo. Hvalična pacientka Mastnak Marija, Celje.
100% invalid išče dobrostrano upokojenku, staro od 40 do 60 let, ki ima lastno stanovanje v bližini ceste — okolica — Maribor, Vojnik, Savinjska dolina. Ponudbe pod šifro »58«.

Komunalna banka Celje

S PODRUŽNICO MESTNO HRANILNICO
CELJSKO TER EKSPOZITURAMI V ZALCU,
MOZIRJU, SLOVENSKIH KONJICAH, SMARJU
PRI JELSAH, SENTJURJU PRI CELJU IN
V LASKEM

**ZBIRA HRANILNE VLOGE TER
JIH NAJUGODNEJE OBREŠTUJE**

OBJAVE

OBJAVA
Slovensko ljudsko gledališče v Celju obvešča svoje obiskovalce, da še sprejema prijave za letošnji abonma. Tisti, ki še niso videli Sodnika zalamejskega, pa se želijo abonirati, si lahko ogledajo omenjeno predstavo to soboto, 13. tega meseca po abonmajski cenl. Blagajna je odprta danes in jutri od 17.30 do 19.30 ure.

IZJAVA
Podpisana Strniša Micka, posestnica iz Završ št. 19, p. Grobelno, preklicujem obdobje izrečene napram Kovačič Jožetu, železničarju iz Završ št. 17 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona.
Strniša Micka L. r.

ZAHVALA
Namesto venca na grob pokojnega odvetnika Boruta Jereba, so darovali pionirjem II. osnovne šole v Slov. Konjicah: družina Groleger 2000 din, družina Meliva 3000 din in družina Vončina 5000 din.
Pionirji se vsem topla zahvaljujejo.
Pionirski odred
Tone Meliva

Komisija za sprejem delavcev
razpisuje prosto mesto
ZAVAROVALNEGA
POVERJENIKA (inkasanta) za
življenjski zastop v mestu Celju.
Zaposlitev je honorarna.
Prošnje z navedbo običajnih osebnih podatkov, je poslati naši komisiji do 20. 10. 1962.
Splošna
zavarovalnica
Celje

Uredništvo in uprava Celjskega tednika Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefoni 23-75, 20-59 in 24-25.
Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 605-11-1-656. Izhaja ob petkih — letna naročnina 600, polletna 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav do vsake srede do 12 ure.

KAJ? KJE? KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ? ZAKAJ?

PROMETNA (NE)VARNOST

Oktober je proglašen za mesec prometne varnosti. Oktober pa ima še eno ime — vinotok. To dvojje je groteskno povezano. Alkohol je nekoč moril ob praznikih, na veseljih. Uničeval je družine, pošiljal lačne otroke med berače. Danes se je alkohol pogošpodil. Zavrgel je okrvavljen nož,

stah. Dvajset mrtičev je terjal motorizirani molo in 35% teh smrtnih slučajev je botroval na videz nedolžen in veseljaški Bakhus.

V polovici vseh primerov je bilo ugotovljeno neupoštevanje prometnih predpisov, krive so seveda tudi neurejene ceste, sneg,

brez očetov, mater, telesne okvare s stalno in začasno invalidnostjo. Ceste so boljše v malem, ki povzročajo smrti, ranjence, pohabljenje, potoke krvi in solz.

Oglejmo si še, kakšna so »bojna sredstva« motorizirane nevarnosti na naših cestah:

Ob koncu meseca septembra je

ima 12.153 prebivalcev okraja amaterske vozniške legitimacije. Torej ima 12.153 amaterjev na razpolago okoli 4600 raznih vozil, ker mopede moramo odšteti. Skoraj po trije amaterji na eno vozilo. Kaj to pomeni? Pomeni, da precejšen del amaterjev redko seda za volan, da ni vešč voznji in predpisom.

Vrnimo se k oktobru, ki je mesec varnosti prometa in vinotok. Ljudje ne vozijo samo v oktobru, kot v oktobru ne pijejo nič več kot v ostalih mesecih. Vse leto se pretaka bencin iz rezervarjev in vplinjače in vse leto se pretakajo alkoholne pijače iz sodov in steklenic v čaše. Nekoč so fantje okajeni pod kapo izzivali na korajžo, danes se pritisk v glavi prenaša na stopalo, ki pritiska na plin. Pa niso krivi samo oni za volanom. Krivi so kolesarji, krivi so pešci, ki kot saraceni z golimi sabljami jurišajo pod železne stroje. Krive so ceste, ker z razumno gradbeno politiko ne dohitavamo hitrosti razvoja prometa. Toda raje ne iščimo krivca, raje preprečujemo nesreče.

Naj ne bo mesec varnega prometa samo oktober, in naj ne bo vinotok raztegnjen skozi vse leto...

Modrovanje na cesti

Pa pravi vranec sercu na cesti pred gostilno, kjer čakata gospodarja:

— Kaj misliš? Bova zdaj orala na polju in hodila po dišečih brazdah?

— Figo, konjsko, odvrne serec vrancu, še kar naprej bova vozila po cestnem tlaku, po tovarniških dvoriščih...

— Ne vem, dvomi vranec, gospodarja bo pritisnil agrominimum.

— Si ti navno kljuse, zarezgeta serec, kaj misliš, da bo gospodar odrekel šopu jurjev, ki jih dobi za najino delo?

— Ti si srborit koptiljač! Slišal sem, da bodo v tovarni, za katero vozila, odpovedali gospodarju vožnje. Kaj praviš?

— Smešno, odvrne serec, dokler se v svinjaku redi prašič za tistega uslužbenca, ki sklepa pogodbe z našim gospodarjem, boš še kar naprezal mišice po cestnem tlaku...

KRATKA

POVPREČNE LENOBE...

V Chicagu so mestnim uslužbenecem obesili vohune na pete, ki so po enem tednu ugotovili, da v povprečju nameščenci občinske uprave res delajo 62 minut na dan, ostali čas pa porabijo za sprehode po pisarnah, za razgovore, za malice in za buljenje v zid.

INDIJANCI V CELJU

Malce neverjeten naslov, toda skoro resničen. Da, v Celju imamo Indijance, samo ne prave, temveč... To potrjuje tudi slika, ki je eden izmed primerov pobalinstva med mladimi ljudmi. S prekljami, ki jih je popuil na njivi za Potjo na Lavo, je učenc druge osnovne šole S. Z. ob Ljubljanski cesti navalil na okna sindikalne dvorane Ingrad, in jih s »kopjem« prestrelil. Ker je bila

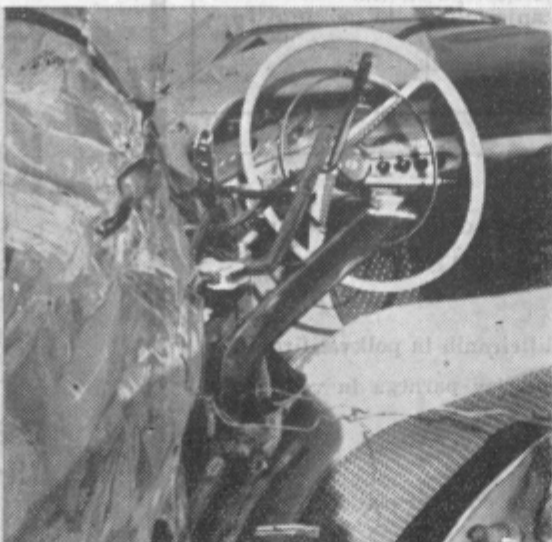
tarča dovolj velika, je bila trofeja, kot vidite, kar zadovoljiva. Tudi zelenica ob tem posloplju, ki je namenjena olepšavi tega okolja, je za otroke zelo mikavna, in nikjer se nogramet ne igra tako lepo, kot ravno na njej.

Vprašujem, ali res nimajo starši, da ne rečem šola, toliko moči, da bi se taki in podobni primeri odpravili?

E. J.

OD PRVEGA DNE V HLACAH

Ko so nedavno v Bariju spremlili mlad par k poroki, se je nevesta zrušila v nezavest, med svati pa je nastala prava zmešnjava. Zenin Urbano Biase je na vprašanje, če vzame Massimo za ženo kategorično zanikal z glasom n e. Položaj se je pojasnil šele čez čas, ko je ženin potolažil svojo bodočo ženo, da je to storil samo zato, da bi ji dokazal, kako brez njegove volje ne bi mogla postati soproga. Potem pa je končno rekel da.

pretepaški kol. Ne hodi več na majavih nogah, zavlekel se je za volan na mehak avtomobilski sedež. Da, to je res! Kaj pravi statistika?

Lani je bilo v okraju Celje 560 prometnih nesreč in štiriindvajsetkrat so se s krvjo po cestnem tlaku razlila tudi življenja. V desetih primerih je bil kriv ALKOHOL. Nad trideset odstotkov težko poškodovanih, ki jih je bilo 385, je bilo žrtev alkohola.

Letos je do konca meseca septembra bilo že 569 nesreč na ce-

poledica in slabo stanje vozil.

Lani so komisije na licu mesta ugotovljale materialno škodo, ki v skupnem znesku presega 47 milijonov dinarjev, letos znaša ta številka 38 milijonov dinarjev. Toda to je samo materialna škoda. Škoda na stolčni pločevini, razbitih ogradjih, sesutih lučeh, steklu itd. Toda kje je vsa ostala škoda zdravljenja, pokojnin, pogrebni, izostankov od dela, povračila za bolečine. To gre v nove desetine milijonov dinarjev. In končno ter najvažnejše: otroci

bilo v celjskem okraju 10.814 motornih vozil. Osebnih avtomobilov 2639, tovornjakov 557, motornih koles 3013, traktorjev 182, raznih specialnih vozil 142, mopeditov 4282 in na tisoče in tisoče pešcev.

Dejstvo, da je med ljudmi za volanom 1931 poklicnih voznikov, ki pa žal tudi niso angeli, je slabotna tolažba naproti podatku, da

Umetnost

za vse

trti, v dvorani, ki je zaudarjala po potu boksarjev, ki drugače v njej nastopajo. Črnci in mešanci so stali eden na drugem, poslušali pod odprtimi okni, pred vrati...

Za njegovo umetnost, za njegov gest, ki je bil protest proti rasnemu razlikovanju, so ga bogato nagradili. Z ljubeznijo, s črnsko pesmijo in dragoceno črnsko masko.

Ko so svetovnoznanega glasbenika Igorja Strawinskega povabili tudi v Južno Afriko, se je umetnik odločil samo pod pogojem, da bodo njegovi koncerti za vse, za bele, črne in mešane. Umetnost je za vse je v svojem zahtevku poudaril veliki mojster.

Toda ko je Strawinski pripotoval v Afriko in obiskal Capetown, je bil razočaran. Šest koncertov je imel, toda pet za belce in enega za črnce in mešance. Pred koncertnimi dvoranami so stali kordoni nemih črncev z napisanimi protesti: Odrinili so nas kot vedno... Kot vidite, tudi glasba je privilegij belih... Pridite in osrečite nas v naših črnskih getih, mojster!

Igor Strawinski, velik umetnik in velik človek je šel. Priridel je sedmi koncert za črnce, mešance in afrikanke Azije v črnski če-

Turčija je republika, politično pa ozko vezana na Zapad, saj je aktivna članica NATO pakta. Od tega ima sicer precejšnje ekonomske koristi, v političnem pogledu pa na tako izpostavljenem kraju sveta gotovo neizmerno škodo. Ker meji na Sovjetsko zvezo in z juga oklepa Črno morje, na katerem je gospodar vzhodni vojaški blok, vojaško političen položaj Turčije ni rožnat. Ni se mi posrečilo spoznati vseh njihovih političnih načel, toda v razgovorih sem zvedel mnogo zanimivega, zlasti še zato, ker so Turki silno povezani na čas, ko je Turčijo vodil njen preporoditelj Kemal Mustafa Atatürk.

Povprečen Turek kaj malo ve o Jugoslaviji, toliko manj pa še o njeni politični ureditvi. Toda pri vseh srečanjih sem opazil, da zelo dobro poznajo predsednika Tita. Celo neki tovarnar mi je ob priliki dejal:

Tito je za Jugoslavijo storil najmanj toliko, kolikor je za Turčijo storil Atatürk.

To je veliko priznanje, če pride iz ust Turka. Turki svojega preporoditelja častijo tako zelo, da se nam je zdelo dostikrat pretirano. Vsa Turčija je posejana s spomeniki »očeta Turčije«. Ni malo Turkov, ki se pred vsakim takim spomenikom, pred Atatürkovo sliko globoko priklonijo. V l. talskem centru v Inönüju so genci vsak dan po dvakrat pell himno pred njegovim spomenikom.

Atatürk je dejansko storil veliko. Zrušil je fevdalni osmanski red. Dvignil Turčijo iz globoke zaostalosti in jo popeljal na pot sodobne moderne in gospodarsko napredne države. Jasno je, da Turčija še vedno kaže svojo množično zaostalost, vendar vse kar je

Kemal Mustafa Atatürk

sodobno, kar teži k napredku, vse je povezano z imenom tega voditelja.

Samo primer:

Nihče bi si ne mislil, da bo nekaj let po padcu osmanskega sultanstva nek turški voditelj zahteval ločitev vere od politike. To je storil Atatürk.

In ravno to je zelo zanimivo. Turki so konzervativno pravoverni muslimani, toda vero ločujejo od političnih pogledov in akcij. Človeku se zdi to prav čudno. Ne-

F. JANUŠ

MESEC DNI PO

Turčiji

3

koč bi se bili z našimi gostitelji kmalu sprli, ko je pogovor nanesel na spoštovanje njihovih verskih opravil in navad. Le-ta po malem popušta in poka na vseh straneh njihovega korana. Kriva za spor je bila pravzaprav njihova »raki« (rakija), ki je podobna makedonski »mastiki«. Kriva je bila dvakrat. Malo preveč smo je popili in zaradi nje je prišlo do besed. Reklji smo namreč, da ne morejo biti tako pravoverni, če pa se ne odrečejo »raki«. Oni pa nazaj... »Raki« ni prepovedana v majhnih količinah. Mi pa spet o tem, kaj so po njihovem majhne, kaj velike količine? To jim ni bilo prav.

Turki navidezno, morda pa tudi zares, neradi slišijo kaj o komunizmu in podobnih revolucionarnih idejah. Toda pravi vzrok sem hitro spregledal. Povsod po Turčiji so razobešeni lepaki. Pol lepaka prekriva večglava »komunistična pošast«, drugo polovico pa junak v stilu Willhema Tella. Spodaj pa je napis: NATO — najboljša obramba pred rdečo nevarnostjo!...

Se bolj kot plakat me je o vsem prepričal prihod letalcev iz ameriških letalskih baz NATO pakta. Čim so ameriški piloti prišli v Inönü v letalski center, so Turki postali do nas na mah rezervirano uradni. Mi smo bili sprva osupli,

potem pa smo le »pogrunтали«, da je vmes direktiva, češ, Američani naj vidijo, kako niso navdušeni, da smo mi iz komunistične dežele med njimi. To je nujnost, saj od tega zavisi velika gospodarska pomoč, če kažejo svoje neizprosno antisocialistično lice.

Toda čim so fantje od »USA Air force« odšli, so bili naši turški gostitelji spet taki kot poprej. Zlasti pa po akrobatskem letu Celjana Mirnika v visokosposobnem jadralnem letalu. Kolega Mirnik se je zares potrudil in požel nav-

dušeno priznanje ne samo pri Turkih, temveč tudi pri ameriških letalcih.

Turki zatrjujejo, da se pod vladavino generala Gursela vrača v deželo stari red, da je raznim Bayerjem in Menderesom v Turčiji odklenalo. Toda pogovor s tovarnarjem iz Eskisehira me je spravil v dvom, kajti možak je neženirano trdil, da se z vlado in politično ureditvijo ne more in noče strinjati. Na pozicijah liberalističnega kapitalista je trdil, da ni odgovoren za bankrot, ki bi ga povzročila vlada, da pa nosi posledice in mora biti zato proti vladi.

Spoznal sem, da meščanski, kapitalistični sloj časti Atatürka zato, ker je omogočil prodor meščanski buržoaziji. Množice revežev pa ga častijo zato, ker je uvedel številne reforme tudi v korist malih ljudi.

(Prihodnjič: Sportno letalstvo v Turčiji)

Vhod v letalski center v Inönüju. Na spomeniku je vklesan tekst ene izmed Atatürkovihih poslanic turskemu ljudstvu